

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Ετήσια Έκθεση του έργου έτους 2012

ΑΘΗΝΑ
Μάρτιος 2013

Τα στοιχεία για το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. συγκέντρωσαν οι υπηρεσίες του.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, Αθήνα 104 34, τηλ.: 210 88 14 922, fax : 210 88 15 393, info@omed.gr., URL
www.omed.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, Θεσσαλονίκη 546 26, τηλ.: 2310 517 128, fax: 2310 517 119

Η παρούσα Έκθεση συντάχθηκε με βάση το άρθρο 17 παρ. 2 στοιχείο δ του ν.1876/1990, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010, και παρουσιάζει το Έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2012.

Περιεχόμενα Συνοπτικά

	<i>θέμα</i>	<i>σελ.</i>
	Προλεγόμενα	<i>1</i>
A.	Το οικονομικό και νομοθετικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτούργησε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012	<i>9</i>
A.1.	Το οικονομικό περιβάλλον	<i>11</i>
A.2.	Το νομικό περιβάλλον – Τροποποιήσεις του ν. 1879/1990 κατά τα έτη 2010, 2011, 2012	<i>12</i>
B.	Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2012	<i>19</i>
I.	Η παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας	<i>21</i>
II.	Το εκπαιδευτικό έργο	<i>46</i>
III.	Το ερευνητικό έργο	<i>52</i>
IV.	Οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων - Τα ηλεκτρονικά αρχεία	<i>54</i>
V.	Οι εκδόσεις	<i>60</i>
VI.	Η βιβλιογραφική και αρθρογραφική υποστήριξη. – Η βιβλιοθήκη	<i>61</i>
VII.	Η ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.	<i>62</i>
Γ.	Οικονομικά	<i>63</i>
	Παραρτήματα	

Περιεχόμενα Αναλυτικά

	θέμα	σελ.
	Προλεγόμενα	1
A.	Το οικονομικό και νομοθετικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτούργησε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012	9
A.1.	Το οικονομικό περιβάλλον	11
A.2.	Το νομικό περιβάλλον-Τροποποιήσεις του ν. 1876/1990 κατά τα έτη 2010, 2011, 2012	12
B.	Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2012	19
I.	<i>Η παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας</i>	21
1.	Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012	23
<i>1.1.</i>	<i>Ο αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν</i>	23
<i>1.2.</i>	<i>Το αντικείμενο των αιτήσεων</i>	23
<i>1.3.</i>	<i>Το μέρος που είχε την πρωτοβουλία προσφυγής στον Ο.ΜΕ.Δ.</i>	23
<i>1.4.</i>	<i>Ειδικότερα ως προς τις αιτήσεις για μεσολάβηση του ν.1876/1990 και διαιτησία</i>	24
<i>1.4.1.</i>	<i>Κατάταξη με κριτήριο το είδος της συλλογικής ρύθμισης την οποία επιδιώκουν</i>	25
<i>1.4.2.</i>	<i>Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα στον οποίο αφορούν οι συλλογικές ρυθμίσεις</i>	25
<i>1.4.3.</i>	<i>Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή που θα καλύψουν οι συλλογικές ρυθμίσεις</i>	26
<i>1.5.</i>	<i>Η εξέλιξη των αιτήσεων</i>	27
<i>1.6.</i>	<i>Συμπεράσματα</i>	27
2.	Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012	28
<i>2.1.</i>	<i>Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας για τις οποίες η αντίστοιχη αίτηση υποβλήθηκε το έτος 2012</i>	29
<i>2.1.1.</i>	<i>Ο αριθμός των υποθέσεων</i>	29
<i>2.1.2.</i>	<i>Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους</i>	29
<i>2.1.3.</i>	<i>Συμπεράσματα</i>	32

2.2.	Υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας που χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. για τις οποίες οι αντίστοιχες αιτήσεις είχαν υποβληθεί το έτος 2011	32
2.2.1.	Ο αριθμός των υποθέσεων	32
2.2.2.	Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους	32
2.3.	Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας που συνολικά χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. ανεξάρτητα από το έτος υποβολής της αντίστοιχης αίτησης	35
2.3.1.	Ο αριθμός των υποθέσεων	35
2.3.2.	Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους	35
2.3.3.	Συμπεράσματα	37
3.	Η εξέλιξη των υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας ν.1876/1990 που χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012	38
3.1.	Ο αριθμός και η εξέλιξη των υποθέσεων που χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ.	38
3.2.	Συμπεράσματα	39
4.	Το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε. και δ.α.) που δημιουργήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012	40
4.1.	Ο αριθμός των σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν και των δ.α. που εκδόθηκαν	40
4.2.	Η κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών ρυθμίσεων, τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής προς	40
4.2.1.	Κατάταξη με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων	40
4.2.2.	Κατάταξη ως προς το πεδίο τοπικής ισχύος των υποθέσεων που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις	41
4.2.3.	Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων	41
4.2.4.	Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων	42
4.3.	Συμπεράσματα	43

5.	Οι υποθέσεις Προσωπικού Ασφαλείας και Δημοσίου Διαλόγου	43
5.1.	<i>Οι υποθέσεις Προσωπικού Ασφαλείας</i>	43
5.2.	<i>Οι υποθέσεις Δημοσίου Διαλόγου</i>	44
5.3.	<i>Συμπεράσματα</i>	44
6.		
6.	Συσχετισμός των συλλογικών ρυθμίσεων του Ο.ΜΕ.Δ. με τις συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας κατά το έτος 2012	44
6.1.	<i>Ο αριθμός των συλλογικών ρυθμίσεων στη χώρα και στον Ο.ΜΕ.Δ.</i>	44
6.2.	<i>Συμπεράσματα</i>	45
II. Το εκπαιδευτικό έργο		
III. Το ερευνητικό έργο		
1.	Ο εντοπισμός, η καταγραφή και η κατηγοριοποίηση της νομολογίας των ελληνικών δικαστηρίων των ετών 2008, 2009 και 2010 επί των συλλογικών διαπραγματεύσεων καθώς και η αντίστοιχη αρθρογραφία.	52
2.	Μελέτη – έρευνα με θέμα: «Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις στον Ο.ΜΕ.Δ. κατά τα έτη 2011 – 2012»	53
IV. Οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων - Τα ηλεκτρονικά αρχεία		
1.	Οι ηλεκτρονικές βάσεις που αφορούν στις συλλογικές ρυθμίσεις (σ.σ.ε./δ.α.)	55
1.1.	<i>Η κατηγοριοποίηση, η καταγραφή και η αρχειοθέτηση των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας</i>	55
1.2.	<i>Η κωδικοποίηση των όρων των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας</i>	55
1.3.	<i>Η καταγραφή και η αποδελτίωση των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε./δ.α.) της χώρας και του περιεχομένου τους</i>	56
1.4.	<i>Η καταγραφή και η αποδελτίωση των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε./δ.α.) της χώρας και του περιεχομένου του έτους 2012</i>	57
1.5.	<i>Οι πίνακες αποδοχών: Παρακολούθηση, καταγραφή, κατηγοριοποίηση των αποδοχών που θεσπίζονται στις συλλογικές ρυθμίσεις (σ.σ.ε./δ.α.) και δημιουργία πινάκων μισθολογικών ρυθμίσεων</i>	58
2.	Το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο - Αρχείο υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας	59
V. Οι εκδόσεις		
VI. Η βιβλιογραφική και αρθρογραφική υποστήριξη - Η βιβλιοθήκη		
VII. Η ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.		

Γ.	Οικονομικά	63
	Παράρτημα	
I.	Πίνακες και διαγράμματα σχετικά με τις υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά τα έτη 1992 έως και 2012	
II.	Πίνακες με τα συγκεντρωτικά στοιχεία των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας κατά τα έτη 1961 έως και 2012	

Προλεγόμενα

Α. Ο Ο.ΜΕ.Δ. είναι ν.π.ι.δ., ανεξάρτητος φορέας, μη κερδοσκοπικός, και ιδρύθηκε το 1990 με το άρθρο 17 του ν.1876/1990 και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, των προεδρικών διαταγμάτων και των κανονιστικών πράξεων, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 18 παρ. 2 του ν. 1876/1990, καθώς και των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του κατά παρέκκλιση των διατάξεων που αφορούν το δημόσιο τομέα.

Άρχισε να λειτουργεί την 1.1.1992 με κύριο έργο την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας προς τις εργατικές και εργοδοτικές οργανώσεις και μεμονωμένους εργοδότες με σκοπό την επίλυση των συλλογικών διαφορών εργασίας προς υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται μόνο μετά από αίτημα των ενδιαφερομένων και μόνον, εάν έχουν αποτύχει οι μεταξύ τους απευθείας διαπραγματεύσεις. Η παροχή των υπηρεσιών γίνεται δωρεάν και ο Ο.ΜΕ.Δ. είναι ο μοναδικός φορέας στη χώρα που τις παρέχει.

Η ίδρυση του Ο.ΜΕ.Δ. υπαγορεύθηκε από την ανάγκη εδραίωσης και υποστήριξης του κοινωνικού διαλόγου, με τη μορφή της μεσολάβησης και της διαιτησίας, ως το προσφορότερο μέσο για την άμβλυση των αντιθέσεων που εγγενώς υπάρχουν στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις. Η ίδρυσή του έγινε με συμφωνία των κοινωνικών εταίρων και με τη συναίνεση της ελληνικής πολιτείας και της ελληνικής κοινωνίας, όπως δηλώθηκε, διατυπώθηκε και εκφράσθηκε με τη θετική ψήφο του συνόλου των εκπροσώπων του ελληνικού λαού στη Βουλή το 1990, που οδήγησε στην ομόφωνη ψήφιση του ν.1876/1990, ο οποίος, ως εκ τούτου, αποτελεί ένα κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό συμβόλαιο.

Η επιλογή των κοινωνικών εταίρων και της Ελληνικής Βουλής ήταν η δημιουργία ενός ανεξάρτητου φορέα που θα οργανώνει, θα παρέχει και θα υποστηρίζει την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας με σκοπό την υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Η επιλογή αυτή, από το 1990 μέχρι σήμερα, υποστηρίχθηκε πολιτικά και οικονομικά.

Ο Ο.ΜΕ.Δ., από τις θεσμοθετημένες πηγές χρηματοδότησης του¹, στην πράξη, με στόχο τη διαφύλαξη της ανεξαρτησίας του, αξιοποίησε μόνο τη χρηματοδότηση από τον Οργανισμό Εργατικής Εστίας (Ο.Ε.Ε.), η οποία ισούται με ποσοστό 2% επί των ετήσιων από εισφορές εσόδων του Ο.Ε.Ε.. Αξιοποίησε, δηλαδή, την πηγή που δεν συνδέεται με τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά με τις εισφορές των εργοδοτών και των εργαζομένων, σηματοδοτώντας, και με τον τρόπο αυτό, την

¹ Άρθρο 18 παρ.2 ν.1876/1990.

απόστασή του από την κρατική εξουσία και την άμεση σύνδεσή του με τους κοινωνικούς εταίρους, στους οποίους και απευθύνεται το έργο του. Ήδη, το κλείσιμο του Ο.Ε.Ε. με το ν.4046/2012, και η ανάληψη των αρμοδιοτήτων του από τον Ο.Α.Ε.Δ.² συνεπάγεται την ανάληψη της χρηματοδότησης του Ο.ΜΕ.Δ. από αυτόν.

Β. Οι ανάγκες που οδήγησαν στη σύσταση του Ο.ΜΕ.Δ. καθόρισαν το σκοπό του και, σε συνάρτηση μ' αυτόν, καθόρισαν το έργο που προοριζόταν και προορίζεται να επιτελεί. Σκοπός του Ο.ΜΕ.Δ. είναι η υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων με την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας. Ο άμεσος στόχος του είναι να προωθήσει το διάλογο μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και ο απώτερος είναι να συμβάλλει στη διαμόρφωση της αμοιβής και των όρων εργασίας προς όφελος των εργασιακών σχέσεων, της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, της κοινωνικής ειρήνης και της κοινωνικής συνοχής με την υποστήριξη της διατήρησης ενός αξιοπρεπούς επιπέδου ζωής για τους εργαζομένους.

Τις αποφάσεις και τις ενέργειες των οργάνων του Ο.ΜΕ.Δ., αλλά και γενικά τη λειτουργία του, διατρέχουν οι αρχές της ανεξαρτησίας απέναντι στην κρατική εξουσία και κάθε τρίτο, της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας. Οι ίδιες αρχές, καθώς και οι αρχές της ισοτιμίας των μερών της συλλογικής διαφοράς και της τήρησης ίσων αποστάσεων απέναντι τους, καθορίζουν τις ενέργειες, τις προτάσεις και τις αποφάσεις των Μεσολαβητών και των Διαιτητών κατά το χειρισμό των υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας.

Γ. Το έτος 2010, είκοσι χρόνια μετά τη θέσπιση του νομοθετικού πλαισίου για τη μεσολάβηση και τη διαιτησία και τη σύσταση του Ο.ΜΕ.Δ. με το ν.1876/1990, ψηφίσθηκε ο ν.3899/2010 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας», κατ' εφαρμογή της πολιτικής που περιλήφθηκε στο Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής 3 Μαΐου 2010 και στο Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Στήριξης 3 Μαΐου 2010, τα οποία προσαρτήθηκαν στο ν.3845/2010 «Μέτρα για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη - μέλη της Ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο».

Ο ν.3899/2010 ουσιαστικά εφαρμόσθηκε το έτος 2011 και με τις ρυθμίσεις του επήλθαν ριζικές μεταβολές στην οργάνωση του Ο.ΜΕ.Δ. και στους θεσμούς της μεσολάβησης και της διαιτησίας³.

Σε σχέση με τη Διοίκηση του Ο.ΜΕ.Δ., ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάθεσή της αποκλειστικά στους κοινωνικούς εταίρους, μέσω της νέας σύνθεσης του

² ΕτΚ τεύχος πρώτο, φύλλο 39 της 29.2.2012.

³ Βλ. αναλυτικά παρακάτω στην παράγραφο Α.2.

Διοικητικού Συμβουλίου. Με τον ν.3899/2010, το Διοικητικό Συμβούλιο καθίσταται 7μελές και, σε αντίθεση με ό,τι ίσχυε μέχρι τότε⁴, συντίθεται πλέον από εξ (6) εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων ως Μέλη, και, συγκεκριμένα, τρεις (3) από τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), και από έναν (1) από τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), τη Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ,) και την Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) και από τον Πρόεδρο, ο οποίος εκλέγεται ομόφωνα από αυτούς, δηλαδή, είναι πρόσωπο της κοινής αποδοχής τους. Στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχει εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ο οποίος παρίσταται ως παρατηρητής χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Με τον ίδιο νόμο θεσπίστηκε η υποχρέωση του Ο.ΜΕ.Δ. να υποβάλλει Ετήσια Έκθεση του έργου του προς τα Διοικητικά Συμβούλια των: α) Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), β) Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), γ) Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ,) δ) Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) και προς τον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Τέλος, με τον ίδιο νόμο ορίζεται ότι μετά την παρέλευση τριών (3) ετών από τη ισχύ του, οι κοινωνικοί εταίροι που συμβάλλονται για την κατάρτιση της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας αξιολογούν την αποτελεσματικότητα του θεσμού «Μεσολάβηση και Διαιτησία» και προτείνουν προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης τη διατήρηση, κατάργηση ή τροποποίηση των ρυθμίσεών τους.

Σε σχέση με τους θεσμούς της μεσολάβησης και της διαιτησίας θεσπίζεται η επιλογή των Μεσολαβητών και των Διαιτητών και η ανανέωση της θητείας τους με ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, αντί της πλειοψηφίας που ίσχυε μέχρι τότε.

Σε σχέση με τη διαιτησία θεσπίζεται η μονομερής προσφυγή σ' αυτήν με τις ίδιες προϋποθέσεις για την εργατική και την εργοδοτική πλευρά, σε αντίθεση με ό,τι ίσχυε μέχρι τότε⁵, και ο περιορισμός της προσφυγής στη διαιτησία μόνο για τον καθορισμό βασικού ημερομισθίου ή/και βασικού μισθού, ενώ μέχρι τότε η προσφυγή γινόταν για τον καθορισμό του συνόλου των όρων εργασίας.

⁴ Το προηγούμενο Δ.Σ. ήταν 11μελές, η σύνθεση του ήταν όπως στο υφιστάμενο, και μετείχαν επιπλέον δύο Καθηγητές Πανεπιστημίου (οικονομικών επιστημών και εργατικού δικαίου), ένας επιστήμονας ειδικευμένος στις εργασιακές σχέσεις και εκπρόσωπος του Υπουργείου, όλοι με δικαίωμα ψήφου.

⁵ Με το προϊσχύσαν καθεστώς η προσφυγή μπορούσε να γίνει «Μονομερώς από συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων, εφ' όσον αποδέχονται την πρόταση του μεσολαβητή που απορρίπτει ο εργοδότης.». Με την υπ' αριθμ. 6 Π.Υ.Σ. της 28/2/2012, η προσφυγή στη διαιτησία γίνεται πλέον μόνο με συμφωνία των μερών βλ. παρακάτω.

Δ. Το έτος 2011 το νέο νομοθετικό περιβάλλον (ν.3899/2010) κατέστησε αναγκαία την εσωτερική αναδιοργάνωση του Ο.ΜΕ.Δ. και την πρόσληψη νέων Μεσολαβητών και Διαιτητών, εξαιτίας της οποίας, επί τέσσερις μήνες (1.4 - 30.7.2011), κατέστη αντικειμενικά μη δυνατή η παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας⁶.

Οι οικονομικές συνθήκες και το νέο νομοθετικό καθεστώς επηρέασαν, κατά το έτος 2011, τις συλλογικές διαπραγματεύσεις γενικά και συνακόλουθα επέδρασαν και περιόρισαν την προσφυγή των κοινωνικών εταίρων στις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας σε σύγκριση με την πυκνότητα της προσφυγής τους τα προηγούμενα έτη.

Παρά τις αντικειμενικές αυτές δυσχέρειες, η λειτουργία του Ο.ΜΕ.Δ. συνεχίσθηκε και υποστηρίχθηκαν οι ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις με την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας, το εκπαιδευτικό και λοιπό έργο του⁷, και αντιμετωπίστηκαν επιτυχώς τα ποικίλα προβλήματα που ανέκυπταν.

Ε. Κατά το έτος 2012 η λειτουργία του Ο.ΜΕ.Δ. και η επιτέλεση του έργου του, αλλά και γενικά οι συλλογικές διαπραγματεύσεις, αναπόφευκτα, επηρεάστηκαν περαιτέρω από τις νεότερες εξελίξεις στο νομοθετικό και οικονομικό πεδίο.

Στις 14.2.2012 ψηφίσθηκε ο ν.4046/2012 για την «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας». Κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του νόμου αυτού, οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο νέο «Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής», στις παραγράφους 28 και 29 του κεφαλαίου Ε' «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις», και στο νέο «Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής», στην παράγραφο 4.1. του Κεφαλαίου 4 «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις για την Ενίσχυση της Ανάπτυξης», τα σχέδια των οποίων εγκρίνονται κατά την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου και προσαρτώνται στο νόμο ως «Παράρτημα V» και αναφέρονται σε εργασιακά θέματα, συνιστούν πλήρεις κανόνες δικαίου άμεσης εφαρμογής και με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου θα ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή τους.

⁶ Βλ. παρακάτω στην παράγραφο Α.2

⁷ Βλ. παρακάτω στις παραγράφους II επ..

Σε συνέχεια του ν.4046/2012 δημοσιεύθηκε, στις 28.2.2012 στην ΕτΚ (τεύχος Α φύλλο 38), η Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου αριθμ. 6 της 28.2.2012 για τη «Ρύθμιση θεμάτων για την εφαρμογή της παρ.6 του άρθρου 1 του ν.4046/2012».

Με τις διατάξεις των νομοθετημάτων αυτών, και ανεξάρτητα από τα ερωτήματα νομικής φύσης που γεννούν αυτά, δεν τροποποιούνται απλώς οι ρυθμίσεις για τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και τη διαιτησία, αλλά επέρχονται ανατροπές στο νομοθετικό καθεστώς που τις διέπει.

Αναφέρονται, ενδεικτικά, οι ρυθμίσεις τους με τις οποίες: (α) Η προσφυγή στη διαιτησία γίνεται πλέον μόνο με συμφωνία των μερών και περιορίζεται αποκλειστικά στον καθορισμό βασικού μισθού ή/και βασικού ημερομισθίου, ενώ δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνεται σε αυτήν κανένα άλλο ζήτημα αλλά ούτε και ρήτρες που διατηρούν κανονιστικούς όρους προηγούμενων Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας ή Διαιτητικών Αποφάσεων. (β) Η διάρκεια των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των διαιτητικών αποφάσεων καθορίζεται ως ορισμένου χρόνου, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μικρότερος από ένα (1) έτος και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. (γ) Προβλέπεται η λήξη των ισχυουσών συλλογικών συμβάσεων εργασίας και διαιτητικών αποφάσεων σε διάστημα το πολύ τριών ετών, η περίοδος ισχύος τους μετά τη λήξη τους περιορίζεται σε τρεις (3) μήνες και περιορίζεται η μετενέργεια των κανονιστικών όρων των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των διαιτητικών αποφάσεων.

Οι επιπτώσεις που επέφεραν τα νέα νομοθετικά δεδομένα στις εργασιακές σχέσεις γενικά και στις συλλογικές εργασιακές σχέσεις ειδικότερα, είναι δραστικές και δραματικές. Η μεγάλη αύξηση των επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων που παρατηρήθηκε το έτος 2012, όπως και η διαπραγμάτευση των όρων εργασίας από το πεδίο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας στο πεδίο των ατομικών συμβάσεων εργασίας συνιστούν τη νέα πραγματικότητα.

Οι επιπτώσεις αυτές, ποσοτικά και ποιοτικά, πρέπει να συναρτηθούν, εκτός άλλων, με τον αριθμό των συλλογικών ρυθμίσεων που έληξαν το έτος 2012 ή το 2013, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αναφερθείσα Π.Υ.Σ., και κυρίως και με τη διαπραγματευτική συμπεριφορά που αναπτύσσουν τα μέρη τους και το εάν επιδιώκουν την κατάρτιση νέων συλλογικών ρυθμίσεων που θα διαδεχθούν αυτές που έληξαν ή θα λήξουν. Η έναρξη απευθείας συλλογικών διαπραγματεύσεων και η αποτελεσματικότητά τους, θα καθορίσει την προσφυγή στη μεσολάβηση και στη διαιτησία.

Η σημαντική υποχώρηση υπογραφής κλαδικών ή ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων, σε επίπεδο εθνικό ή τοπικό, (βλ. παρακάτω πίνακα 1) σε συνδυασμό με την αναστολή της επέκτασης ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών ρυθμίσεων και η εκρηκτική άνοδος σύναψης επιχειρησιακών Σ.Σ.Ε. με ενώσεις προσώπων, που στην πράξη αφορούν πολύ μικρές

ή μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλάζει ριζικά το τοπίο των εργασιακών σχέσεων, απορρυθμίζοντας ουσιαστικά το πλαίσιο λειτουργίας τους και την αγορά εργασίας.

Ήδη από τις εκτιμήσεις των στοιχείων του έτους 2012, φαίνεται ότι οι πραγματικές διαστάσεις που λαμβάνουν οι επιπτώσεις αυτές και οι περαιτέρω συνέπειες που προκαλούνται στην αγορά εργασίας, είναι πλέον ορατές με προϋόσα επιδείνωση.

Όλα αυτά καθιστούν αναγκαίο η αυτοτελής αξιολόγηση του έργου του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2012 και η συγκριτική αξιολόγησή του με το έργο του των προηγούμενων ετών, ιδίως στο πεδίο της παροχής των υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας, να γίνει με τη συνεκτίμηση του ιδιαίτερου και δυσχερούς νομικού περιβάλλοντος υπό το οποίο επιτελέστηκε.

Στην παρούσα Έκθεση, η οποία συντάσσεται κατ' εφαρμογή του άρθρου 17 παρ.2 στοιχείο δ ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010, παρατίθεται το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2012.

ΣΤ. Το 2012 ο Ο.ΜΕ.Δ. λειτούργησε με τους 15 εργαζομένους που απασχολεί με συμβάσεις εξηρημένης εργασίας αορίστου χρόνου⁸ και με την συμμετοχή εξωτερικών συνεργατών στα θέματα της υποστήριξης και τεκμηρίωσης των συλλογικών διαπραγματεύσεων, του εκπαιδευτικού έργου και της οργάνωσης και εποπτείας των ηλεκτρονικών υποδομών και συστημάτων του.

Κατά το ίδιο έτος, ο Ο.ΜΕ.Δ. διατήρησε τα κεντρικά γραφεία του στην Αθήνα, Πλ. Βικτωρίας 7, και το περιφερειακό γραφείο στη Θεσσαλονίκη, Πολυτεχνείου 21.

Ζ. Η διατήρηση και η λειτουργία του Ο.ΜΕ.Δ. και των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας, συναρτώνται με τη συνέχιση της ύπαρξης των αναγκών που τους δημιούργησαν, οι οποίες εξακολουθούν να υπάρχουν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν με δεδομένο ότι, η αντιπαράθεση των συμφερόντων αποτελεί εγγενές στοιχείο των συλλογικών εργασιακών σχέσεων και ότι ο κοινωνικός διάλογος εξακολουθεί να θεωρείται πολλαπλώς το προσφορότερο μέσο για την επίλυσή τους.

Όι θέσεις, οι απόψεις και οι επιλογές των κοινωνικών εταίρων θα αναδείξουν την κρισιμότητα, τη σκοπιμότητα, την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας, θα καθορίσουν την προσφυγή τους στους θεσμούς αυτούς και θα αποτελέσουν τη λυδία λίθο για να αποδειχθεί, εάν το νομοθετικό πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί είναι κατάλληλο να υποστηρίξει την ομαλή διευθέτηση των συλλογικών διαφορών εργασίας προς κοινωνικό όφελος.

⁸ Από τους οποίους 10 υπάλληλοι διοικητικής υπηρεσίας, 3 υπάλληλοι οικονομικής υπηρεσίας, 1 κλητήρας, 1 καθαρίστρια.

Με κριτήριο ότι το όφελος των εργασιακών σχέσεων συναρτάται, κατά την επιλογή των κοινωνικών εταίρων, με την ύπαρξη ενός ανεξάρτητου φορέα, όπως ο Ο.ΜΕ.Δ., που υπηρετεί τον κοινωνικό διάλογο στον ευαίσθητο, οικονομικά και κοινωνικά, τομέα των συλλογικών διαπραγματεύσεων, θα επανεκτιμηθεί η αξία της δυνατότητας των διαπραγματευομένων μερών να προσφύγουν σε έναν αξιόπιστο τρίτο, το Μεσολαβητή ή τον Διαιτητή, που θα αντιμετωπίσει με αμεροληψία τις διαφορετικές απόψεις τους και θα επιδιώξει την ανάδειξη και την εξυπηρέτηση του κοινού τους συμφέροντος.

Η πραγματική και ουσιαστική αξιολόγηση των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας και η συμβολή τους στην επίλυση των συλλογικών διαφορών προς κοινό όφελος των μερών, θα πρέπει να συναρτηθεί με την αποτίμηση των αποτελεσμάτων στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και γενικότερα στις εργασιακές σχέσεις που επήλθαν από την εφαρμογή του νέου νομοθετικού καθεστώτος.

Μάρτιος 2013

Α. Το οικονομικό και νομοθετικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργήσε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012

Το έτος 2012, το έργο του Ο.ΜΕ.Δ., τόσο ως προς το περιεχόμενό του όσο και ως προς τον αριθμό των υποθέσεων στις οποίες ζητήθηκε η παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας, καθορίζεται από τις ιδιαίτερες οικονομικές συνθήκες που διαμορφώθηκαν στη διάρκεια του και τις νέες νομοθετικές ρυθμίσεις επί των εργασιακών σχέσεων γενικά, αλλά και ειδικότερα επί των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας και επί του θεσμικού πλαισίου που διέπει τον Ο.ΜΕ.Δ..

Το οικονομικό και νομικό περιβάλλον στο οποίο κλήθηκε να λειτουργήσει ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012 περιγράφεται συνοπτικά παρακάτω, στις παραγράφους Α.1 και Α.2, και παρατίθεται, επειδή εκτιμάται ότι λειτουργήσε ως παράγοντας που επηρέασε καταλυτικά την εξέλιξη των συλλογικών εργασιακών σχέσεων και επέδρασε στην επιλογή των ενδιαφερομένων για την προσφυγή τους στις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας. Συνακόλουθα, επηρέασε το συνολικό αριθμό των συλλογικών ρυθμίσεων που γενικά καταρτίστηκαν στη χώρα κατά το έτος αυτό, ο οποίος εμφανίζεται μεν αυξημένος έναντι των προηγούμενων ετών, πλην όμως, έχουν ανατραπεί πλήρως τα αριθμητικά δεδομένα ανά είδος συλλογικών ρυθμίσεων (κλαδικές, ομοιοεπαγ- γελματικές και επιχειρησιακές). (βλ. Πίνακα 1)

Πίνακας 1															
συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας από την έναρξη λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ.															
	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχειρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
	ΣΣΕ	ΔΑ	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ									
καθεστώς εφαρμογής του ν.1876/1990															
1992			28	12	14	5	66	8	63	7	171	32	203	84,2	15,8
1993	1		50	11	26	2	98	15	105	2	280	30	310	90,3	9,7
1994	1		44	14	26	2	99	17	117	4	287	37	324	88,6	11,4
1995	1		41	14	25	4	64	13	108	2	239	33	272	87,9	12,1
1996	1		46	16	20	6	76	18	242	3	385	43	428	90	10,1
1997			44	14	25	8	69	96	143	4	281	52	333	84,4	15,6
1998	1		51	13	16	10	87	28	137	7	292	58	350	83,4	16,6
1999			23	20	18	9	70	19	115	3	228	51	279	81,7	18,3
2000	1		54	15	22	4	98	17	122	6	297	42	339	87,6	12,4
2001			34	12	24	1	60	22	146	5	263	40	303	86,8	13,2
2002	2		43	19	32	6	96	20	175	11	348	56	404	86,1	13,8
2003			28	25	26	8	52	26	168	5	274	64	338	81,1	18,9
2004	1		37	16	43	4	101	22	216	10	398	52	450	88,4	11,6
2005			37	18	24	8	84	15	234	20	379	61	440	86,2	13,8
2006	1		42	17	34	6	100	24	224	7	401	54	455	88,1	11,9
2007			23	14	20	3	73	19	202	7	318	43	361	88,1	11,9
2008	1		43	17	27	2	117	25	215	15	403	59	462	87,2	12,8
2009			15	11	12	5	47	30	215	12	289	58	347	83,3	16,7
2010	1		33	8	14	6	31	21	227	11	306	46	352	86,9	13,1
καθεστώς εφαρμογής του ν.1876/1990, όπως τροποποιήθηκε από το ν.3899/2010															
2011			15	5	7	1	23	12	170	9	215	27	242	88,84	11,15
Καθεστώς εφαρμογής του ν.1876/1990, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά και την υπ' αριθμ. 6/2012 Π.Υ.Σ.															
2012			4	1	6		19	7	975		1004	8	1012	99,2	0,8

Το περιβάλλον αυτό επέφερε και μείωση του αριθμού των αιτήσεων για υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2012, ο οποίος εμφανίζεται αισθητά μειωμένος έναντι των αιτήσεων των αμέσως προηγούμενων ετών, 2010 και 2011, αλλά και των παλαιότερων ετών, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 2 που παρατίθεται αμέσως και από τους Πίνακες και τα Διαγράμματα που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι, στο τέλος της παρούσας Έκθεσης.

Πίνακας 2						
	αιτήσεις μεσολάβησης ν.1876/1990			αιτήσεις διαιτησίας		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Κλαδικές	44	16	9	15	12	6
εθνικές	35	9	6	11	9	1
τοπικές	9	7	3	4	3	5
Ομοιοεπαγγελματικές	54	7	4	33	8	1
εθνικές	34	7	3	14	7	1
τοπικές	20	0	3	19	1	0
Επιχειρησιακές	41	21	7	18	9	0
σύνολο	139	44	20	66	29	7

Ακριβώς, όμως, λόγω του ιδιαίτερου αυτού οικονομικού και νομοθετικού περιβάλλοντος που διαμορφώθηκε το έτος 2012, τα στοιχεία που αναφέρονται στην παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας κατά τη διάρκεια του έτους τούτου δεν είναι συγκρίσιμα με τα στοιχεία των προηγούμενων ετών. Πολύ περισσότερο δεν μπορούν, από μόνα τους, να αποτελέσουν ασφαλές κριτήριο για την αξιολόγηση των θεσμών της μεσολάβησης και της διαιτησίας, αλλά και της λειτουργίας του ίδιου του Ο.ΜΕ.Δ..

Σε κάθε περίπτωση, είναι αυτονόητο ότι, μόνη η σύγκριση του αριθμού των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. με τον αριθμό των αιτήσεων που υποβλήθηκαν τα προηγούμενα έτη, δεν συνιστά μέσο πρόσφορο, ικανό και κατάλληλο να οδηγήσει στη συναγωγή οποιωνδήποτε συμπερασμάτων. Ο κατ' έτος διαφορετικός αριθμός των αιτήσεων και των υποθέσεων που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. οφείλεται σε συνδυασμό συνόλου ποικίλων και πολυάριθμων παραγόντων, που ο εντοπισμός και η αξιολόγηση τους δεν αποτελούν περιεχόμενο μιας Έκθεσης όπως η παρούσα. Ο εντοπισμός του πλήρους φάσματος των παραγόντων αυτών και η επίδραση τους στις συλλογικές διαπραγματεύσεις γενικά, και στη δημιουργία συλλογικών διαφορών ειδικότερα, είναι σκόπιμο και αναγκαίο να αποτελέσει αντικείμενο ευρείας έρευνας με συνεργασία περισσότερων φορέων. Ήδη έχει γίνει ένα πρώτο σημαντικό βήμα με την εκπόνηση έρευνας - μελέτης από τον Ο.ΜΕ.Δ. με θέμα: «Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις στον Ο.ΜΕ.Δ. τα έτη 2011-2012».

A.1. Το οικονομικό περιβάλλον⁹

Από τα στοιχεία που έχουν δημοσιοποιήσει η Ελληνική Στατιστική (ΕΛΣΤΑΤ), η Τράπεζα της Ελλάδος, το ΚΕΠΕ και ειδικότερες μελέτες φορέων όπως το ΙΝΕ της ΓΣΕΕ (Ετήσια Έκθεση 2012: «Η Ελληνική οικονομία και η απασχόληση»), το ΙΟΒΕ (Έκδοση Οκτωβρίου 2011: «Αποτελέσματα ερευνών οικονομικής συγκυρίας»), ΕΣΕΕ (Ετήσια Έκθεση Ελληνικού Εμπορίου 2012), ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (Τακτική εξαμηνιαία έρευνα 2012), οι αρνητικές οικονομικές εξελίξεις στην παραγωγή, στο εισόδημα και στην απασχόληση, που ξεκίνησαν το 2008 συνεχίστηκαν και το 2012.

Το 2012 το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει για πέμπτο κατά σειρά έτος. Το 2012 θα μειωθεί κατά 6,4% τουλάχιστον, με αποτέλεσμα η σωρευτική μείωση στην πενταετία 2008-2012 να ανέλθει στο 20,1%. Το 2013 η υποχώρηση αναμένεται να συνεχιστεί, αλλά να επιβραδυνθεί σε ρυθμό χαμηλότερο του 2012. Σύμφωνα με τις προβλέψεις του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής και του Προϋπολογισμού το 2013 το ΑΕΠ θα μειωθεί κατά 4,5%.

Η μείωση του ΑΕΠ το 2012 από την πλευρά της εγχώριας ζήτησης συνδέεται με την μείωση στην ιδιωτική και την δημόσια κατανάλωση, που θα υποχωρήσουν το 2012 περίπου κατά 8,9% και 4% αντίστοιχα, και από την ακόμη μεγαλύτερη μείωση στις επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου που προβλέπεται να υποχωρήσουν περισσότερο του 20%. Θετική επίδραση 5% προβλέπεται να υπάρξει από την πλευρά της αύξησης στις καθαρές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών καθώς και από την σημαντική πτώση των εισαγωγών που επηρεάζονται αρνητικά από την μείωση της εγχώριας κατανάλωσης και των επενδύσεων.

Οι δυσμενέστερες των προβλεπομένων εξελίξεις της συρρίκνωσης του ΑΕΠ, οι διατηρούμενες αρνητικές προβλέψεις για τον επόμενο χρόνο και η προοπτική ισχνής ανάκαμψης το 2014 επιτείνουν τις αρνητικές εξελίξεις στην αγορά εργασίας και στην απασχόληση προκαλώντας μεγάλες απώλειες θέσεων εργασίας. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το ποσοστό ανεργίας το Νοέμβριο του 2012 ανήλθε σε 27,0%, έναντι 20,8 το Νοέμβριο του 2011. Το σύνολο των απασχολούμενων κατά το Νοέμβριο του 2012 εκτιμάται ότι ανήλθε σε 3.642.102 άτομα. Οι άνεργοι ανήλθαν σε 1.350.181 άτομα, ενώ ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός ανήλθε σε 3.339.982 άτομα. Οι απασχολούμενοι μειώθηκαν κατά 265.584 άτομα σε σχέση με το Νοέμβριο του 2011 (μείωση 6,8%). Οι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 323.808 άτομα σε σχέση με το Νοέμβριο του 2011 (αύξηση 31,5%). Οι οικονομικά μη ενεργοί, δηλαδή τα άτομα που δεν εργάζονται ούτε αναζητούν εργασία, μειώθηκαν κατά 19.577 άτομα σε σχέση με το Νοέμβριο του 2011 (μείωση 0,6%). Οι εξελίξεις αυτές, ενώ προβλέπεται περαιτέρω άνοδος της ανεργίας το 2013,

⁹ Συντάκτης ο κ. Χρ. Ιωάννου, Οικονομολόγος, Μεσολαβητής.

σε συνδυασμό με την συσσώρευση μεγάλου ποσοστού μακροχρόνια ανέργων (6 στους 10 άνεργους) έχουν σοβαρές επιπτώσεις στις εργασιακές σχέσεις και στην κοινωνική συνοχή.

Η μεγάλη μείωση της απασχόλησης αντανακλά την απώλεια θέσεων εργασίας στους παραδοσιακούς κλάδους (κατασκευές, εμπόριο), που επηρεάστηκαν περισσότερο από την κρίση, και δημιουργεί ανυπέρβλητη δυσκολία των νέων να εισέλθουν στην αγορά εργασίας. Η μείωση της μισθωτής απασχόλησης είναι συγκριτικά μεγαλύτερη της συνολικής μείωσης της απασχόλησης. Την τετραετία 2009-2012 η συνολική απασχόληση υποχώρησε κατά 17,5% περίπου, ενώ η μισθωτή απασχόληση ακόμη περισσότερο, πάνω από 19%. Η ένταση της μείωσης των θέσεων εργασίας διαφοροποιείται μεταξύ κλάδων και επιχειρήσεων. Μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στην κρίση επιδεικνύουν κλάδοι και επιχειρήσεις που παράγουν διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες.

Σχετικά με την άλλη κρίσιμη παράμετρο, που επηρεάζει τις συλλογικές διαπραγματεύσεις και τις αμοιβές, τον πληθωρισμό (ή ορθότερα, επηρέαζε, καθώς πλέον υπεισήλθαν και νέοι κρίσιμοι παράγοντες, πρωτίστως η ανεργία και η κατάρρευση του ΑΕΠ), εκτιμάται ότι το 2012 ο μέσος ετήσιος ρυθμός ανόδου του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή επιβραδύνθηκε στο 1,0%, από 3,1% το 2011 και 4,7% το 2010. Τον Δεκέμβριο του 2012 ο ετήσιος ρυθμός υποχώρησε περαιτέρω στο 0,3%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος εκτιμάται ότι το 2012 οι μέσες ονομαστικές, προ φορολογίας, αποδοχές των μισθωτών στο σύνολο της οικονομίας μειώθηκαν κατά 6,6%, ενώ η μείωση των μέσων πραγματικών αποδοχών έφθασε το 7,5% (οι αντίστοιχες μειώσεις το 2011 ήταν 1,7% και 4,7%). Η μείωση των μέσων αποδοχών εκτιμάται ότι ήταν μεγαλύτερη στον επιχειρηματικό τομέα (-8,4% σε ονομαστικούς όρους, -9,3% σε πραγματικούς).

A.2. Το νομικό περιβάλλον – τροποποιήσεις του ν. 1876/1990 κατά τα έτη 2010, 2011, 2012

Το έτος 2012 ο Ο.ΜΕ.Δ. λειτούργησε υπό το νέο νομοθετικό καθεστώς για τις συλλογικές διαφορές που άρχισε να διαμορφώνεται κυρίως με το ν.3899/2010, αλλά και υπό το νέο νομοθετικό καθεστώς που τροποποίησε γενικά τις σχέσεις εργασίας και διαμορφώθηκε τα έτη 2010, 2011 και 2012.

Οι νέες αυτές ρυθμίσεις επηρέασαν, άλλες άμεσα και άλλες έμμεσα, τον Ο.ΜΕ.Δ., οργανωτικά και λειτουργικά, επέδρασαν γενικά στις συλλογικές διαπραγματεύσεις, επέφεραν σημαντικές αλλαγές στο μοντέλο υπογραφής των Σ.Σ.Ε., γεγονός που ανέτρεψε την μέχρι το έτος 2012 διαμορφωθείσα εικόνα ως προς τα είδη των Σ.Σ.Ε., όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 1, και επέφεραν περαιτέρω μείωση των

αιτήσεων που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας, όπως αποτυπώνεται στον Πίνακα 2, τους Πίνακες και τα Διαγράμματα που παρατίθενται στα Παραρτήματα, στο τέλος της παρούσας Έκθεσης.

Με στόχο την πληρέστερη εικόνα επίδρασης του νομικού περιβάλλοντος στις συλλογικές διαπραγματεύσεις και ειδικότερα στη λειτουργία του Ο.ΜΕ.Δ. παραθέτουμε χρονολογικά τα βασικά νομοθετήματα.

I. Το έτος 2010, ψηφίσθηκε στις 17.12.2010 ο ν.3899/2010, και με τις ρυθμίσεις του, ιδίως αυτές των άρθρων του 13 έως και 16, επήλθαν σημαντικές μεταβολές στο νομοθετικό καθεστώς του Ο.ΜΕ.Δ. και στις ρυθμίσεις για τους θεσμούς της μεσολάβησης και της διαιτησίας, και συνακόλουθα επηρεάστηκε το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2011.

Οι μεταβολές που επήλθαν εντοπίζονται κυρίως στα ακόλουθα:

(α) Καθορίσθηκαν ρητά¹⁰ ο σκοπός του Ο.ΜΕ.Δ. και τα κυριότερα μέσα για την υλοποίησή του, που έως τότε ρυθμιζόνταν μέσω των Κανονισμών του άρθρου 18 παρ.2 ν.1876/1990 και αποφάσεων του Δ.Σ. καθώς και η υποχρέωση του Ο.ΜΕ.Δ. να υποβάλλει ετήσια έκθεση του έργου του προς τα Διοικητικά Συμβούλια των: α) Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), β) Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), γ) Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ,) δ) Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) και προς τον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

(β) Θεσπίσθηκε νομοθετικά¹¹ η ανεξαρτησία και η αντικειμενικότητα των υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας καθώς και η υποχρέωση των Μεσολαβητών και των Διαιτητών να λαμβάνουν υπόψη τους την οικονομική κατάσταση και την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας της παραγωγικής δραστηριότητας, στην οποία αναφέρεται η συλλογική διαφορά¹². Όλα αυτά έως τότε ίσχυαν και ρυθμιζόνταν μέσω του Κανονισμού Καταστάσεως των Μεσολαβητών και των Διαιτητών του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (υπ. απ. 12636/2001) και αποφάσεων του Δ.Σ..

(γ) Μεταβλήθηκε η σύνθεση του Δ.Σ. τόσο ως προς τον αριθμό των μελών του, όσο και ως προς την προέλευση τους¹³. Το νέο Δ.Σ. είναι επταμελές¹⁴, τα έξι (6) μέλη του είναι εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων και συγκεκριμένα τρεις της

¹⁰ Άρθρο 17 παρ.2 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010.

¹¹ Άρθρο 14 παρ.3 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010.

¹² Άρθρο 15 παρ.3 και άρθρο 16 παρ. 5 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 14 ν.3899/2010

¹³ Άρθρο 17 παρ.3 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010.

¹⁴ Το προηγούμενο ήταν 11μελές, η σύνθεση του ήταν όπως στο υφιστάμενο, και επιπλέον μετείχαν δύο Καθηγητές Πανεπιστημίου (οικονομικών επιστημών και εργατικού δικαίου), ένας επιστήμονας ειδικευμένος στις εργασιακές σχέσεις και εκπρόσωπος του Υπουργείου, όλοι με δικαίωμα ψήφου.

ΓΣΕΕ και ανά έναν από τους ΣΕΒ, ΕΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ. Το έβδομο μέλος, ο Πρόεδρος, επιλέγεται με ομόφωνη απόφαση των έξι μελών – εκπροσώπων των κοινωνικών εταίρων και είναι πρόσωπο αναγνωρισμένου κύρους, έμπειρο σε θέματα εργασιακών σχέσεων ή οικονομίας της εργασίας ή του εργατικού δικαίου. Στο Δ. Σ. μετέχει ως παρατηρητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης¹⁵. Το νέο Δ.Σ. συγκροτήθηκε σε σώμα στις 4.3.2011¹⁶ και ανέλαβε στις 18.3.2011.

(δ) Στις 30.3.2011 επήλθε νομοθετική λήξη της θητείας των Μεσολαβητών-Διαιτητών που τότε παρείχαν τις υπηρεσίες τους¹⁷. Η θητεία αυτή στις 5.8.2011 παρατάθηκε έως τις 30.10.2011¹⁸, προκειμένου να διασφαλισθεί η δυνατότητα παροχής υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας μέχρις ότου αναλάβουν τα καθήκοντά τους οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές, που προσλήφθηκαν το πρώτον το έτος 2011. Οι διαδικασίες πρόσληψης Μεσολαβητών και Διαιτητών ολοκληρώθηκαν τέλος Ιουλίου 2011, εκτός 3 Διαιτητών για την πρόσληψη των οποίων οι διαδικασίες ολοκληρώθηκαν αρχές Οκτωβρίου 2011. Συνέπεια τούτων είναι ότι στο διάστημα 1.4.2011 έως τέλος Ιουλίου 2011 δεν κατέστη δυνατή, για αντικειμενικούς λόγους, η παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας.

(ε) Θεσπίσθηκαν δύο διακριτά Σώματα, ένα Μεσολαβητών και ένα Διαιτητών¹⁹, αντί του ενιαίου Σώματος Μεσολαβητών-Διαιτητών που υπήρχε μέχρι τότε.

(στ) Θεσπίσθηκε η επιλογή των Μεσολαβητών και Διαιτητών με ομόφωνη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και η ανανέωση της θητείας τους, επίσης, με ομόφωνη απόφαση του ίδιου οργάνου.

(ζ) Μεταβλήθηκαν οι ρυθμίσεις για τη μεσολάβηση και τη διαιτησία²⁰ και ειδικότερα, θεσπίσθηκαν τα ακόλουθα:

- (i) Οι ειδικές επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις εργασίας, οι οποίες καταργήθηκαν στη συνέχεια με το άρθρο 37 παρ.2 του ν.4024/2011.
- (ii) Όμοιες προϋποθέσεις για τη μονομερή²¹ προσφυγή στη διαιτησία τόσο από την εργατική όσο και από την εργοδοτική πλευρά.
- (iii) Η δυνατότητα μονομερούς προσφυγής στη διαιτησία στις εξής περιπτώσεις:
 - α) από οποιοδήποτε μέρος, εφόσον το άλλο μέρος αρνήθηκε τη μεσολάβηση ή

¹⁵ Άρθρο 17 παρ. 4 ν.1876/1990, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010

¹⁶ Αποφ. Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης 875/Δ1.261/4.3.2011, η οποία δημοσιεύθηκε στην ΕτΚ στις 9.3.2011.

¹⁷ Άρθρο 16 παρ.4 ν.3899/2010 στην αρχική του μορφή.

¹⁸ Άρθρο 16 παρ.4 ν.3899/2010, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 89 Β ν.3996/2011.

¹⁹ Άρθρο 17 παρ.8 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010.

²⁰ Άρθρα 15, 16 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 14 ν.3899/2010.

²¹ Τροποποιήθηκε, βλ. παρακάτω

- β) από οποιοδήποτε μέρος μετά τη υποβολή της πρότασης μεσολάβησης, εφόσον και τα δύο μέρη προσήλθαν και συμμετείχαν στη διαδικασία μεσολάβησης.
- (iv) Η προσφυγή στη διαιτησία περιορίστηκε στον καθορισμό βασικού ημερομισθίου ή/και βασικού μισθού. Για τα λοιπά θέματα μπορεί να συνεχιστεί οποτεδήποτε η συλλογική διαπραγμάτευση προκειμένου να συναφθεί συλλογική σύμβαση εργασίας. Παρέχεται η δυνατότητα διαιτησίας και από τριμελή Επιτροπή Διαιτησία, σε περίπτωση μονομερούς προσφυγής.
- (v) Ο μεσολαβητής προβαίνει σε κατ' ιδίαν ακρόαση των μερών, σε εξέταση της οικονομικής κατάστασης και της εξέλιξης της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικής δραστηριότητας στην οποία αναφέρεται η συλλογική διαφορά, σε εξετάσεις προσώπων και σε οποιαδήποτε έρευνα σχετική με τους όρους εργασίας, συνεπικουρούμενος από έναν ή περισσότερους πραγματογνώμονες της επιλογής του και ο διαιτητής μελετά όλα τα στοιχεία και πορίσματα, που συγκεντρώθηκαν στο στάδιο της μεσολάβησης, την οικονομική κατάσταση και την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας της παραγωγικής δραστηριότητας, στην οποία αναφέρεται η συλλογική διαφορά, και έχει τα ίδια δικαιώματα με τον μεσολαβητή. Το ίδιο ισχύει και για την Επιτροπή Διαιτησίας. Όμοια ρύθμιση ίσχυε μέχρι τότε μέσω των άρθρων 15 και 16 του ν.1876/1990, του Κανονισμού Καταστάσεως των Μεσολαβητών και των Διαιτητών του Οργανισμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας (υπ. απ. 12636/2001) και αποφάσεων του Δ.Σ..

(η) Ορίζεται ότι μετά την παρέλευση τριών (3) ετών από τη ισχύ του (ν.3899/2010), οι κοινωνικοί εταίροι που συμβάλλονται για την κατάρτιση της εθνικής γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας αξιολογούν την αποτελεσματικότητα του θεσμού Μεσολάβησης και Διαιτησίας και προτείνουν προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης τη διατήρηση, κατάργηση ή τροποποίηση των ρυθμίσεών τους.

(θ) Με το άρθρο 51 του ν.3871/2010²², καθορίστηκε νομοθετικά το ανώτατο ποσοστό αύξησης των αποδοχών των εργαζομένων που μπορεί να προταθεί από τον Μεσολαβητή και να χορηγηθεί με διαιτητική απόφαση. Το ποσοστό αυτό συμπίπτει με το οριζόμενο στην τριετούς διάρκειας ΕΓΣΣΕ²³ της 14.7.2010, η οποία καλύπτει την περίοδο 1.1.2010 έως 31.12.2012, ορίζει σταθερότητα αμοιβών για το έτος 2010 και αύξηση των βασικών μισθών και ημερομισθίων από 1.7.2011 και από 1.7.2012 ίση με το μέσο ευρωπληθωρισμό του αντίστοιχου προηγούμενου έτους.

²² Το άρθρο αυτό εξακολουθεί να ισχύει με βάση το άρθρο 16 παρ.1 ν.3899/2010.

²³ Πράξη κατάθεσης στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης 14/16.7.2010.

(ι) Με το άρθρο 1 και τις παρ.2 και 3²⁴ του άρθρου 3 του ν.3833/2010 υπήρξαν ρυθμίσεις οι οποίες αφορούν στους εργαζομένους των φορέων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3, ήτοι το Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Δ.Δ., τα Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στο κράτος, σε Ο.Τ.Α. και Ν.Π.Δ.Δ., τα Ν.Π.Ι.Δ. που επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό σε ποσοστό τουλάχιστον 50% του προϋπολογισμού τους, τις δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005.

Με τις διατάξεις αυτές απαγορεύονται οι αυξήσεις των αποδοχών των παραπάνω εργαζομένων για το χρονικό διάστημα από 15.3.2010 έως 31.12.2011 και θεσπίζεται η υπεροχή των νομοθετικών διατάξεων με τις οποίες καθορίζονται οι αποδοχές στο δημόσιο τομέα έναντι κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης ή ρήτρας ή όρου συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητικής απόφασης ή ατομικής σύμβασης εργασίας ή συμφωνίας που ρυθμίζει τις αποδοχές αυτές.

II. Το έτος 2011, στις 27.10.2011 δημοσιεύθηκε στην ΕτΚ και άρχισε να ισχύει ο ν.4024/2011, με το άρθρο 37 του οποίου επήλθαν περαιτέρω σημαντικές μεταβολές στο σύστημα των συλλογικών συμβάσεων και διαιτητικών αποφάσεων, από τις οποίες επισημαίνονται οι ακόλουθες:

- (i) θεσπίστηκε η δυνατότητα κατάρτισης επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων από ενώσεις προσώπων, που συστήνονται τουλάχιστον από τα 3/5 των εργαζομένων στην επιχείρηση,
- (ii) θεσπίστηκε η δυνατότητα κατάρτισης επιχειρησιακών συλλογικών συμβάσεων και σε επιχειρήσεις με λιγότερους από 50 εργαζόμενους,
- (iii) καταργήθηκαν οι ειδικές επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις,
- (iv) θεσπίστηκε, για το διάστημα εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής, η υπεροχή της επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης εργασίας έναντι της οικείας κλαδικής και η αναστολή της ευχέρειας του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης να επεκτείνει την ισχύ των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων,
- (v) με το άρθρο 29 παρ.4 ν.4024/2011, προβλέφθηκε ότι δεν αποτελούν αντικείμενο συλλογικών διαπραγματεύσεων οι ρυθμίσεις των αποδοχών των εργαζομένων που υπάγονται στο Κεφάλαιο Δεύτερο του ν.4024/2011. Παραπομπή στη ρύθμιση αυτή περιέχει το άρθρο 31 του ίδιου νόμου.

²⁴ Όπως οι παρ.2 και 3 συμπληρώθηκαν από το άρθρο 90 παρ.5 ν.3842/2010 και η ισχύς τους επεκτάθηκε και κατά το έτος 2011 με το άρθρο 3 παρ.1 ν.3899/2010.

III. Το έτος 2012 στις 14.2.2012, ψηφίσθηκε ο ν.4046/2012 για την «Έγκριση των Σχεδίων Συμβάσεων Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.), της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τράπεζας της Ελλάδος, του Σχεδίου του Μνημονίου Συνεννόησης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τράπεζας της Ελλάδος και άλλες επείγουσες διατάξεις για τη μείωση του δημοσίου χρέους και τη διάσωση της εθνικής οικονομίας». Κατά την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του νόμου αυτού, οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο νέο «Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής», στις παραγράφους 28 και 29 του κεφαλαίου Ε' «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις», και στο νέο «Μνημόνιο Συνεννόησης στις Συγκεκριμένες Προϋποθέσεις Οικονομικής Πολιτικής», στην παράγραφο 4.1. του Κεφαλαίου 4 «Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις για την Ενίσχυση της Ανάπτυξης», τα σχέδια των οποίων εγκρίνονται κατά την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου και προσαρτώνται στο νόμο ως «Παράρτημα V» και αναφέρονται σε εργασιακά θέματα, συνιστούν πλήρεις κανόνες δικαίου άμεσης εφαρμογής και με αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου θα ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή τους.

Σε συνέχεια του ν.4046/2012 δημοσιεύθηκε, στις 28.2.2012 στην ΕτΚ (τεύχος Α φύλλο 38), η Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.) αριθμ. 6 της 28.2.2012 για τη «Ρύθμιση θεμάτων για την εφαρμογή της παρ.6 του άρθρου 1 του ν.4046/2012». Με την Π.Υ.Σ. 6/2012, άρθρο 3, ορίζεται ότι: για την ρύθμιση θεμάτων για την εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν.4046/2012, η προσφυγή στη διαιτησία γίνεται πλέον μόνο με συμφωνία των μερών και περιορίζεται αποκλειστικά στον καθορισμό βασικού μισθού ή/και βασικού ημερομισθίου, ενώ δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνεται σε αυτήν κανένα άλλο ζήτημα αλλά ούτε και ρήτρες που διατηρούν κανονιστικούς όρους προηγούμενων Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας ή Διαιτητικών Αποφάσεων.

Στις 12.11.2012 δημοσιεύθηκε ο ν. 4093/2012, όπου στην υποπαράγραφο Γ1 αρ. 12 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, ορίζεται ότι οι διατάξεις του Κεφαλαίου Δεύτερου του ν.4024/2011 που αφορούν το βαθμολογικό και μισθολογικό καθεστώς των υπαλλήλων του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, έχουν ανάλογη εφαρμογή, από 1.1.2013, και στο προσωπικό των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο Κράτος ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α., κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας, διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της Διοίκησής τους, συμπεριλαμβανομένων των Γενικών και Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων, ή επιχορηγούνται τακτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από πόρους των ως άνω φορέων κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, καθώς και των λοιπών δημόσιων επιχειρήσεων, οργανισμών και ανωνύμων εταιρειών, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των

διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του ν.3429/2005 (Α' 314), όπως έχουν τροποποιηθεί με τις διατάξεις της παρ. 1^α του άρθρου 1 του ν.3899/2010 (Α' 212). Από την έναρξη της ισχύος των διατάξεων της παρούσας περίπτωσης, για τους ανωτέρω παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 31 του ν.4024/2011, εκτός από αυτές της παραγράφου 2.

Το πλήθος των ρυθμίσεων που αναφέρθηκαν, ως οι πλέον σημαντικές, αιτιολογούν τη μη προσφυγή στις συλλογικές διαπραγματεύσεις, μετά την έναρξη ισχύος τους, των εργαζομένων στο δημόσιο, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και τον ιδιωτικό τομέα και κατ' επέκταση στις υπηρεσίες του Ο.ΜΕ.Δ..

B. Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2012

Το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. καθορίζεται από τους σκοπούς του.

Ο σκοπός του Ο.ΜΕ.Δ. καθορίζεται, ήδη, νομοθετικά στο άρθρο 17 παρ. 2 του ν.1876/1990, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010, και είναι «η υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων με την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας προς τις εργατικές και εργοδοτικές οργανώσεις και μεμονωμένους εργοδότες. Για την εκπλήρωση αυτού του σκοπού, ιδίως: α) οργανώνει υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης της μεσολάβησης και της διαιτησίας, β) διεξάγει ενημερωτικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, που απευθύνονται κυρίως σε εκπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεις εργοδοτών για θέματα συλλογικών διαπραγματεύσεων, εργασιακών σχέσεων και οικονομίας της εργασίας γ) εκπονεί επιστημονικές έρευνες και μελέτες για θέματα συναφή με τους σκοπούς του και δ) συντάσσει ετήσια έκθεση του έργου του, η οποία υποβάλλεται προς τα Διοικητικά Συμβούλια των: α) Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ), β) Σύνδεσμο Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), γ) Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ,) δ) Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) και καθώς επίσης προς τον Υπουργό Οικονομικών και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης». Η αναγραφή αυτών των μέσων στο νόμο καθιστά υποχρεωτική την αξιοποίησή τους.

Τις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας παρέχουν τα μέλη του Σώματος Μεσολαβητών και του Σώματος Διαιτητών και οι αποδέκτες των υπηρεσιών αυτών είναι τα πρόσωπα που νομιμοποιούνται στην κατάρτιση σ.σ.ε., στον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας και στη διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου.

Νομοθετικό καθορισμό και άλλων μέσων εμμέσως περιέχει το άρθρο 18 παρ. 2 ν.1876/1990, με βάση το οποίο έργο του Ο.ΜΕ.Δ. αποτελεί η κατάρτιση Κανονισμών (α) για την οργάνωση και λειτουργία του Οργανισμού, (β) για προσλήψεις, κρίσεις και πειθαρχικές ποινές, δικαιώματα και υποχρεώσεις για το προσωπικό και τους μεσολαβητές και διαιτητές, (γ) προμηθειών, αμοιβών και λοιπών δαπανών και γενικά διαχείρισης των πόρων, (δ) για την εκπαίδευση και μετεκπαίδευση μεσολαβητών, διαιτητών και του προσωπικού. Με βάση το στοιχείο (δ), έργο αποτελεί η εκπαίδευση και μετεκπαίδευση των μεσολαβητών, των διαιτητών και του προσωπικού.

Επιπλέον, αξιοποιήσιμα για την υλοποίηση των σκοπών του Ο.ΜΕ.Δ. είναι και όποια άλλα μέσα κρίνονται πρόσφορα και ικανά προς τούτο.

Οι νομοθετικές ρυθμίσεις του ν. 3899/2010 διευρύνουν θεσμικά το έργο που καλείται να επιτελέσει ο Ο.ΜΕ.Δ., κυρίως με την προσθήκη του εκπαιδευτικού έργου προς τους εκπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεις εργοδοτών, την εκπόνηση ερευνών και μελετών, την κατάρτιση ετήσιας έκθεσης επί

του έργου του. Το έργο αυτό επιτελείται στην πράξη διαρκώς, ήδη από την έναρξη λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ., το έτος 1992.

γ. Με βάση τα παραπάνω, το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. διακρίνεται σε οργανωτικό, στο μέτρο που συνδέεται με την οργάνωσή του, και λειτουργικό, στο μέτρο που συνδέεται με τη λειτουργία του.

Το πρώτο δεν είναι διαρκές και σ' αυτό εντάσσονται, ενδεικτικά αναφερόμενα, η πρόσληψη Μεσολαβητών και Διαιτητών και η κατάρτιση των Κανονισμών οι οποίοι ολοκληρώθηκαν το 2011 και αναμένεται η δημοσίευσή τους. Το δεύτερο είναι διαρκές και σ' αυτό εντάσσονται τα λοιπά, όπως η παροχή και υποστήριξη των υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας.

δ. Ο Ο.ΜΕ.Δ. παρέχει τις υπηρεσίες του στους ενδιαφερομένους, υλοποιεί το εκπαιδευτικό του πρόγραμμα και δημοσιοποιεί και διανέμει τα αποτελέσματα των ερευνών/μελετών του στους ενδιαφερομένους δωρεάν, χωρίς οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνσή τους.

ε. Κατά το έτος 2012, το έργο που επιτελέστηκε, αφορά τη συνέχιση της παροχής των υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας και των λοιπών έργων που επιτελεί ο Ο.ΜΕ.Δ.. Το έργο αυτό συνίσταται στα ακόλουθα:

- (α) Την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας από τους Μεσολαβητές και Διαιτητές.
- (β) Την οργάνωση και υλοποίηση του προγράμματος εκπαίδευσης των Μεσολαβητών και των Διαιτητών, καθώς και του ενημερωτικού και εκπαιδευτικού προγράμματος για εκπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεων εργοδοτών.
- (γ) Την έρευνα στο πεδίο της νομολογίας και της αρθρογραφίας (βλ. παρ. IV 1).
- (δ) Την έρευνα στον τομέα των συλλογικών διαπραγματεύσεων στον Ο.ΜΕ.Δ. τα έτη 2011 και 2012 (βλ. παρ. III 2).
- (ε) Την κωδικοποίηση των όρων των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας (βλ. παρ. IV 1.2) και
- (στ) Την παρακολούθηση των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας (βλ. παρ. IV 1.1, 1.3, 1.4, 1.5).

I. Η παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας

α. Το σημαντικότερο έργο του Ο.ΜΕ.Δ. αποτελεί η παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας.

Η παροχή των υπηρεσιών αυτών γίνεται μόνο μετά από την υποβολή αίτησης των ενδιαφερομένων και χωρίς οποιαδήποτε οικονομική επιβάρυνση των μερών.

Ειδικότερα:

- (α) Υπηρεσίες μεσολάβησης παρέχονται με βάση το άρθρο 15 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 3899/2010, για τη ρύθμιση με κατάρτιση σ.σ.ε. των θεμάτων που ορίζονται κυρίως στο άρθρο 2 ν.1876/1990.
- (β) Υπηρεσίες διαιτησίας παρέχονται με βάση το άρθρο 16 ν.1876/1990, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 ν.3899/2010, και όπως ισχύει με το άρθρο 3 της υπ' αριθμ. 6/2012 Π.Υ.Σ., για τη ρύθμιση με την έκδοση δ.α. των θεμάτων που ορίζονται στο ίδιο άρθρο.
- (γ) Υπηρεσίες μεσολάβησης για τον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας παρέχονται με βάση το άρθρο 21 παρ.8 ν.1264/1982, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 2 ν.2224/1994.
- (δ) Υπηρεσίες μεσολάβησης κατά τη διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου παρέχονται με βάση το άρθρο 3 ν.2224/1994.

β. Παρακάτω παρατίθενται ποσοτικά στοιχεία του έτους 2012 για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας.

Προηγούνται τα στοιχεία που αναφέρονται στις αιτήσεις που υποβλήθηκαν το έτος 2012 και ακολουθούν αυτά που αναφέρονται στις υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά το ίδιο έτος, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι υποθέσεις για τις οποίες η σχετική αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2011, αλλά ο χειρισμός τους συνεχίστηκε κατά το έτος 2012. Ακολουθούν τα στοιχεία που αναφέρονται στις συλλογικές ρυθμίσεις, τόσο στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας όσο και στις διαιτητικές αποφάσεις, που δημιουργήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το ίδιο έτος.

Η διάρθρωση των στοιχείων με τον τρόπο αυτό έχει σκοπό να αποτυπώσει αναλυτικά τη ροή των υποθέσεων στον Ο.ΜΕ.Δ., την πορεία και την εξέλιξή τους στη διάρκεια του έτους 2012.

γ. Την παράθεση των στοιχείων ακολουθούν συμπεράσματα ως μια πρώτη αξιολόγησή τους, η οποία περισσότερο αποσαφηνίζει την εικόνα που παρέχουν αυτά, παρά αποτελεί σε βάθος εκτίμησή τους.

Η ουσιαστική και σε βάθος αξιολόγηση των στοιχείων κρίθηκε σκόπιμο και αναγκαίο να αποτελέσει αντικείμενο έρευνας, η οποία θα εντοπίσει και θα συνεκτιμήσει όλο το φάσμα των αιτίων που επέδρασαν στη διαμόρφωσή τους, τις επιπτώσεις τους γενικά στις εργασιακές σχέσεις και στο οικονομικό πεδίο, αλλά και

κατά κλάδο, επάγγελμα, περιοχή, τομέα και επιχείρηση. Τα ίδια στοιχεία μπορούν, βεβαίως, να αποτελέσουν αντικείμενο έρευνας για περισσότερα θέματα, όπως, π.χ., στη συμβολή τους στην αύξηση της ρύθμισης των όρων εργασίας με ατομικές συμβάσεις εργασίας, στη συνάρτηση της οικονομικής δραστηριότητας κάθε γεωγραφικής περιοχής με τις συλλογικές ρυθμίσεις τοπικής ισχύος κ.λπ.

Μια πρώτη και προφανής διαπίστωση είναι ο αισθητά μειωμένος αριθμός των αιτήσεων που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, γεγονός που εξηγείται από όσα παρατέθηκαν για τα οικονομικά και νομικά δεδομένα του έτους 2012 (παρ. Α.1, Α.2). Σημαντικό παράγοντα που εξηγεί τον μειωμένο αριθμό των αιτήσεων από το 2011 και για το 2012, αποτελεί, ο αποκλεισμός για τους εργαζομένους του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα από τη δυνατότητα ρύθμισης των αποδοχών τους με συλλογικές ρυθμίσεις και συνακόλουθα η δυνατότητα προσφυγής τους σε υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας.

Ωστόσο η λυδία λίθος που επηρέασε καταλυτικά την προσφυγή στις υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας για τον ιδιωτικό τομέα, όπως προκύπτει από τον εξαιρετικά μειωμένο αριθμό των αιτήσεων που υποβλήθηκαν το έτος 2012 σε σχέση με τα δεδομένα της προηγούμενης διετίας, είναι η δυνατότητα προσφυγής στη διαιτησία μόνο με κοινή συμφωνία των ενδιαφερομένων μερών και μόνο για τον καθορισμό βασικού μισθού ή / και βασικού ημερομισθίου.

δ. Συνοπτικά αναφέρεται ότι κατά το έτος 2012:

δ.1. Υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. 114 συνολικά αιτήσεις για παροχή υπηρεσιών και ειδικότερα:

- (α) 20 αιτήσεις για υπηρεσίες μεσολάβησης κατά το ν.1876/1990 (του λοιπού αναφερόμενες ως αιτήσεις «μεσολάβησης ν.1876/1990» και αντίστοιχα γίνεται αναφορά σε υποθέσεις «μεσολάβησης ν.1876/1990»,
- (β) 7 αιτήσεις για παροχή υπηρεσιών διαιτησίας,
- (γ) 3 αιτήσεις για καθορισμό προσωπικού ασφαλείας,
- (δ) 84 αιτήσεις για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου.

δ.2. Οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές χειρίστηκαν 19 υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990, που η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2012 και 8 που η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2011, 5 υποθέσεις διαιτησίας, που η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2012 και 5 που η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2011, 3 υποθέσεις καθορισμού προσωπικού ασφαλείας και 84 υποθέσεις διεξαγωγής δημοσίου διαλόγου.

δ.3. Καταρτίστηκαν 13 συλλογικές συμβάσεις εργασίας και εκδόθηκαν 8 διαιτητικές αποφάσεις,

δ.4. Την 1.1.2013 παρέμεναν εκκρεμείς 8 υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και καμία υπόθεση διαιτησίας, καθορισμού προσωπικού ασφαλείας, δημοσίου διαλόγου.

ε. *Αναλυτικά τα στοιχεία που αφορούν την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας έχουν ως ακολούθως:*

1. Οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν το έτος 2012

1.1. Ο αριθμός των αιτήσεων

Κατά το έτος 2012 υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. 114 αιτήσεις για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990, διαιτησίας, καθορισμού προσωπικού ασφαλείας και διεξαγωγής δημοσίου διαλόγου.

1.2. Το αντικείμενο των αιτήσεων

Ως προς το αντικείμενό τους, οι αιτήσεις αφορούν:

- (α) οι 20 την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990,
- (β) οι 7 την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας,
- (γ) οι 3 τον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας,
- (δ) οι 84 τη διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου.

Πίνακας 3	
αιτήσεις που υποβλήθηκαν το έτος 2012	
μεσολάβηση ν.1876/1990	20
διαιτησία	7
προσωπικό ασφαλείας	3
δημόσιος διάλογος	84
Σύνολο	114

1.3. Το μέρος που είχε την πρωτοβουλία προσφυγής στον Ο.ΜΕ.Δ.

Ως προς το μέρος που είχε την πρωτοβουλία για την υποβολή των 114 αιτήσεων που υποβλήθηκαν το έτος 2012 (βλ. Πίνακα 4), από την πλευρά των εργαζομένων υποβλήθηκαν οι 101, ήτοι ποσοστό 88,59%, από την πλευρά των εργοδοτών υποβλήθηκαν οι 4, ήτοι ποσοστό 2,77%, και από κοινού 9 ήτοι ποσοστό 6,25%.

A. Σε σχέση με τις 20 αιτήσεις για μεσολάβηση ν.1876/1990:

- (α) οι 17 υποβλήθηκαν από πλευράς των εργαζομένων, ήτοι ποσοστό 85%,
- (β) μία 1 υποβλήθηκε από την πλευρά των εργοδοτών, ήτοι ποσοστό 5%, .
- (γ) δύο 2 υποβλήθηκαν από κοινού, ήτοι ποσοστό 10%.

B. Σε σχέση με τις 7 αιτήσεις για διαιτησία, όλες υποβλήθηκαν από την πλευρά των εργαζομένων.

Γ. Σε σχέση με τις 3 αιτήσεις για καθορισμό προσωπικού ασφαλείας, και οι 3 υπεβλήθησαν από την πλευρά των εργοδοτών (100%).

Δ. Σε σχέση με τις 84 αιτήσεις για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου, οι 77 υποβλήθηκαν από την πλευρά των εργαζομένων ήτοι ποσοστό 91,6%, και οι 7 υποβλήθηκαν από κοινού ήτοι ποσοστό 8,4%

Πίνακας 4			
μέρος που είχε την πρωτοβουλία υποβολής των αιτήσεων το έτος 2012			
A. + B.	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	Σύνολο
από πλευράς εργαζομένων	17	7	24
κλαδική	8	6	14
ομοιοεπαγγελματική	4	1	5
επιχειρησιακή	5	0	5
από πλευράς εργοδοτών	1	0	1
κλαδική	1	0	1
ομοιοεπαγγελματική	0	0	0
επιχειρησιακή	0	0	0
κοινή προσφυγή	2	0	2
κλαδική	0	0	0
ομοιοεπαγγελματική	0	0	0
επιχειρησιακή	2	0	2
σύνολο	20	7	27
Γ. + Δ.	προσωπικό ασφαλείας	δημόσιος διάλογος	σύνολο
από πλευράς εργαζομένων	0	77	77
από πλευράς εργοδοτών	3	0	3
κοινή προσφυγή	0	7	7
σύνολο	3	84	87

1.4. Ειδικότερα ως προς τις αιτήσεις για μεσολάβηση ν.1876/1990 και διαιτησία

Οι συνολικά 27 αιτήσεις που υποβλήθηκαν για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας κατατάσσονται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: (α) το είδος της συλλογικής ρύθμισης την οποία επιδιώκουν, (β) τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και (γ) τη γεωγραφική περιοχή την οποία θα καλύψουν οι ρυθμίσεις αυτές.

1.4.1. Κατάταξη με κριτήριο το είδος της συλλογικής ρύθμισης την οποία επιδιώκουν

Ως προς το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται με τις αιτήσεις αυτές ισχύουν τα ακόλουθα:

Επί του συνόλου των 27 αιτήσεων για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας, οι 15, ήτοι ποσοστό 55,5% αφορούσαν κλαδικές συλλογικές ρυθμίσεις, οι 5, ήτοι ποσοστό 18,58% αφορούσαν ομοιοεπαγγελματικές και οι 7, ήτοι ποσοστό 26,00% αφορούσαν επιχειρησιακές.

Ειδικότερα:

- (α) Από τις 20 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν. 1876/1990, οι 9, ήτοι ποσοστό 45,00%, αφορούν κλαδικές σ.σ.ε., οι 4, ήτοι ποσοστό 20,00% αφορούσαν σε ομοιοεπαγγελματικές, οι 7, ήτοι ποσοστό 35,00% αφορούσαν σε επιχειρησιακές.
- (β) Από τις 7 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, οι 6, ήτοι ποσοστό 86,00% αφορούσαν σε κλαδικές δ.α., η 1 ήτοι ποσοστό 14,00%, αφορούσε σε ομοιοεπαγγελματική και καμία σε επιχειρησιακή.

Πίνακας 5			
Είδος συλλογικών ρυθμίσεων στο οποίο αφορούν οι αιτήσεις (έτους 2012)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
κλαδικές	9	6	15
ομοιοεπαγγελματικές	4	1	5
επιχειρησιακές	7	0	7
σύνολο	20	7	27

1.4.2. Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα στον οποίο αφορούν οι συλλογικές ρυθμίσεις

Επί του συνόλου των 27 αιτήσεων που υποβλήθηκαν για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας, οι 25, ήτοι ποσοστό 93,00%, υποβλήθηκαν από ενδιαφερομένους του ιδιωτικού τομέα, 2 ήτοι ποσοστό 7,00% υποβλήθηκαν από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και καμία από το δημόσιο τομέα .

Ειδικότερα:

- (α) Από τις 20 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν. 1876/1990, οι 18 ήτοι ποσοστό 90,00%, προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, οι 2 ήτοι ποσοστό 10,00%, από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και καμία από τον δημόσιο.
- (β) Από τις 7 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, και οι 7 ήτοι ποσοστό 100%, προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα και καμία από τον δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Πίνακας 6 τομέας στον οποίο αφορούν οι αιτήσεις (έτους 2012)			
	αιτήσεις μεσολάβησης ν.1876/1990	αιτήσεις διαιτησίας	σύνολο
ιδιωτικός τομέας	18	7	25
δημόσιος τομέας	0	0	0
ευρύτερος δημόσιος τομέας	2	0	2
σύνολο	20	7	27

1.4.3. Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή που θα καλύψουν οι συλλογικές ρυθμίσεις

Επί του συνόλου των 27 αιτήσεων που υποβλήθηκαν το έτος 2012 για παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας, οι 12, ήτοι ποσοστό 44,40%, αφορούν συλλογικές ρυθμίσεις για όλη τη χώρα και οι 15, ήτοι ποσοστό 55,60%, συλλογικές ρυθμίσεις που αφορούν συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές. Στο Νομό Αττικής αφορούν οι 4, ήτοι ποσοστό 15,00%, και ακολουθούν η Κρήτη με 5 συλλογικές ρυθμίσεις, ήτοι ποσοστό 18,50%, η Πελοπόννησος με 3, ήτοι ποσοστό 11,00%, η Μακεδονία με 2, ήτοι ποσοστό 7,40%, και η Εύβοια με 1, ήτοι ποσοστό 3,70%

Η κατάταξη των αιτήσεων με το κριτήριο αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 7 κατανομή αιτήσεων κατά γεωγραφική περιοχή (έτους 2012)			
	για μεσολάβηση ν.1876/1990	για διαιτησία	σύνολο
Αττική	3	1	4
Μακεδονία		2	2
Δωδεκάνησα			
Εύβοια	1		1
Ήπειρος			
Θεσσαλία			
Θράκη			
Κέρκυρα			
Κρήτη	4	1	5
Κυκλάδες			
Πελοπόννησος	2	1	3
Στερεά Ελλάδα			
Όλη η χώρα	10	2	12
Σύνολο	20	7	27

1.5. Η εξέλιξη των αιτήσεων

Ως προς την εξέλιξη των αιτήσεων που υποβλήθηκαν ισχύουν τα ακόλουθα: Από τις συνολικώς 114 αιτήσεις, οι 3, ήτοι ποσοστό 2,60%, τέθηκαν στο αρχείο.

Ειδικότερα:

- (α) Από τις 20 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης ν. 1876/1990, οι 1, ήτοι ποσοστό 5,00%, τέθηκαν στο αρχείο, και στις λοιπές, ήτοι σε ποσοστό 95,00%, παρασχέθηκαν υπηρεσίες.
- (β) Από τις 7 αιτήσεις για την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, οι 2, ήτοι ποσοστό 28,60%, τέθηκαν στο αρχείο λόγω νομοθετικής ρύθμισης, και στις λοιπές, ήτοι σε ποσοστό 71,40%, παρασχέθηκαν υπηρεσίες.
- (γ) Από τις 3 αιτήσεις για τον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας, παρασχέθηκαν υπηρεσίες σε όλες.
- (δ) Από τις 84 αιτήσεις για διεξαγωγή δημόσιου διαλόγου, παρασχέθηκαν υπηρεσίες σε όλες.

Πίνακας 8 εξέλιξη των αιτήσεων (έτους 2012)		
	υποβλήθηκαν	τέθηκαν στο αρχείο
μεσολάβηση ν.1876/1990	20	1
διαιτησία	7	2
προσωπικό ασφαλείας	3	0
δημόσιος διάλογος	84	0
σύνολο	114	3

1.6. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν συνάγονται τα ακόλουθα:

- (α) Το ενδιαφέρον των κοινωνικών εταίρων για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης διατηρήθηκε κατά το έτος 2012, αν και αισθητά μειωμένο σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη (βλ. Πίνακα 2).
- (β) Η αντικειμενική και γνωστή στους κοινωνικούς εταίρους δυστοκία για παροχή υπηρεσιών διαιτησίας από τον Φεβρουάριο 2012 και εντεύθεν λόγω των νομοθετικών εξελίξεων που απαιτούσαν την από κοινού προσφυγή στην διαιτησία, ανέκοψε την προσφυγή στις υπηρεσίες αυτές. Ειδικότερα στο πρώτο δίμηνο 1.1.2012 έως 28.2.2012 υπεβλήθησαν και οι 7 αιτήσεις διαιτησίας ενώ μετά την υπ. αριθμ. 6/2012 Π.Υ.Σ. που απαιτούσε πλέον την προαναφερθείσα με συμφωνία των ενδιαφερομένων μερών προσφυγή στην διαιτησία και μέχρι 31.12.2012 δεν υπεβλήθη καμία αίτηση διαιτησίας. Σημειώνεται δε ότι, 2 από τις 7 αιτήσεις

διαιτησίας που είχαν υποβληθεί τέθηκαν στο αρχείο λόγω της παραπάνω υπ. αριθ. 6/2012 Π.Υ.Σ.

- (γ) Η προσφυγή, για υπηρεσίες μεσολάβησης, στις περισσότερες περιπτώσεις έγινε από την πλευρά των εργαζομένων. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το γεγονός της κοινής προσφυγής σε δύο περιπτώσεις. Όσον αφορά τη διαιτησία το σύνολο των προσφυγών έγινε από την πλευρά των εργαζομένων (βλ. Πίνακα 4).
- (δ) Οι περισσότερες αιτήσεις προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, ενώ είναι ελάχιστες αυτές που προέρχονται από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, προφανώς λόγω των νομοθετικών ρυθμίσεων που μετέβαλε τον τρόπο καθορισμού των αποδοχών των εργαζομένων στον τομέα αυτό (βλ. Πίνακα 6).
- (ε) Οι περισσότερες αιτήσεις επιδιώκουν τη δημιουργία κλαδικών συλλογικών ρυθμίσεων, ακολουθούν οι αιτήσεις για επιχειρησιακές και έπονται αυτές για ομοιοεπαγγελματικές (βλ. πίνακα 5).
- (στ) Σε σχέση με τις αιτήσεις που σκοπεύουν στη δημιουργία συλλογικών ρυθμίσεων που θα εφαρμοσθούν σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, οι περισσότερες αιτήσεις αφορούν ρυθμίσεις για το σύνολο της χώρας και ακολουθεί η Κρήτη, Ν. Αττικής, η Πελοπόννησος, η Μακεδονία και η Εύβοια (βλ. Πίνακα 7).
- (ζ) Ελάχιστες από τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν τέθηκαν στο αρχείο και η θέση τους στο αρχείο οφείλεται για μεν την αίτηση Μεσολάβησης στους ίδιους τους ενδιαφερομένους για δε τις αιτήσεις διαιτησίας στις νομοθετικές ρυθμίσεις έτους 2012 (βλ. Πίνακα 8).

2. Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας του έτους 2012

Οι υποθέσεις μεσολάβησης του ν.1876/1990 και διαιτησίας που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2012 εισήλθαν με τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν κατά το ίδιο έτος, οι οποίες αναφέρθηκαν αμέσως παραπάνω, αλλά και με αιτήσεις που είχαν υποβληθεί το έτος 2011 και οι αντίστοιχες υποθέσεις δεν είχαν ολοκληρωθεί μέχρι 31.12.2011.

Τα ποσοτικά στοιχεία που αφορούν, επομένως, τις υποθέσεις που τελικώς χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά το έτος 2012 προκύπτουν από το σύνολο των στοιχείων αυτών.

Ακολουθεί η παράθεση των στοιχείων που αφορούν τις υποθέσεις για τις οποίες η αίτηση υποβλήθηκε το έτος 2012, των στοιχείων που αφορούν τις υποθέσεις για τις οποίες η αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2011 και στη συνέχεια παρατίθενται αθροιστικά τα στοιχεία για το σύνολο των υποθέσεων που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το 2012.

2.1. Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας για τις οποίες η αντίστοιχη αίτηση υποβλήθηκε το έτος 2012.

2.1.1. Ο αριθμός των υποθέσεων

Κατά το 2012 οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές χειρίστηκαν 24 υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας για τις οποίες η αντίστοιχη αίτηση υποβλήθηκε το 2012. Από αυτές οι 19, ήτοι ποσοστό 79,00%, ήταν υποθέσεις μεσολάβησης και οι 5, ήτοι ποσοστό 21,00%, υποθέσεις διαιτησίας.

2.1.2. Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους

2.1.2.1. Κατάταξη με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται

Σε σχέση με το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται οι υποθέσεις κατανέμονται ως εξής:

Από τις συνολικά 24 υποθέσεις, σε κατάρτιση επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων σκοπεύουν οι 7, ήτοι ποσοστό 29,00%, σε κατάρτιση κλαδικών σκοπεύουν οι 12, ήτοι ποσοστό 50,00% και σε ομοιοεπαγγελματικές οι 5, ήτοι ποσοστό 21,00%.

Πίνακας 9			
κατάταξη υποθέσεων κατά είδος (αιτήσεις 2012)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
κλαδικές	8	4	12
εθνικές	6	1	7
τοπικές	2	3	5
ομοιοεπαγγελματικές	4	1	5
εθνικές	3	1	4
τοπικές	1	0	1
επιχειρησιακές	7	0	7
Σύνολο	19	5	24

2.1.2.2. Κατάταξη με κριτήριο το πεδίο τοπικής ισχύος των υποθέσεων που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις

Η κατάταξη των υποθέσεων κατά πεδίο τοπικής ισχύος αφορά τις υποθέσεις που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις, οι οποίες διακρίνονται σε εθνικές και τοπικές (άρθρο 3 παρ.1 στοιχεία β, δ, ε ν.1876/1990). Συνολικά οι υποθέσεις αυτές ήταν 17, από τις οποίες οι 11, ήτοι ποσοστό 65,00%, εθνικές και οι 6, ήτοι ποσοστό 35,00%, τοπικές. Από τις 11 εθνικές οι 7, ήτοι ποσοστό 64,00% των εθνικών, ήταν κλαδικές και οι 4, ήτοι ποσοστό 36,00% των εθνικών, ομοιοεπαγγελματικές. Από τις 6 τοπικές, οι 5, ήτοι ποσοστό 83,00% των τοπικών, ήταν κλαδικές και 1, ήτοι ποσοστό 17,00% των τοπικών, ήταν ομοιοεπαγγελματική.

Πίνακας 10			
κατάταξη υποθέσεων κατά πεδίο τοπικής ισχύος (αιτήσεις 2012)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
εθνικές	9	2	11
κλαδικές	6	1	7
ομοιοεπαγγελματικές	3	1	4
τοπικές	3	3	6
κλαδικές	2	3	5
ομοιοεπαγγελματικές	1	0	1
Σύνολο	12	5	17

2.1.2.3. Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τον τομέα στον οποίο αφορούν οι υποθέσεις, ο κύριος όγκος τους εντάσσεται στον ιδιωτικό τομέα. Συγκεκριμένα, επί των συνολικώς 24 υποθέσεων, οι 22, ήτοι ποσοστό 92,00%, αφορούν στον ιδιωτικό τομέα, οι 2, ήτοι ποσοστό 8,00% στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και καμία τον δημόσιο τομέα. Ειδικότερα:

(α) Από τις 19 υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990, οι 17, ήτοι ποσοστό 89,00% προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα, οι 2, ήτοι ποσοστό 11,00%, από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα και καμία από το δημόσιο τομέα.

(β) Από τις 5 υποθέσεις διαιτησίας, όλες προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα (100%).

Πίνακας 11			
κατάταξη υποθέσεων κατά τομέα (αιτήσεις 2012)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
ιδιωτικός τομέας	17	5	22
δημόσιος τομέας	0	0	0
ευρύτερος δημόσιος τομέας	2	0	2
σύνολο	19	5	24

Τα στοιχεία εκτιμάται ότι αποτυπώνουν ιδίως τις επιπτώσεις που επέφερε το νέο νομοθετικό καθεστώς, που αναφέρθηκε παραπάνω, στην προσφυγή των εργαζομένων στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα στις υπηρεσίες του Ο.ΜΕ.Δ., ιδίως, εάν ληφθεί υπόψη ότι τα αντίστοιχα στοιχεία στα αμέσως προηγούμενα έτη 2010 και 2011 είχαν ως εξής:

Πίνακας 12								
κατάταξη υποθέσεων κατά τομέα (ετών 2010, 2011)								
	2010				2011			
	μεσολάβηση v.1876/1990		διαιτησία		μεσολάβηση v.1876/1990		διαιτησία	
ιδιωτικός τομέας	109	81,96%	51	83,60%	39	95,12 %	28	96,55%
δημόσιος τομέας	14	10,52%	5	8,20%	1	2,44%	0	0
ευρύτερος δημόσιος τομέας	10	7,52%	5	8,20%	1	2,44%	1	3,45%
σύνολο	133	100%	61	100%	41	100%	29	100%

2.1.2.4. Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τη γεωγραφική περιοχή την οποία καλύπτουν οι 24 υποθέσεις, προκύπτει ότι οι μισές (50%) από αυτές καλύπτουν το σύνολο της χώρας. Από τις υπόλοιπες στην Κρήτη αφορούν οι 5, ήτοι ποσοστό 20,81%, στην Πελοπόννησο οι 3, ήτοι ποσοστό 12,50%, στον Ν. Αττικής οι 2, ήτοι ποσοστό 8,33% ανά περιοχή, στην Μακεδονία και στην Εύβοια ανά 1, ήτοι ποσοστό 4,18% ανά περιοχή. Η κατάταξη τους με το κριτήριο αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 13	
κατάταξη υποθέσεων κατά γεωγραφική περιοχή (αιτήσεις 2012)	
Αττική	2
Μακεδονία	1
Δωδεκάνησα	
Εύβοια	1
Ήπειρος	
Θεσσαλία	
Θράκη	
Κέρκυρα	
Κρήτη	5
Κυκλάδες	
Πελοπόννησος	3
Στερεά Ελλάδα	
Όλη η χώρα	12
Σύνολο	24

2.1.3. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν συνάγεται ότι τα συμπεράσματα που διατυπώθηκαν στην παράγραφο 1.6, και αφορούν τις αιτήσεις για μεσολάβηση ν.1876/1990 και διαιτησία που υποβλήθηκαν το έτος 2012 επαληθεύονται πλήρως. Όπως προκύπτει από όσα παρατίθενται παρακάτω στην παράγραφο 3, τα στοιχεία και τα συμπεράσματα διαφοροποιούνται όσον αφορά στις συλλογικές ρυθμίσεις που δημιουργήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012, επειδή αφενός οι υποθέσεις που συνολικώς χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012 είναι μικρότερος σε σχέση με το 2011 και αφετέρου όλες οι υποθέσεις δεν κατέληξαν σε κατάρτιση συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή σε έκδοση διαιτητικών αποφάσεων, λόγω της υπ. αριθ. 6/2012 Π.Υ.Σ., όπως προκύπτει και από τον Πίνακα 22.

2.2. Υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. για τις οποίες οι αντίστοιχες αιτήσεις είχαν υποβληθεί το έτος 2011

2.2.1 Ο αριθμός των υποθέσεων

Την 1.1.2012 ήταν εκκρεμείς 16 υποθέσεις για τις οποίες η αντίστοιχη αίτηση είχε υποβληθεί το έτος 2011. Από αυτές οι 11, ήτοι ποσοστό 68,75 %, ήταν υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και 5, ήτοι ποσοστό 31,25% ήταν υποθέσεις διαιτησίας.

2.2.2. Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους.

2.2.2.1. Κατάταξη με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται

Σε σχέση με το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται οι υποθέσεις κατανέμονται ως εξής:

Από τις συνολικά 16 υποθέσεις, σε κατάρτιση επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων σκοπεύουν οι 9, ήτοι ποσοστό 56,25%, σε κατάρτιση κλαδικών σκοπεύουν οι 3, ήτοι ποσοστό 18,75%, και σε κατάρτιση ομοιοεπαγγελματικών οι 4, ήτοι ποσοστό 25,00%.

Πίνακας 14 κατάταξη κατά είδος (αιτήσεις 2011)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
κλαδικές	1	2	3
εθνικές	0	1	1
τοπικές	1	1	2
ομοιοεπαγγελματικές	2	2	4
εθνικές	2	2	4
τοπικές	0	0	0
επιχειρησιακές	8	1	9
Σύνολο	11	5	16

2.2.2.2. *Κατάταξη με κριτήριο το πεδίο τοπικής ισχύος των υποθέσεων που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις*

Η κατάταξη των υποθέσεων κατά πεδίο τοπικής ισχύος αφορά τις υποθέσεις που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις, οι οποίες διακρίνονται σε εθνικές και τοπικές. Συνολικά οι υποθέσεις αυτές ήταν 7, από τις οποίες οι 5, ήτοι ποσοστό 71,43%, εθνικές και οι 2, ήτοι ποσοστό 28,57%, τοπικές.

Πίνακας 15 κατάταξη κατά πεδίο τοπικής ισχύος (αιτήσεις 2011)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
εθνικές	2	3	5
κλαδικές	0	1	1
ομοιοεπαγγελματικές	2	2	4
τοπικές	1	1	2
κλαδικές	1	1	2
ομοιοεπαγγελματικές	0	0	0
Σύνολο	3	4	7

2.2.2.3. *Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων*

Ως προς τον τομέα στον οποίο αφορούν οι υποθέσεις, ο κύριος όγκος τους εντάσσεται στον ιδιωτικό τομέα. Ειδικότερα, επί των συνολικώς 16 υποθέσεων, οι 14, ήτοι ποσοστό 87,50% εντάσσονται στον ιδιωτικό τομέα, οι 2, ήτοι ποσοστό 12,50%, στον ευρύτερο τομέα και καμία στο δημόσιο τομέα.

Πίνακας 16 κατάταξη κατά τομέα (αιτήσεις 2011)			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
ιδιωτικός τομέας	10	4	14
δημόσιος τομέας	-0-	-0-	-0-
ευρύτερος δημόσιος τομέας	1	1	2
σύνολο	11	5	16

2.2.2.4. *Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων*

Ως προς τη γεωγραφική περιοχή την οποία καλύπτουν οι 16 υποθέσεις, το σύνολο της χώρας καλύπτουν οι 6, ήτοι ποσοστό 37,50%, το Ν.Αττικής οι 4, ήτοι ποσοστό 25,00%, την Πελοπόννησο οι 2, ήτοι ποσοστό 12,50%, την Μακεδονία η 1, ήτοι ποσοστό 6,25%, την Ήπειρο η 1, ήτοι ποσοστό 6,25%, την Θεσσαλία η 1, ήτοι ποσοστό 6,25%, την Κέρκυρα η 1, ήτοι ποσοστό 6,25%, ενώ καμία φορά τις λοιπές περιοχές. Η κατάταξη τους με το κριτήριο αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 17 κατάταξη υποθέσεων κατά γεωγραφική περιοχή (αιτήσεις 2011)	
Αττική	4
Μακεδονία	1
Δωδεκάνησα	-0-
Εύβοια	-0-
Ήπειρος	1
Θεσσαλία	1
Θράκη	-0-
Κέρκυρα	1
Κρήτη	-0-
Κυκλάδες	-0-
Πελοπόννησος	2
Στερεά Ελλάδα	-0-
Όλη η χώρα	6
Σύνολο	16

2.3. Οι υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και διαιτησίας που συνολικά χειρίσθηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. ανεξάρτητα από το έτος υποβολής της αντίστοιχης αίτησης

2.3.1. Ο αριθμός των υποθέσεων

Συναθροίζοντας τα στοιχεία που παρατέθηκαν στις παραγράφους 2.1 και 2.2. προκύπτει ότι συνολικώς το έτος 2012 οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές χειρίσθηκαν 40 υποθέσεις, από τις οποίες οι 30, ήτοι ποσοστό 75,00%, ήταν υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990 και οι 10, ήτοι ποσοστό 25,00%, ήταν υποθέσεις διαιτησίας.

2.3.2. Κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών αυτών ρυθμίσεων, τον τομέα στον οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις αυτές και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους

2.3.2.1. Κατάταξη με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται

Από τις συνολικά 40 υποθέσεις, σε κατάρτιση επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων σκοπεύουν οι 16, ήτοι ποσοστό 40,00%, σε κατάρτιση κλαδικών οι 15, ήτοι ποσοστό 37,50%, σε κατάρτιση ομοιοεπαγγελματικών οι 9, ήτοι ποσοστό 22,50%.

Πίνακας 18			
κατάταξη υποθέσεων κατά είδος			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
κλαδικές	9	6	15
εθνικές	6	2	8
τοπικές	3	4	7
ομοιοεπαγγελματικές	6	3	9
εθνικές	5	3	8
τοπικές	1	0	1
επιχειρησιακές	15	1	16
Σύνολο	30	10	40

2.3.2.2. Κατάταξη με κριτήριο το πεδίο τοπικής ισχύος των υποθέσεων που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις

Η κατάταξη των υποθέσεων κατά πεδίο τοπικής ισχύος αφορά τις υποθέσεις που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις, οι οποίες διακρίνονται σε εθνικές και τοπικές. Συνολικά οι υποθέσεις αυτές ήταν 24, από τις οποίες οι 16, ήτοι ποσοστό 66,67%, εθνικές και οι 8, ήτοι ποσοστό 33,33%, τοπικές. Από τις 16 εθνικές, οι 8, ήτοι ποσοστό 50,00% των εθνικών, ήταν κλαδικές και οι 8, ήτοι ποσοστό 50,00% των εθνικών, ομοιοεπαγγελματικές. Από τις 8 τοπικές, οι 7, ήτοι ποσοστό 87,50% των τοπικών, ήταν κλαδικές και 1, ήτοι ποσοστό 12,50% των τοπικών, ήταν ομοιοεπαγγελματική.

Πίνακας 19 κατάταξη κατά πεδίο τοπικής ισχύος			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
εθνικές	11	5	16
κλαδικές	6	2	8
ομοιοεπαγγελματικές	5	3	8
τοπικές	4	4	8
κλαδικές	3	4	7
ομοιοεπαγγελματικές	1	0	1
Σύνολο	15	9	24

2.3.2.3. Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τον τομέα στον οποίο αφορούν οι υποθέσεις, ο κύριος όγκος τους εντάσσεται στον ιδιωτικό τομέα. Ειδικότερα, επί των συνολικώς 40 υποθέσεων, οι 36, ήτοι ποσοστό 90,00% εντάσσονται στον ιδιωτικό τομέα, οι 4, ήτοι ποσοστό 10,00%, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και καμία στο δημόσιο τομέα.

Πίνακας 20 κατάταξη υποθέσεων κατά τομέα			
	μεσολάβηση ν.1876/1990	διαιτησία	σύνολο
ιδιωτικός τομέας	27	9	36
δημόσιος τομέας	0	0	0
ευρύτερος δημόσιος τομέας	3	1	4
σύνολο	30	10	40

2.3.2.4. Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Ως προς τη γεωγραφική περιοχή την οποία καλύπτουν οι 40 υποθέσεις, προκύπτει ότι οι 18, ήτοι ποσοστό 45,00%, καλύπτουν το σύνολο της χώρας. Από τις υπόλοιπες οι 22, ήτοι ποσοστό 55,00%, καλύπτουν την Αττική, οι 6, ήτοι ποσοστό 15,00%, τη Πελοπόννησο οι 5, ήτοι ποσοστό 12,50%, την Κρήτη οι 5 ήτοι ποσοστό 12,50%, την Μακεδονία οι 2, ήτοι ποσοστό 5,00%, ανά 1 Εύβοια, Ήπειρο, Θεσσαλία, και την Κέρκυρα ήτοι ποσοστό 2,50% για κάθε μία περιοχή. Η κατάταξη τους με το κριτήριο αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 21 κατάταξη υποθέσεων κατά γεωγραφική περιοχή	
Αττική	6
Μακεδονία	2
Δωδεκάνησα	0
Εύβοια	1
Ήπειρος	1
Θεσσαλία	1
Θράκη	0
Κέρκυρα	1
Κρήτη	5
Κυκλάδες	0
Πελοπόννησος	5
Στερεά Ελλάδα	0
Όλη η χώρα	18
Σύνολο	40

2.3.3. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν συνάγεται ότι τα συμπεράσματα που διατυπώθηκαν στην παράγραφο 1.6. για την αξιολόγηση των αιτήσεων για μεσολάβηση ν.1876/1990 και διαιτησία που υποβλήθηκαν το έτος 2012, και υιοθετήθηκαν στην παράγραφο 2.1.3. για την αξιολόγηση των υποθέσεων που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. με βάση τις αιτήσεις αυτές, εξακολουθούν να ισχύουν και για την αξιολόγηση του αθροίσματος των υποθέσεων αυτών και όσων ήταν εκκρεμείς από το έτος 2011.

Έτσι, για τις υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012 ισχύουν τα ακόλουθα:

- (α) Οι περισσότερες υποθέσεις επιδιώκουν επιχειρησιακές συλλογικές ρυθμίσεις, ακολουθούν όσες επιδιώκουν κλαδικές και έπονται όσες επιδιώκουν ομοιοεπαγγελματικές. Στις κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές οι περισσότερες είναι εθνικές και ακολουθούν οι τοπικές (βλ. Πίνακα 18, 19).
- (β) Οι περισσότερες υποθέσεις αφορούν στον ιδιωτικό τομέα, ελάχιστες αφορούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, και καμία τον δημόσιο τομέα (βλ. Πίνακα 20).
- (γ) Ως προς τη γεωγραφική περιοχή την οποία θα καλύψει η ρύθμιση, οι περισσότερες υποθέσεις αφορούν όλη τη χώρα, ακολουθούν αυτές που αφορούν στο Ν.Αττικής, προφανώς λόγω της πυκνότητας που παρουσιάζει η οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή. Ακολουθούν η Κρήτη και η Πελοπόννησος με περίπου ίσο αριθμό ρυθμίσεων που αφορούν στον Ν. Αττικής, ενώ είναι εμφανώς λιγότερες οι ρυθμίσεις για τις υπόλοιπες περιοχές, με καμία ρύθμιση για τα Δωδεκάνησα, τη Θράκη και τις Κυκλάδες (βλ. Πίνακα 21).

3. Η εξέλιξη των υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας ν.1876/1990 που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012

3.1. Ο αριθμός και η εξέλιξη των υποθέσεων που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ.

Όπως αναφέρθηκε, κατά το 2012 οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές χειρίστηκαν συνολικά 40 υποθέσεις, από τις οποίες 30 υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990, ήτοι ποσοστό 75,00%, και οι 10, ήτοι ποσοστό 25,00%, υποθέσεις διαιτησίας.

Η εξέλιξη των υποθέσεων αυτών, αποτυπώνεται στον Πίνακα 22, και παρουσιάζεται ως εξής:

(α) Από τις 30 υποθέσεις μεσολάβησης:

- αα. οι 13, ήτοι ποσοστό 43,33%, έληξαν με κατάρτιση σ.σ.ε.
- αβ. οι 4, ήτοι ποσοστό 13,33%, συνεχίστηκαν στο στάδιο της διαιτησίας
- αγ. οι 5, ήτοι ποσοστό 16,67%, έληξαν με άλλο τρόπο όπως, άρνηση μεσολάβησης
- αδ. οι 8, ήτοι ποσοστό 26,67%, ήταν ακόμη εκκρεμείς την 1.1.2013.

(β) Από τις 10 υποθέσεις διαιτησίας:

- βα. οι 8, ήτοι ποσοστό 80,00 %, έληξαν με την έκδοση δ.α.,
- ββ. η 1, ήτοι ποσοστό 10,00%, έληξε με την κατάρτιση σ.σ.ε.,
- βγ. η 1, ήτοι ποσοστό 10,00%, έκλεισε με έκθεση διαιτητή (λόγω νομοθετικής ρύθμισης)
- βδγ. καμία εκκρεμής την 1.1.2013

Πίνακας 22 υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012	
Υποθέσεις μεσολάβησης ν.1876/1990	30
κατάρτιση σ.σ.ε.	13
κατάρτιση σ.σ.ε. + συνέχιση σε διαιτησία	0
συνέχιση στη διαιτησία	4
έληξαν αρνητικά	5
εκκρεμείς την 1.1.2013	8
προτάσεις μεσολάβησης που υποβλήθηκαν	6
Υποθέσεις διαιτησίας	10
κατάρτιση σ.σ.ε.	1
έκδοση δ.α.	8
έκθεση διαιτητή	1
εκκρεμείς την 1.1.2013	0

3.2. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν επιβεβαιώνεται ότι ο τρόπος με τον οποίο τα μέρη χειρίζονται τα συμφέροντά τους, καθορίζει την πορεία και την εξέλιξη των εκκρεμών υποθέσεων. Εάν θα ολοκληρωθεί ή όχι η διαδικασία της μεσολάβησης ή της διαιτησίας, δεν εξαρτάται από τον Μεσολαβητή ή τον Διαιτητή, αλλά από τη συμφωνία των μερών επί του θέματος, την οποία αυτοί οφείλουν να αποδέχονται σύμφωνα με την έννοια και τη λειτουργία των ελεύθερων διαπραγματεύσεων, ακριβώς, όπως είναι υποχρεωμένοι να αποδέχονται τη συμφωνία των μερών επί του τρόπου ρύθμισης των θεμάτων στα οποία επιτυγχάνεται αυτή²⁵.

Με το δεδομένο αυτό, από τα ίδια στοιχεία προκύπτει ότι κατά τη βούληση των μερών επήλθαν τα ακόλουθα:

- (α) Από τις 40 υποθέσεις μεσολάβησης και διαιτησίας, οι 32, ήτοι ποσοστό 82,00%, ολοκληρώθηκαν εντός του έτους 2012, ενώ οι 8, ήτοι ποσοστό 20,00%, βρισκόντουσαν σε εξέλιξη την 1.1.2013. Από αυτές τις 8 όλες είναι υποθέσεις μεσολάβησης.
- (β) Στο στάδιο της διαιτησίας προχώρησαν λιγότερες από τις μισές υποθέσεις μεσολάβησης και, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 4, τη σχετική πρωτοβουλία είχε η πλευρά των εργαζομένων.
- (γ) Κατ' επιλογή των μερών ποσοστό 16,67%, από τις υποθέσεις μεσολάβησης έληξαν με άλλους τρόπους, οι οποίοι ενδεχομένως να οδήγησαν σε λύση της συλλογικής διαφοράς, ή σε διατήρησή της εκκρεμούς.

²⁵ Είναι αυτονόητο ότι κατά το χρονικό διάστημα ισχύος των νομοθετικών ρυθμίσεων που επιβάλλουν ανώτατο όριο στο ύψος των αποδοχών, το κοινό αίτημα των μερών δεν μπορεί να το υπερβαίνει.

4. Το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε. και δ.α.) που δημιουργήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. το έτος 2012

4.1. Ο αριθμός των σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν και των δ.α. που εκδόθηκαν

Κατά το 2012, μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., δημιουργήθηκαν συνολικά 22 συλλογικές ρυθμίσεις, και συγκεκριμένα, καταρτίστηκαν 14 σ.σ.ε. και εκδόθηκαν 8 δ.α.. Οι σ.σ.ε. καλύπτουν το 63,63% των συνολικών συλλογικών ρυθμίσεων και οι δ.α. το 36,37%, τούτων.

Ειδικότερα, από τις σ.σ.ε., οι 13 καταρτίστηκαν στο στάδιο της μεσολάβησης και 1 στο στάδιο της διαιτησίας (εθνική κλαδική). Από τις 13 σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν στο στάδιο της μεσολάβησης, 2 υπεγράφησαν μετά την υποβολή πρότασης από τον Μεσολαβητή και οι 11 χωρίς υποβολή τέτοιας πρότασης.

Δεν καταρτίστηκαν επιχειρησιακές σ.σ.ε. με συμβαλλόμενο μέρος ένωση προσώπων (της παρ.5 του άρθρου 3 του ν.1876/1990, όπως διαμορφώθηκε με την παρ.2 του άρθρου 37 του ν.4024/2011).

Δεν ζητήθηκε η επίλυση συλλογικής διαφοράς στο στάδιο της διαιτησίας από Επιτροπή Διαιτησίας. Όλες οι διαιτητικές αποφάσεις εκδόθηκαν από Διαιτητή.

Πίνακας 23 συλλογικές ρυθμίσεις που δημιουργήθηκαν στον ΟΜΕΔ το έτος 2012	
σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν	14
στο στάδιο της μεσολάβησης	13
μετά την υποβολή πρότασης	2
χωρίς την υποβολή πρότασης	11
στο στάδιο της διαιτησίας	1
δ.α.	8

4.2. Η κατάταξη των υποθέσεων με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων που επιδιώκονται, το πεδίο ισχύος των κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών ρυθμίσεων, τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων και τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής τους

4.2.1. Κατάταξη με κριτήριο το είδος των συλλογικών ρυθμίσεων

Από τις συνολικά 22 ρυθμίσεις, επιχειρησιακές είναι οι 9, ήτοι ποσοστό 40,91, κλαδικές είναι οι 9, ήτοι ποσοστό 40,91%, και ομοιοεπαγγελματικές οι 4, ήτοι ποσοστό 18,18.

Πίνακας 24 κατάταξη κατά είδος			
	σ.σ.ε.	δ.α.	σύνολο
κλαδικές	4	5	9
εθνικές	3	1	4
τοπικές	1	4	5
ομοιοεπαγγελματικές	1	3	4
εθνικές	0	3	3
τοπικές	1	0	1
επιχειρησιακές	9	0	9
σύνολο	14	8	22

4.2.2. *Κατάταξη ως προς το πεδίο τοπικής ισχύος των υποθέσεων που σκοπεύουν σε κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις*

Οι κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις ανέρχονται 13. Από αυτές εθνικές είναι οι 7, ήτοι ποσοστό 53,85%, από τις οποίες οι 4 είναι κλαδικές και οι 3 ομοιοεπαγγελματικές., και 6 τοπικές, ήτοι ποσοστό 46,15%, από τις οποίες οι 5 κλαδικές και η 1 ομοιοεπαγγελματική.

Πίνακας 25 κατάταξη κατά πεδίο τοπικής ισχύος			
	σσε	δ.α.	σύνολο
Εθνικές	3	4	7
κλαδικές	3	1	4
ομοιοεπαγγελματικές	0	3	3
Τοπικές	2	4	6
κλαδικές	1	4	5
ομοιοεπαγγελματικές	1	0	1
σύνολο	5	8	13

4.2.3. *Κατάταξη με κριτήριο τον τομέα εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων*

Ως προς τον τομέα στον οποίο αφορούν οι συλλογικές ρυθμίσεις, από τις συνολικά 22 συλλογικές ρυθμίσεις, στον ιδιωτικό τομέα αφορούν οι 19, ήτοι ποσοστό 86,36%, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα οι 3, ήτοι ποσοστό 13,64% και καμία στο δημόσιο τομέα.

Ειδικότερα:

- (α) Από τις 14 συλλογικές συμβάσεις εργασίας, οι 11, ήτοι ποσοστό 78,57%, αφορούν στον ιδιωτικό τομέα, οι 3, ήτοι ποσοστό 21,43%, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.
- (β) Από τις 8 διαιτητικές αποφάσεις, και οι 8, ήτοι ποσοστό 100,00%, αφορούν στον ιδιωτικό τομέα.

Πίνακας 26 κατάταξη κατά τομέα			
	σ.σ.ε.	δ.α.	σύνολο
ιδιωτικός τομέας	11	8	19
δημόσιος τομέας	0	0	0
ευρύτερος δημόσιος τομέας	3	0	3
σύνολο	14	8	22

4.2.4. Κατάταξη με κριτήριο τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής των συλλογικών ρυθμίσεων

Σε σχέση με την περιοχή στην οποία αφορούν οι συνολικά 22 συλλογικές ρυθμίσεις, όλη τη χώρα καλύπτουν οι 9 (5 σ.σ.ε. και 4 δ.α.), ήτοι ποσοστό 40,90%, στο Ν. Αττικής οι 2 (σ.σ.ε.), ήτοι ποσοστό 9,09%, στη Μακεδονία 1 (δ.α.), ήτοι ποσοστό 4,54%, στην Κρήτη οι 5 (4 σ.σ.ε. και 1 δ.α.), ήτοι ποσοστό 22,74%, %, στη Ήπειρο 1 (σ.σ.ε.), ήτοι ποσοστό 4,54%, στην Κέρκυρα 1 (δ.α.), ήτοι ποσοστό 4,54%, στην Πελοπόννησο 3 (2 σ.σ.ε. και 1 δ.α.), ήτοι ποσοστό 13,65%,. Η κατάταξη των ρυθμίσεων με το κριτήριο αυτό αποτυπώνεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 27 κατάταξη κατά γεωγραφική περιοχή			
	σ.σ.ε.	δ.α.	σύνολο
Αττική	2	0	2
Μακεδονία	0	1	1
Δωδεκάνησα	0	0	0
Εύβοια	0	0	0
Ήπειρος	1	0	1
Θεσσαλία	0	0	0
Θράκη	0	0	0
Κέρκυρα	0	1	1
Κρήτη	4	1	5
Κυκλάδες	0	0	0
Πελοπόννησος	2	1	3
Στερεά Ελλάδα	0	0	0
Όλη η χώρα	5	4	9
Σύνολο	14	8	22

4.3. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν συνάγονται τα ακόλουθα:

- (α) Οι περισσότερες συλλογικές συμβάσεις εργασίας καταρτίστηκαν χωρίς να υποβληθεί πρόταση από τον Μεσολαβητή.
- (β) Σε 1 υπόθεση η κατάρτιση συλλογικής σύμβασης επιτεύχθηκε στο στάδιο της διαιτησίας.
- (γ) Στο σύνολο των 22 συλλογικών ρυθμίσεων (14 σ.σ.ε και 8 δ.α.) οι κλαδικές, και οι επιχειρησιακές είναι ίσες (9) και έπονται οι ομοιοεπαγγελματικές (βλ πίνακα 24). Στις κλαδικές και τις ομοιοεπαγγελματικές, οι περισσότερες είναι εθνικές και ακολουθούν οι τοπικές (βλ. Πίνακα 25). Η ίδια εκτίμηση συνάγεται και από την κατάταξη των 14 συλλογικών συμβάσεων, ενώ εκ των 8 διαιτητικών αποφάσεων οι εθνικές και οι τοπικές είναι ίσες (βλ. Πίνακα 25).
- (δ) Οι συλλογικές ρυθμίσεις που αφορούν στον ιδιωτικό τομέα είναι οι περισσότερες, και ακολουθούν αυτές που αφορούν το ευρύτερο δημόσιο τομέα και δεν υφίστανται συλλογικές ρυθμίσεις που αφορούν τον δημόσιο τομέα (βλ. Πίνακα 26).
- (ε) Σε σχέση με την περιοχή στην οποία εφαρμόζεται η συλλογική ρύθμιση, περίπου οι μισές εφαρμόζονται στο σύνολο της χώρας, είναι εμφανώς λιγότερες αυτές που καλύπτουν την Κρήτη, την Πελοπόννησο, τον Ν. Αττικής τη Μακεδονία, την Ήπειρο και την Κέρκυρα, ενώ δεν υπάρχουν ρυθμίσεις τοπικής ισχύος για τη μισή περίπου χώρα, ήτοι για τις περιοχές Δωδεκάνησα, Εύβοια, Θεσσαλία, Θράκη, Κυκλάδες, Στερεά Ελλάδα, όπως προκύπτει από τον Πίνακα 27.

5. Οι υποθέσεις Προσωπικού Ασφαλείας και Δημοσίου Διαλόγου

Κατά το έτος 2012 ο Ο.ΜΕ.Δ. χειρίστηκε, επίσης, υποθέσεις καθορισμού προσωπικού ασφαλείας και διεξαγωγής δημοσίου διαλόγου.

5.1. Οι υποθέσεις Προσωπικού Ασφαλείας

Όπως προαναφέρθηκε, κατά το έτος 2012 υποβλήθηκαν 3 αιτήσεις μεσολάβησης για τον καθορισμό προσωπικού ασφαλείας, από τις οποίες:

- 1 κατέληξε σε συμφωνία²⁶,
- σε 2 δεν επιτεύχθηκε συμφωνία (αρνητική κατάληξη)²⁷ και

²⁶ Υπόθεση KLM - ROYAL DUTCH AIRLINES και AIR FRANCE.

²⁷ Υποθέσεις: α) WIND ΕΛΛΑΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Ανώνυμη Εμπορική & Βιομηχανική Εταιρεία
β) DEUTSCHE LUFTHANSA AG

5.2. Οι υποθέσεις Δημοσίου Διαλόγου

Όπως προαναφέρθηκε, κατά το έτος 2012 υποβλήθηκαν 84 αιτήσεις μεσολάβησης για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου, από τις οποίες:

-- 4, ήτοι ποσοστό 4,76%, έληξαν θετικά, δηλαδή δεν πραγματοποιήθηκε η απεργία και

-- 80, ήτοι ποσοστό 95,24%, έληξαν αρνητικά.

Οι αιτήσεις αφορούσαν κυρίως επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα (τεχνικούς ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών κ.λπ.). Μικρός αριθμός αιτήσεων αφορούσε εργαζόμενους του δημόσιου τομέα (εφοριακούς, τελωνειακούς).

5.3. Συμπεράσματα

Κατά το 2012 δεν υπήρξε έντονο ενδιαφέρον για καθορισμό προσωπικού ασφαλείας, ενώ υπήρξε αυξημένη προσφυγή για διεξαγωγή δημοσίου διαλόγου, η αποτυχία του οποίου οδήγησε στην υλοποίηση της απεργίας.

6. Συσχετισμός των συλλογικών ρυθμίσεων του ΟΜΕΔ με τις συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας κατά το έτος 2012

6.1. Ο αριθμός των συλλογικών ρυθμίσεων στη χώρα και στον Ο.ΜΕ.Δ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρεί το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης (Διεύθυνση Αμοιβής Εργασίας)²⁸, το έτος 2012 οι συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας, οι οποίες αποτελούν το άθροισμα των σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν με απευθείας διαπραγματεύσεις των μερών, των σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν και των δ.α. που εκδόθηκαν μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., ανέρχονταν σε 1012 και η κατανομή τους κατά είδος συλλογικής ρύθμισης αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 29																
Περίοδος ισχύος ν. 1876/1990, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά και την υπ' αριθμ. 6/2012 Π.Υ.Σ.																
	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχει- ρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%		
	ΣΣΕ	ΔΑ	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ + ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.	
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ										
2012			4	1	6	0	19	7	975	0	1004	8	1012	99,02	0,80	
			5		6		26		975							
σύνολο	-0-		11													

²⁸ Τα στοιχεία αφορούν συλλογικές ρυθμίσεις που έχουν κατατεθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες με βάση το άρθρο 5 παρ.3 ν.1876/1990.

Από τις συνολικά 1012 συλλογικές ρυθμίσεις, οι 1004, ήτοι ποσοστό 99,02% είναι συλλογικές συμβάσεις εργασίας και οι 8, ήτοι ποσοστό 0,80%, είναι διαιτητικές αποφάσεις.

Από τις 1012 συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας, οι 11 είναι ομοιοεπαγγελματικές, οι 26 κλαδικές και οι 975 επιχειρησιακές. Όπως προκύπτει από το συνδυασμό του Πίνακα 29 με τον Πίνακα 24, από αυτές δημιουργήθηκαν μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ.:

- (α) 4 ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις,
- (β) 9 κλαδικές συλλογικές ρυθμίσεις, και
- (γ) 9 επιχειρησιακές συλλογικές ρυθμίσεις.

Σύμφωνα, επίσης, με τα στοιχεία που τηρεί το Υπουργείο Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας (Διεύθυνση Αμοιβής Εργασίας), από τις 975 επιχειρησιακές σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν στη χώρα, οι 710 έχουν καταρτισθεί με τη σύμπραξη ενώσεων προσώπων (άρθρο 37 ν.4024/2011) και καταρτίστηκαν με απευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, χωρίς προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ..

6.2. Συμπεράσματα

Από τα στοιχεία που παρατέθηκαν συνάγονται τα ακόλουθα:

- (α) Οι περισσότερες συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας δημιουργήθηκαν μετά από απευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.
- (β) Από το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε. και δ.α.) ποσοστό 96,4% αφορούν επιχειρησιακές σ.σ.ε. και εξ αυτών ποσοστό 72,8% έχει υπογραφεί με ενώσεις προσώπων. Οι κλαδικές και ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές ρυθμίσεις (σε εθνικό και τοπικό επίπεδο) καλύπτουν μόλις το 3,6%.
- (γ) Διαιτητικές αποφάσεις εκδόθηκαν μέχρι και τον Φεβρουάριο του 2012 ενώ μετά την υπ' αριθμ. 6/28.2.2012 Π.Υ.Σ. σύμφωνα με την οποία απαιτείται προσφυγή στη διαιτησία με κοινή συμφωνία των μερών, δεν εκδόθηκε καμιά διαιτητική απόφαση, δεδομένου ότι δεν υπεβλήθη καμιά αίτηση προσφυγής στη διαιτησία από κοινού.

II. Το εκπαιδευτικό έργο

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ. (βασικός νόμος 1876/1990 και νεότερες ρυθμίσεις) κύριος σκοπός και αποστολή του Οργανισμού ορίζεται η υποστήριξη των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων, με την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας.

Για την αποτελεσματικότερη επίτευξη του σκοπού αυτού, ο Ο.ΜΕ.Δ. από της ιδρύσεώς του διοργανώνει εκπαιδευτικές και ενημερωτικές δραστηριότητες, στο πλαίσιο της συμπληρωματικής λειτουργίας της Εκπαίδευσης. Η Εκπαίδευση που παρέχει ο Ο.ΜΕ.Δ. έχει τη ρητή στήριξη και του νόμου 3899/2010, το άρθρο 14 του οποίου, παρ. 2β ορίζει ότι για την εκπλήρωση του σκοπού του, ο Ο.ΜΕ.Δ. «... διεξάγει ενημερωτικά και εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται κυρίως σε εκπροσώπους συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεις εργοδοτών, για θέματα συλλογικών διαπραγματεύσεων, εργασιακών σχέσεων και οικονομίας της εργασίας...».

Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Οργανισμού απευθύνονται :

- A) στα Μέλη των Σωμάτων Μεσολαβητών και Διαιτητών – *Εσωτερικά Σεμινάρια*,
- B) στους εκπροσώπους συνδικαλιστικών Οργανώσεων των Εργαζομένων και Οργανώσεων των Εργοδοτών – *Κεντρικά και Περιφερειακά Σεμινάρια*

Η θεματολογία των σεμιναρίων επικεντρώνεται σε ζητήματα νομικού, οικονομικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος, που θεωρούνται καθοριστικής σημασίας για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, τον κοινωνικό διάλογο και την προώθηση της εργασιακής ειρήνης. Ειδικότερα:

Στα *Εσωτερικά Σεμινάρια*, οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές έχουν την ευκαιρία να ενημερώνονται, να αναλύουν και να συζητούν κάθε νέα εξέλιξη στο πεδίο της εργατικής νομοθεσίας, αλλά και να εξετάζουν τις επιδράσεις των οικονομικών φαινομένων, ρυθμίσεων και εξελίξεων στη διαμόρφωση του επίκαιρου κάθε φορά πεδίου δραστηριοποίησής τους. Σκοπός αυτής της διαρκούς επιμόρφωσης είναι η επίτευξη ετοιμότητάς τους για τον πλέον κατάλληλο και επιτυχή χειρισμό περιπτώσεων Μεσολάβησης σε συλλογική διαπραγμάτευση, Κοινωνικού Διαλόγου, Ρύθμισης διαφορών, κ.ά., φορέων που προσφεύγουν στον Ο.ΜΕ.Δ.

Στα *Κεντρικά Σεμινάρια* ο στόχος είναι να διευρυνθεί η συζήτηση πάνω σε επίκαιρα και ειδικά ζητήματα νομικού και οικονομικού περιεχομένου, με την επιστημονική παρέμβαση ειδικών στα υπό συζήτηση θέματα, Καθηγητών Πανεπιστημίων ή/και εμπειρογνομόνων της αγοράς και συνεργατών των Ερευνητικών - Επιμορφωτικών Ινστιτούτων των συνδικαλιστικών Οργανώσεων των Εργαζομένων και των Οργανώσεων των Εργοδοτών, επιπροσθέτως της κατάθεσης

των επιστημονικών και εξειδικευμένων στο πεδίο των Σ.Σ.Ε. γνώσεων και απόψεων των μελών των Σωμάτων Μεσολαβητών και Διαιτητών.

Επίσης, στο πλαίσιο των Κεντρικών σεμιναρίων επιδιώκεται να ακουσθεί η εμπειρία των άμεσα ενδιαφερομένων, τους οποίους επηρεάζουν οι αποφάσεις της Πολιτείας που αφορούν το θεσμικό και οικονομικό πλαίσιο εντός του οποίου καλούνται να εργασθούν, να παράγουν, να λάβουν και να προσφέρουν εργασία και, ταυτόχρονα, να αντιμετωπίσουν στην πράξη τις επιπτώσεις των αποφάσεων αυτών. Στο σημείο αυτό, οι απόψεις και οι προτάσεις που διατυπώνονται από τους εκπροσώπους των τριτοβάθμιων Οργανώσεων των Κοινωνικών Εταίρων, αλλά και μελών τους, προσδίδουν εξαιρετικό ενδιαφέρον και χρησιμότητα στην όλη συζήτηση.

Στα *Περιφερειακά Σεμινάρια* κύριος στόχος είναι η ενημέρωση των τοπικών εκπροσώπων των οργανώσεων των Κοινωνικών Εταίρων που εδρεύουν στην Περιφέρεια, σε θέματα συλλογικών διαπραγματεύσεων, επίλυσης διαφορών, εργασιακών σχέσεων, καθώς και σε ζητήματα νομικού και οικονομικού περιεχομένου και χαρακτήρα, που προκύπτουν και επηρεάζουν την τοπική κοινωνία. Η δυνατότητα που παρέχεται στους τοπικούς εκπροσώπους των φορέων των εργαζομένων και της εργοδοσίας, αλλά και άλλων σημαντικών συντελεστών της τοπικής αγοράς εργασίας και της κοινωνίας, να εκφράσουν απόψεις και προτάσεις, αλλά παράλληλα να διευκρινίσουν και τα σημεία που δημιουργούν τριβές, σύμφωνα με την εμπειρία τους, αποτελεί μοναδικής σημασίας πηγή άντλησης αντικειμενικών και ρεαλιστικών πληροφοριών, η αξιοποίηση των οποίων μπορεί να συνδράμει θετικά προς την κατεύθυνση λήψης εφαρμόσιμων και πρόσφορων λύσεων στα προβλήματα που δημιουργεί η κρίση, τόσο στο πλαίσιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων, όσο και στο πλαίσιο αποφάσεων της Πολιτείας.

Σκοπός του εκπαιδευτικού έργου έτους 2012

Η Επιτροπή Εκπαίδευσης του Ο.ΜΕ.Δ. (Εσωτερικός Κανονισμός: απόφαση Δ.Σ. 553/24.11.2011, ορισμός και σύνθεση της Επιτροπής: αποφάσεις Δ.Σ. 531/14.4.2011, 550/1.11.2011 και 565/29.3.2012), στο πλαίσιο των επτά (7) συνεδριάσεων που πραγματοποίησε εντός του έτους 2012, αποφάσισε αρχικά την πραγματοποίηση ενός φιλόδοξου εκπαιδευτικού έργου, που περιελάμβανε τον προγραμματισμό όλων των μορφών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, ως άνω, με επίγνωση πάντως του γεγονότος ότι κάθε κρίσιμη αλλαγή θα μπορούσε να προκαλέσει αλλαγές στον προγραμματισμό και στο περιεχόμενο των εκπαιδευτικών ενεργειών.

Οι καταγιστικές εξελίξεις στο θεσμικό και οικονομικό περιβάλλον, επιβεβαίωσαν τις προβλέψεις της Επιτροπής Εκπαίδευσης και κατέστησαν αναγκαίο το σταδιακό επανασχεδιασμό και υλοποίηση του αρχικού προγράμματος. Τα σεμινάρια που εγκρίνονταν προς υλοποίηση αποσκοπούσαν να επιφέρουν στην πράξη

το επιδιωκόμενο ωφέλιμο αποτέλεσμα, πάνω σε επίκαιρα κάθε φορά ζητήματα. Ως εκ τούτου, έμφαση δόθηκε στη συνεχή περαιτέρω επιμόρφωση των μελών των ειδικών Σωμάτων Μεσολάβησης και Διαιτησίας και στην περαιτέρω εμβάθυνση εκ μέρους τους στις διαμορφούμενες καταστάσεις, ώστε να είναι σε θέση να χειρίζονται κάθε περίπτωση που θα ερχόταν στον Ο.ΜΕ.Δ., με απολύτως επίκαιρη γνώση και με την ευελιξία που προσφέρει η εμπλουτισμένη με τις εμπειρίες αξιόλογων συνεργατών, ικανότητα χειρισμού περιπτώσεων.

Με γνώμονα αυτή τη λογική, σχεδιάστηκε βήμα - βήμα και υλοποιήθηκε το πρόγραμμα που αναφέρεται στο συνοπτικό πίνακα που ακολουθεί. Η μελέτη του πίνακα αυτού επιτρέπει τη διαπίστωση ότι η Επιτροπή Εκπαίδευσης επέλεξε να επενδύσει στην σε βάθος εξειδικευμένη επιμόρφωση των Μεσολαβητών και Διαιτητών, επιλογή που συνάδει απολύτως με την πολιτική αναβάθμισης και εμπλουτισμού των επιστημονικών και επαγγελματικών προσόντων των πολιτών σε περιόδους κρίσης, όπως αυτή που βιώνει η Ελληνική και Ευρωπαϊκή κοινωνία. Η αξιοποίηση της επένδυσης αυτής στο μέλλον, ωστόσο, μπορεί να φέρει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα, τόσο σε επίπεδο επίλυσης διαφορών, όσο και σε επίπεδο συνδρομής της Πολιτείας – αν το θελήσει – για τη βέλτιστη και πλέον ωφέλιμη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που θα απαιτηθεί, για την ενίσχυση των προσπαθειών για πραγματική ανάπτυξη, κοινωνικό και εργασιακό εκσυγχρονισμό και κοινωνική ειρήνη.

Εξαίρεση στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που υλοποιήθηκε αποτελεί η απολύτως ενδεδειγμένη και επιτυχής οργάνωση και διεξαγωγή Κεντρικού Σεμιναρίου στην Αθήνα, το οποίο συγκέντρωσε όλα τα χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν το στόχο ενός παρόμοιου σεμιναρίου, όπως τον περιγράψαμε παραπάνω. Η περιγραφή που περιλαμβάνεται στον πίνακα που ακολουθεί, επιβεβαιώνει τη σκοπιμότητα και το όφελός του.

Το σεμινάριο αυτό, με διαμόρφωση του περιεχομένου, έτσι ώστε να αντικρίζει τις απαιτήσεις και προσδοκίες, αλλά και τις ανάγκες ειδικής ενημέρωσης περιφερειακών κοινωνιών, ελήφθη απόφαση να πραγματοποιηθεί σε δύο μεγάλα Κέντρα της Περιφέρειας, ήτοι: στη Θεσσαλονίκη και στο Ηράκλειο της Κρήτης, με έμφαση, μεταξύ άλλων, στην αγορά εργασίας, στους τομείς δραστηριότητας και στην τοπική οικονομία καθεμιάς από τις ευρύτερες περιοχές στις οποίες δεσπόζουν οι πόλεις αυτές, δηλαδή στην Κεντρική Μακεδονία και την περιφέρεια της Κρήτης.

Η προετοιμασία για τις δύο αυτές εκπαιδευτικές δραστηριότητες έγινε εντός του χρονοδιαγράμματος που ετέθη από την Επιτροπή Εκπαίδευσης. Παρ' όλα αυτά, τελικά επικράτησε ως πλέον συνετή η αναβολή πραγματοποίησης των περιφερειακών αυτών σεμιναρίων, προκειμένου να διαμορφωθεί ένα περισσότερο σταθερό θεσμικό και οικονομικό περιβάλλον, εντός του οποίου ο Ο.ΜΕ.Δ. θα μπορούσε με αξιοπιστία και συνέπεια να αναφερθεί στα χαρακτηριστικά, τις επιπτώσεις και τις ευκαιρίες που, ενδεχομένως θα διαφανούν για το μέλλον.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έτους 2012

ΘΕΜΑ	ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ
8.2.2012		
«Δημόσιος Διάλογος, Απεργία, Προσωπικό Ασφαλείας»	Β. Γιάνναρου	Δικηγόρος, Μεσολαβητής
10.3.2012		
« Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις στο νέο θεσμικό περιβάλλον»	Κ. Παπαδημητρίου	Αν. Καθηγητής Εργατικού Δικαίου Νομικής Σχολής Ε.Κ.Π.Α., Διαιτητής
1. «Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις και ο Ο.ΜΕ.Δ. στο νέο θεσμικό περιβάλλον»	Χρ. Ιωάννου	Δρ. Οικονομολόγος, Μεσολαβητής
2. «Η οικονομική διάσταση των συλλογικών διαπραγματεύσεων στο νέο θεσμικό περιβάλλον»		
21.3.2012		
«Παρουσίαση Υποθέσεων Διαιτησίας»		
Α. 1. Δ.Α.25/2011, « Προσωπικού Ελληνικού Καζίνου Πάρνηθας»	Ι. Σμυρνιώτης	Δικηγόρος, Διαιτητής
2. Δ.Α.26/2011, «Τεχνικών Τηλεόρασης Νομού Αττικής»		
3. Δ.Α.27/2011 «Εργαζομένων στα Κέντρα Αποκατάστασης και Αποθεραπείας»		
Β. 1. Δ.Α. 07/2012, «Συντακτών Ηλεκτρονικού Τύπου όλης της χώρας»	Ε. Κουτσιμπού	Δικηγόρος, Διαιτητής
2. Σ.Σ.Ε. 09/01/2012 «Εργαζομένων στα Εμπορικά Καταστήματα – Επιχειρήσεις, μελών του ΣΕΛΠΕ		

19.5.2012		
«Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις και οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας σε περίοδο κρίσης»	B. Δούκα,	Πρόεδρος Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ. Καθηγήτρια Εργατικού Δικαίου Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.
	M. Ντότσικα,	Δικηγόρος Δ.Ν., Μεσολαβητής
	Χρ. Ιωάννου,	Δρ. Οικονομολόγος, Μεσολαβητής,
	X. Κυριαζής,	ΣΕΒ – Εκτελ. Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος Εκτελεστικής Επιτροπής
	Γ. Καββαθάς, B. Κορκίδης, Θ. Βασιλόπουλος και Γ. Κακαριάρης Λ. Καραθανάσης,	ΓΣΕΒΕΕ - Α΄ Αντιπρόεδρος ΕΣΕΕ - Πρόεδρος ΓΣΕΕ - Μέλη Διοίκησης ΓΣΕΕ - Μέλος Εκτελεστικής Επιτροπής
18.7.2012		
«Λύση Σ.Σ.Ε. και ζητήματα που προκύπτουν»	Μαργετίνα Στεφανάτου	Δικηγόρος, Μεσολαβητής
3.10.2012		
«Παρουσίαση - συζήτηση δύο υποθέσεων Μεσολάβησης» 1. «Προσωπικού Σταδίου Ειρήνης & Φιλίας» 2. «Ξενοδοχοϋπαλλήλων όλης της χώρας»	Αφρ. Μακρυγιάννη,	Δρ. Οικονομολόγος, Μεσολαβητής
	Αθ. Μαλαγαρδή,	Δικηγόρος Δ.Ν., Μεσολαβητής

Όσα αναφέραμε στην παραπάνω παράγραφο για τους στόχους και το σκοπό του εκπαιδευτικού προγράμματος έτους 2012, γίνονται εμφανή στην παράθεση του παραπάνω πίνακα, όπου περιλαμβάνονται τα σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν τελικά, παρά τις δυσκολίες προγραμματισμού και τήρησής του προγράμματος για το οποίο τμηματικά η Επιτροπή Εκπαίδευσης με εμπειριστατωμένες εισηγήσεις προς το Δ.Σ. λάμβανε την έγκριση υλοποίησης:

Αποτελέσματα, συμπεράσματα, προοπτικές

Με πλήρη επίγνωση της κρίσιμης οικονομικά συγκυρίας, το κόστος της εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Οργανισμού διαμορφώθηκε σε πολύ χαμηλά επίπεδα, με την προσπάθεια να επικεντρώνεται σε πλήρη εκμετάλλευση των δομών του Ο.ΜΕ.Δ. και περιορισμό όλων των λοιπών παραμέτρων κόστους, στα απολύτως απαραίτητα. Σημαντικό είναι ότι η συγκράτηση του κόστους επετεύχθη με την ομόφωνα σύμφωνη γνώμη τόσο της ηγεσίας του Οργανισμού, όσο και των ωφελουμένων από την εκπαιδευτική δραστηριότητα.

Έτσι, η συνολική δαπάνη διεξαγωγής του εκπαιδευτικού προγράμματος έτους 2012 διαμορφώθηκε μόλις στο ποσόν των €15.000,00 περίπου.

Το εκάστοτε περιεχόμενο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων απέσπασε άριστες κριτικές για την επιλογή και την σε βάθος εξέταση των θεμάτων, με καινοτομική στρατηγική διεξαγωγής των σεμιναρίων την ενεργή συμμετοχή των εκπαιδευομένων και τη συλλογικότητα. Τα στοιχεία αυτά συνετέλεσαν στην απόλυτη ικανοποίηση των συμμετεχόντων, οι οποίοι διατύπωσαν ποικιλοτρόπως τη θετική τους αποδοχή και εκτίμηση, επιπροσθέτως δε και την ανάγκη για διεύρυνση του εκπαιδευτικού προγράμματος στο άμεσο μέλλον.

Είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι, όπως προκύπτει τόσο από σποραδικά αιτήματα, όσο και μέσα από τις επίμονες και τεκμηριωμένες προτάσεις των συμμετεχόντων ιδίως στο Κεντρικό σεμινάριο, η εκπαίδευση, ενημέρωση και επιμόρφωση που παρέχει ο Ο.ΜΕ.Δ. πρέπει να επεκταθεί και να καλύψει τις ανάγκες των ενδιαφερομένων σε όλη την Ελλάδα. Αίτημα και ανάγκη που θα εξετασθεί στο πλαίσιο σχεδιασμού του εκπαιδευτικού προγράμματος έτους 2013, σε συσχετισμό πάντα με τις τρέχουσες συνθήκες.

Το ανωτέρω ζητούμενο δεν περιορίζεται στις διαπιστώσεις μόνο των Μεσολαβητών και Διαιτητών από τη μία πλευρά, και των εκπροσώπων εργοδοτών και εργαζομένων από την άλλη. Υπάρχει ένα τρίτος άξονας, εξαιρετικά σημαντικός στη λειτουργία της αγοράς εργασίας, αυτός του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας, τα στελέχη της οποίας δηλώνουν ότι αποκομίζουν σημαντικό όφελος για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, από την αναλυτική επεξεργασία των ζητημάτων της επικαιρότητας στο πεδίο των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των εργασιακών σχέσεων, που πραγματοποιείται στα Κεντρικά και Περιφερειακά Σεμινάρια του Ο.ΜΕ.Δ. Επομένως, ο Οργανισμός, στο πλαίσιο που θεσμικά επιτρέπει ο ρόλος του, μπορεί να μεταλαμπαδεύσει τις εμπειρίες και τη συσσωρευμένη γνώση του προς την ανωτέρω κατεύθυνση, όπως πολλές φορές έχει πράξει, ωφέλιμα για την Πολιτεία και με επιτυχία, στο παρελθόν.

Αυτονόητο είναι ότι, κάθε ενέργεια που θα ενταχθεί στον ολοκληρωμένο σχεδιασμό εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Οργανισμού για το έτος 2013, θα λάβει

υπόψη τις απόψεις και προτάσεις των μελών των ειδικών Σωμάτων Μεσολαβητών και Διαιτητών και θα επιζητήσει τη συγκέντρωση προτάσεων κάλυψης εκπαιδευτικών αναγκών των μελών τους από τους τριτοβάθμιους φορείς – Οργανώσεις Εργοδοτών και συνδικαλιστικές Οργανώσεις των Εργαζομένων Τα στοιχεία που θα συγκεντρωθούν θα τύχουν επεξεργασίας και στη συνέχεια η Επιτροπή Εκπαίδευσης θα υποβάλει κατάλληλες εισηγήσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο.

III. Το ερευνητικό έργο

Σκοπός των ερευνών είναι η υποστήριξη των συλλογικών διαπραγματεύσεων και τα αποτελέσματα τους είναι στη διάθεση των μερών, των Μεσολαβητών και των Διαιτητών για τη διαμόρφωση και τεκμηρίωση των αιτημάτων, των προτάσεων και αποφάσεων τους, καθώς και στη διάθεση των εμπειρογνομόνων που αναλαμβάνουν να τους υποστηρίξουν. Παράλληλα είναι αξιοποιήσιμα για την εκπόνηση περαιτέρω ερευνών και μελετών.

1. Ο εντοπισμός, η καταγραφή και η κατηγοριοποίηση της νομολογίας των ελληνικών δικαστηρίων των ετών 2008, 2009 και 2010 επί των συλλογικών διαπραγματεύσεων καθώς και η αντίστοιχη αρθρογραφία.

Το έτος 2012 ολοκληρώθηκε η επεξεργασία και τεχνική επιμέλεια του δεύτερου τόμου του ερευνητικού έργου με τίτλο «Νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων επί θεμάτων συλλογικών συμβάσεων εργασίας και διαιτητικών αποφάσεων». Ο τόμος αυτός περιλαμβάνει τον εντοπισμό, καταγραφή και κατηγοριοποίηση της ελληνικής νομολογίας και αρθρογραφίας των ετών 2008, 2009, 2010 και αποτελεί συνέχεια όμοιας έρευνας, η οποία κάλυπτε τη νομολογία που δημιουργήθηκε από την έναρξη εφαρμογής του ν. 1876/90 μέχρι και το έτος 2007. Με το δεύτερο τόμο ολοκληρώνεται η συστηματική παρουσίαση του μεγαλύτερου μέρους της νομολογίας και της βιβλιογραφίας για την ερμηνεία και την εφαρμογή του ν. 1876/1990 με τη μορφή που αυτός είχε μέχρι το τέλος του 2010. Το έργο αυτό έχει σκοπό, όπως και κάθε συλλογή νομολογίας και βιβλιογραφίας, να βοηθήσει στο να εκτιμηθεί η συμβολή των δικαστηρίων και των θεωρητικών στη διάπλαση των θεσμών, να εκτιμηθεί η πραγματική λειτουργία των θεσμών στη διαμόρφωση των εργασιακών σχέσεων και να αποτελέσει ένα αξιόπιστο βοήθημα για τη διαμόρφωση τυχόν νέων ρυθμίσεων, που θα αφορούν τις συλλογικές ρυθμίσεις σε όλο τους το φάσμα, όπως νομιμοποιούμενα μέρη, περιεχόμενο, είδη, αποτελεσματικότητα κ.λπ.

2. Μελέτη – έρευνα με θέμα: «Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις στον Ο.ΜΕ.Δ. τα έτη 2011-2012»

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.ΜΕ.Δ. ανέθεσε το έτος 2012 την πιο πάνω μελέτη – έρευνα σε ομάδα Μεσολαβητών και Διαιτητών. Σκοπός της έρευνας είναι η καταγραφή και η ανάλυση των χαρακτηριστικών των υποθέσεων Μεσολάβησης και Διαιτησίας και των αποτελεσμάτων τους κατά την περίοδο της κρίσης των ετών 2011 και 2012.

Τα έτη 2011 και 2012 οι υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας παρασχέθηκαν υπό νομοθετικό και οικονομικό καθεστώς ριζικά διαφορετικού αυτού των προηγούμενων ετών. Υπό το καθεστώς των ν.3833/2010, ν.3842/2010, ν.3845/2010, ν.3846/2010, ν.3863/2010, ν.3871/2010, ν.3891/2010, ν.3899/2010, ν.3920/2010, ν.4024/2011, ν.4046/2012 και Π.Υ.Σ. 6/2012 και υπό το καθεστώς των συνεχών οικονομικών μεταβολών που όξυναν την κατάσταση κρίσης που διέρχεται η χώρα. Η πρώτη καταγραφή των στοιχείων για την παροχή υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας το έτος 2011 που περιελήφθη στην Ετήσια Έκθεση του Ο.ΜΕ.Δ. του Έτους 2011, κατέδειξε ποσοτική μείωση των σχετικών αιτήσεων για μεσολάβηση και διαιτησία κατά το έτος αυτό σε σύγκριση με τα αμέσως προηγούμενα. Η μείωση αυτή το έτος 2012 βαίνει επιδεινούμενη. Η έρευνα και μελέτη των στοιχείων αυτών, ο εμπλουτισμός και η αξιολόγηση τους σε βάθος, παρέχει περισσότερα ποσοτικά, αλλά και ποιοτικά χαρακτηριστικά που θα καταδεικνύουν την εξέλιξη των συλλογικών διαπραγματεύσεων την περίοδο αυτή.

Η έρευνα θα καλύψει όλα τα πεδία που συνδέονται με τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, όπως τα είδη των συλλογικών ρυθμίσεων, τις διαδικασίες, το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα των συλλογικών διαπραγματεύσεων και των συλλογικών ρυθμίσεων.

Ειδικότερα, η έρευνα – μελέτη, περιλαμβάνει τρία μέρη:

(α) Στο πρώτο καλύπτει πλήρως τους φακέλους μεσολάβησης και διαιτησίας των ετών 2011 και 2012.

(β) Στο δεύτερο καλύπτει, με επιλεκτική μελέτη, σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν με απευθείας διαπραγματεύσεις των μερών τα έτη 2011 και 2012, με την αξιοποίηση στοιχείων από το ηλεκτρονικό αρχείο των συλλογικών ρυθμίσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, και προβαίνει σε συγκριτική αξιολόγηση των ευρημάτων.

(γ) Στο τρίτο στάδιο καλύπτει, με επιλεκτική εξέταση φακέλων μεσολάβησης και διαιτησίας, τα δύο προηγούμενα έτη 2009 και 2010 και θα προβεί σε συγκριτική αξιολόγηση των ευρημάτων με αυτά των ετών 2011 και 2012.

IV. Οι ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων - Τα ηλεκτρονικά αρχεία

Στον Ο.ΜΕ.Δ. έχουν δημιουργηθεί ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, οι οποίες συνεχώς τροφοδοτούνται, ενημερώνονται, επικαιροποιούνται και εμπλουτίζονται με νέα στοιχεία και γίνονται συνεχείς προσπάθειες βελτίωσής τους.

Οι ηλεκτρονικές βάσεις περιέχουν πλήθος στοιχείων που αφορούν τις συλλογικές ρυθμίσεις που καταρτίστηκαν είτε με απευθείας διαπραγματεύσεις είτε μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., και διαιτητικών αποφάσεων (οι οποίες, όπως είναι γνωστό, εκδίδονται μόνο μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ.) και δημιουργήθηκαν πρωτίστως με σκοπό να ενισχύσουν την τεκμηρίωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων είτε διενεργούνται απευθείας μεταξύ των ενδιαφερομένων είτε διενεργούνται με την υποστήριξη Μεσολαβητών και Διαιτητών. Συγχρόνως, όμως, επιτελούν και άλλες λειτουργίες. Αποτελούν ιστορικό αρχείο τόσο για το έργο του Ο.ΜΕ.Δ. όσο και γενικά για την πορεία των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας και, ουσιαστικά, είναι το αποτέλεσμα πρωτογενούς έρευνας επί των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας, όπως κατά περίπτωση αναφέρεται και στις παραγράφους που ακολουθούν, και συνιστούν πολύτιμο υλικό αξιοποιήσιμο ποικιλοτρόπως για τη διενέργεια ερευνών και μελετών επί πλήθους θεμάτων σε σχέση με τις εργασιακές σχέσεις, ως νομικά, οικονομικά και κοινωνικά φαινόμενα, αλλά και άλλων.

Οι βάσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

- (α) Ηλεκτρονικό πρωτόκολλο όλων των υποθέσεων για τις οποίες υποβλήθηκε αίτηση παροχής υπηρεσιών μεσολάβησης και διαιτησίας στον Ο.ΜΕ.Δ. (βλ. παρακάτω παρ. 2).
- (β) Ηλεκτρονικό αρχείο του κειμένων των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας από το έτος 2000, προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. (βλ. παρακάτω παρ. 1.1, 1.5).
- (γ) Ηλεκτρονικό αρχείο που περιλαμβάνει την κωδικοποίηση των όρων των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας, προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.. (βλ. παρακάτω παρ. 1.2, 1.5).
- (δ) Ηλεκτρονικό αρχείο των συλλογικών ρυθμίσεων (εθνικών γενικών, κλαδικών, ομοιοεπαγγελματικών και επιχειρησιακών) της χώρας από το 1999 έως και το 2011 (βλ. παρακάτω παρ. 1.3).

(ε) Ηλεκτρονικό αρχείο των συλλογικών ρυθμίσεων (εθνικών γενικών, κλαδικών, ομοιοεπαγγελματικών και επιχειρησιακών) της χώρας, έτους 2012 (βλ. παρακάτω παρ. 1.4).

(στ) Ηλεκτρονικό αρχείο που περιλαμβάνει τους πίνακες αποδοχών των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας, προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. (βλ. παρακάτω 1.5).

Οι βάσεις αυτές ενημερώνονται συνεχώς μέχρι σήμερα, με την ενημέρωσή τους να αποτελεί μεγάλο μέρος των εργασιών του Ο.ΜΕ.Δ., επειδή απαιτεί μελέτη και προσεκτική ανεύρεση και, σε μεγάλο μέρος, τον χαρακτηρισμό των στοιχείων που καταχωρούνται.

1. Οι ηλεκτρονικές βάσεις που αφορούν στις συλλογικές ρυθμίσεις (σ.σ.ε./δ.α.)

1.1. Η κατηγοριοποίηση, η καταγραφή και η αρχειοθέτηση των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας

Από έτος 2000 κατηγοριοποιούνται και καταχωρούνται σε αρχείο τα κείμενα του συνόλου των συλλογικών ρυθμίσεων, εθνικών γενικών, κλαδικών (σε εθνικό και τοπικό επίπεδο) και ομοιοεπαγγελματικών (σε εθνικό και τοπικό επίπεδο), ήτοι των σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν είτε με απευθείας διαπραγματεύσεις είτε μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., και των διαιτητικών αποφάσεων. Το μεγαλύτερο μέρος των παραπάνω συλλογικών ρυθμίσεων συνοδεύεται από πίνακες των αποδοχών που προβλέπει η οικεία συλλογική ρύθμιση (βλ. παρακάτω παρ. 1.5). Το αρχείο καλύπτει το σύνολο των σ.σ.ε. που καταρτίστηκαν είτε με απευθείας διαπραγματεύσεις είτε μετά από προσφυγή στον Ο.ΜΕ.Δ., και των διαιτητικών αποφάσεων και είναι προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.. Μέσω του αρχείου αυτού μπορεί να ανευρεθεί αμέσως η συλλογική ρύθμιση που αφορά συγκεκριμένο κλάδο της οικονομίας ή επάγγελμα εργαζομένων με χρονολογική καταχώρηση από το έτος 2000 και έπειτα.

1.2. Η κωδικοποίηση των όρων των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας

Στον Ο.ΜΕ.Δ. τηρείται ηλεκτρονικό αρχείο που περιλαμβάνει την κωδικοποίηση των όρων των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων όλης της χώρας.

Το αρχείο συνοδεύεται από ένα εξειδικευμένο πληροφοριακό εργαλείο, που έχει ονομαστεί «θησαυρός» και βοηθά στην αναζήτηση των συλλογικών ρυθμίσεων

με βάση τα είδη των αμοιβών, τα επιδόματα και τις άλλου είδους παροχές που θεσπίζονται στις κωδικοποιημένες συλλογικές ρυθμίσεις, ενώ παρέχεται και η δυνατότητα επισήμανσης του κάθε λήμματος στο κωδικοποιημένο κείμενο. Η ενημέρωση του «θησαυρού» έχει καλύψει τις συλλογικές ρυθμίσεις μέχρι και το έτος 2005.

Η κωδικοποίηση ξεκίνησε το έτος 1993 και καλύπτει το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας από το έτος 1975. Είναι ανεπίσημη και γι' αυτό δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα. Αποτελεί, όμως, ένα μοναδικό, για τα ελληνικά δεδομένα, εργαλείο συγκριτικής πληροφόρησης και γι' αυτό προβλέφθηκε η συνεχής ενημέρωση από τον Ο.ΜΕ.Δ. των κωδικοποιημένων κειμένων με τις τροποποιήσεις, που επέρχονται κατ' έτος. Συγχρόνως αποτελεί ένα ολοκληρωμένο εργαλείο έρευνας και συγκριτικής αξιολόγησης των συλλογικών ρυθμίσεων και πρωτογενές υλικό για περαιτέρω έρευνες και μελέτες.

Το ηλεκτρονικό αρχείο είναι προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. και κάθε φορά αναρτάται η πιο πρόσφατη κωδικοποίηση για κάθε συλλογική ρύθμιση με επισυναπτόμενους, στη συντριπτική πλειοψηφία των συλλογικών ρυθμίσεων, πίνακες αποδοχών του έτους κωδικοποίησης. Οι πίνακες καταρτίζονται από την υπηρεσία του Ο.ΜΕ.Δ. στις περιπτώσεις που δεν προσκομίζονται από τα μέρη.

Τον Δεκέμβριο του 2012 ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε η κωδικοποίηση των ετών 2011 και 2012 που θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.

Μέχρι σήμερα το σύνολο των κωδικοποιημένων κειμένων ανέρχεται σε 193.

Η κωδικοποίηση έχει, επίσης, εκδοθεί σε έντυπη μορφή σε έξι εκδόσεις (1995, 1996, 1998, 2001, 2005, 2006) και σε ηλεκτρονική μορφή οπτικού δίσκου (CD-ROM) σε δύο εκδόσεις 2005, 2007. Και με τις δύο μορφές είχε διανεμηθεί δωρεάν στους κοινωνικούς εταίρους, τους Μεσολαβητές και Διαιτητές, τα μέλη του Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ., καθώς και σε κάθε ενδιαφερόμενο (εργαζόμενους, επιχειρήσεις, λογιστές κ.λπ.).

1.3. Η καταγραφή και η αποδελτίωση των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε./ δ.α.) της χώρας και του περιεχομένου τους

Το 2009 ξεκίνησε η δημιουργία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων στην οποία καταχωρούνται το κείμενο και ποικίλα στοιχεία που αφορούν το σύνολο των κλαδικών (εθνικών και τοπικών), ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) και επιχειρησιακών συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας από το έτος 1992.

Το αρχείο που δημιουργείται δεν είναι ακόμη προσβάσιμο σε τρίτους.

Μέχρι σήμερα έχουν καταχωρηθεί στοιχεία που αφορούν συνολικά 4.815 συλλογικές ρυθμίσεις, των ετών 1999 μέχρι και το έτος 2011 και είναι υπό καταχώρηση οι ρυθμίσεις των ετών 1992 έως και 1998. Για το έτος 2012 (βλ. 1.4).

Μέσω των καταχωρήσεων έχουν καταγραφεί 1.894 συνδικαλιστικές οργανώσεις, εργοδοτικές και εργατικές, και επιχειρήσεις.

Η βάση είναι ιδιαίτερα σημαντική ενόψει των στοιχείων που περιέχει και η διαμόρφωση της σκοπεύει στη δημιουργία αρχείου των επιμέρους στοιχείων κάθε συλλογικής ρύθμισης και του περιεχομένου της.

Η εγγραφή κάθε συλλογικής ρύθμισης περιέχει αναλυτικά τα στοιχεία της ταυτότητας της συλλογικής ρύθμισης, πληροφορίες σχετικά με το προσωπικό, χρονικό και τοπικό πεδίο εφαρμογής της, τον κλάδο της οικονομίας στον οποίο εντάσσεται, τα επαγγέλματα ή τις ειδικότητες των εργαζομένων στους οποίους αφορά, τους βασικούς θεσμικούς και οικονομικούς όρους που περιέχει, τα στοιχεία κατάθεσης της ρύθμισης στην αρμόδια υπηρεσία και το πλήρες κείμενο της ρύθμισης με απεικόνιση (scanning) του πρωτοτύπου. Είναι υπό μελέτη η καταγραφή και άλλων στοιχείων.

Η κατάταξη των καταχωρημένων συλλογικών ρυθμίσεων σε κλάδους οικονομικής δραστηριότητας γίνεται με βάση τη στατιστική ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας από την Εθνική Στατιστική Αρχή της Ελλάδος. Αντίθετα, η καταγραφή των επαγγελμάτων και των ειδικοτήτων των εργαζομένων γίνεται όπως αυτά προσδιορίζονται στη οικεία συλλογική ρύθμιση, ενώ θα ακολουθήσει η ταξινόμησή και αυτών σύμφωνα με το πρότυπο της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής της Ελλάδος.

Η χρησιμότητα του αρχείου είναι πολλαπλή και σημαντική. Παρέχει τη δυνατότητα ευχερούς και αξιόπιστου εντοπισμού των στοιχείων που περιέχει η συλλογική ρύθμιση και τα οποία τη χαρακτηρίζουν και την κατηγοριοποιούν με περισσότερα κριτήρια. Περαιτέρω, και με την αξιοποίηση των στοιχείων αυτών παρίσταται ευχερής και ασφαλής η υποστήριξη και τεκμηρίωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, ιδίως σε επίπεδο κλάδου και επαγγέλματος. Τέλος, παρέχεται πλούσιο υλικό για τη διενέργεια ερευνών και μελετών σε ποικίλα θέματα, όπως η διαμόρφωση των εργασιακών σχέσεων, η εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών σε σχέση με την εργασία κ.λπ.

1.4. Η καταγραφή και η αποδελτίωση των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε./ δ.α.) της χώρας και του περιεχομένου τους, έτους 2012.

Το έτος 2012 και με αφορμή τις αλλαγές που επέφεραν στις εργασιακές σχέσεις και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, οι νέες νομοθετικές ρυθμίσεις, ν.4024/2011, 4046/2012 & υπ' αριθμ. 6/28.2.2012 Π.Υ.Σ., η καταγραφή και αποδελτίωση όλων των συλλογικών ρυθμίσεων που αφορούν το συγκεκριμένο έτος, έγινε με διαφορετική μεθοδολογική προσέγγιση.

Ειδικότερα έχουν καταγραφεί αναλυτικά 975 επιχειρησιακές σ.σ.ε, 23 κλαδικές εθνικές και ομοιοεπαγγελματικές σ.σ.ε., 6 τοπικές ομοιοεπαγγελματικές σ.σ.ε. και 8 Διαιτητικές αποφάσεις, με πηγή αναφοράς την ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας.

Η λεπτομερής καταγραφή αφορά ένα μεγάλο αριθμό παραμέτρων όπως τα ονόματα των επιχειρήσεων, την ημερομηνία υπογραφής, έναρξης και λήξης της συλλογικής ρύθμισης, τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας καθώς και εκτενή ανάλυση του κειμένου (αποδοχές, επιδόματα, θεσμικοί όροι κ.λπ.). Σε περίπτωση όπου η ρύθμιση υπήρχε και σε προηγούμενο έτος, έγινε σύγκριση - όπου ήταν δυνατόν - και σημειώθηκαν οι διαφορές. Η ανωτέρω επεξεργασία καλύπτει το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων έτους 2012 (επιχειρησιακών, κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών) και συνεχίζεται και το έτος 2013.

Τέλος, η καταγραφή ολοκληρώνεται με την επεξεργασία των δεδομένων και την παραγωγή χρήσιμων στατιστικών στοιχείων αποτυπωμένων σε ειδικά διαμορφωμένους πίνακες, ώστε να είναι δυνατή η εξαγωγή συμπερασμάτων μέσω του κατάλληλου συνδυασμού των στοιχείων αυτών.

Το ανωτέρω έργο απετέλεσε πολύτιμο υποστηρικτικό υλικό για την εκπόνηση της έρευνας – μελέτης που αναφέρεται στο στοιχείο V.2 ανωτέρω και δεν είναι προσβάσιμο σε τρίτους.

1.5. Πίνακες αποδοχών: Παρακολούθηση, καταγραφή, κατηγοριοποίηση των αποδοχών που θεσπίζονται στις συλλογικές ρυθμίσεις (σ.σ.ε./δ.α.) και δημιουργία πινάκων μισθολογικών ρυθμίσεων

Το μεγαλύτερο μέρος των εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων, στις οποίες έγινε αναφορά παραπάνω (1.1.), και των κωδικοποιημένων εθνικών γενικών, κλαδικών (εθνικών και τοπικών) και ομοιοεπαγγελματικών (εθνικών και τοπικών) συλλογικών ρυθμίσεων στις οποίες επίσης έγινε αναφορά παραπάνω (1.2.) συνοδεύεται από πίνακα των αποδοχών που θεσπίζονται με καθεμία από τις συλλογικές αυτές ρυθμίσεις.

Από το 1997 ο Ο.ΜΕ.Δ. παρακολουθεί, καταγράφει και κατηγοριοποιεί τις αποδοχές (βασικός μισθός, επιδόματα) που θεσπίζονται στις συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας, χωριστά για κάθε είδος ρύθμισης, και διαμορφώνει πίνακα για κάθε ρύθμιση, ο οποίος και τη συνοδεύει.

Στόχος είναι κάθε συλλογική ρύθμιση να συνοδεύεται από τους αντίστοιχους μισθολογικούς πίνακες.

Στους πίνακες καταχωρούνται ο βασικός μισθός και τα χρηματικά επιδόματα, όπως επίδομα γάμου, τέκνων, ξένης γλώσσα, λαθών κ.λπ. Με βάση αυτά τα κονδύλια

υπολογίζονται και καταγράφονται, με διαμόρφωση χωριστών στηλών, οι μηνιαίες ή, κατά περίπτωση, οι ημερήσιες αποδοχές των εργαζομένων με κλιμάκωση που συναρτάται με την προϋπηρεσία (κλιμάκωση ανά 3ετία), την οικογενειακή κατάσταση (άγαμοι, έγγαμοι, με 1 ή περισσότερα τέκνα) και τις αυξήσεις που θεσπίζει η συλλογική ρύθμιση (συνήθως ανά 6μηνο).

Ήδη, έχουν υποστεί επεξεργασία τα στοιχεία πλήθους συλλογικών ρυθμίσεων και σήμερα καλύπτονται συνολικά 157 συλλογικές ρυθμίσεις, συγκεκριμένα, δε, 73 κλαδικές εθνικές, 9 κλαδικές τοπικές, 55 ομοιοεπαγγελματικές εθνικές, 11 ομοιοεπαγγελματικές τοπικές, 8 Κοινές Υπουργικές αποφάσεις, την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.. Κατά το 2012 ενημερώθηκαν και υποβλήθηκαν σε εκ νέου επεξεργασία, από τις συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας του έτους 2012, οι οποίες σε κλαδικό και ομοιοεπαγγελματικό επίπεδο, ανέρχονται σε 28, 7 κλαδικές εθνικές, 6 κλαδικές τοπικές, 5 ομοιοεπαγγελματικές εθνικές και 2 ομοιοεπαγγελματικές τοπικές.

Η χρησιμότητα των πινάκων είναι πολλαπλή. Στο στάδιο των απευθείας διαπραγματεύσεων τα μέρη έχουν τη δυνατότητα να πληροφορηθούν ευχερώς και αξιόπιστα τη διαμόρφωση των αποδοχών τους μέχρι τότε. Στο στάδιο της μεσολάβησης και της διαιτησίας το πρόγραμμα παρέχει στα μέρη που προσέρχονται στον Ο.ΜΕ.Δ. τη δυνατότητα να απεικονίζουν τις οικονομικές τους διεκδικήσεις σε εύχρηστους, αριθμητικούς πίνακες, ώστε να αποκτούν μια ρεαλιστική εκτίμηση των μεγεθών που προτείνουν και αποτελούν περιεχόμενο των διαπραγματεύσεων. Με την κατάρτιση της σ.σ.ε./δ.α., τους παρέχει τη δυνατότητα να “μεταφράζουν”, σε συνεργασία με τον Μεσολαβητή και το Διαιτητή, τα οικονομικά δεδομένα της συλλογικής τους ρύθμισης σε εύχρηστους, αριθμητικούς πίνακες αποδοχών και να έχουν την πλήρη απεικόνιση της σ.σ.ε. και της δ.α. που τους αφορά. Τέλος, το πρόγραμμα παρέχει τη δυνατότητα τόσο στους ενδιαφερόμενους όσο και σε κάθε τρίτο να παρακολουθούν την εξέλιξη των αποδοχών σε κάθε πεδίο συλλογικής ρύθμισης, κλάδο – επάγγελμα – επιχείρηση/εκμετάλλευση.

Οι πίνακες έχουν περιληφθεί σε όλες τις εκδόσεις των κωδικοποιημένων συλλογικών ρυθμίσεων και σε οπτικό δίσκο (CD-ROM) και βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. συνοδεύοντας την αντίστοιχη συλλογική ρύθμιση, ώστε να βρίσκονται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου που επιθυμεί να ενημερωθεί και να τους χρησιμοποιήσει.

2. Το ηλεκτρονικό πρωτόκολλο – Αρχείο υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας

Με άμεσο στόχο την ηλεκτρονική αρχειοθέτηση των υποθέσεων μεσολάβησης και διαιτησίας του Ο.ΜΕ.Δ. έχει δημιουργηθεί ηλεκτρονικό πρωτόκολλο τους από την έναρξη λειτουργίας του, έτος 1992.

Στο ηλεκτρονικό αρχείο δεν καταχωρείται απλώς η υποβαλλομένη (υποβληθείσα) αίτηση, αλλά και πλήθος άλλων στοιχείων που αφενός επιτρέπουν την άμεση ανεύρεση τους για τις ανάγκες των διαδικασιών της μεσολάβησης και της διαιτησίας, αλλά και των διοικητικών αναγκών της υπηρεσίας και αφετέρου αποτελούν εν δυνάμει πρωτογενές υλικό για έρευνες και μελέτες. Ενδεικτικά, στοιχεία που καταχωρούνται είναι τα ακόλουθα: Ο αριθμός πρωτοκόλλου και η ημερομηνία υποβολής της αίτησης, οι εργαζόμενοι στους οποίους αφορά, το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που υπέβαλε την αίτηση, ο Μεσολαβητής ή ο Διαιτητής που ανέλαβε, ημερομηνία ανάληψης, τρόπος ανάδειξης, το αντικείμενο της συλλογικής διαφοράς, ο τομέας (ιδιωτικός, δημόσιος, ευρύτερος δημόσιος) στον οποίο εντάσσεται η διαφορά, το είδος της συλλογικής ρύθμισης (κλαδική, ομοιοεπαγγελματική, επιχειρησιακή) που σκοπεύεται, ο γεωγραφικός τόπος ισχύος, ο βαθμός της εργατικής οργάνωσης που είναι μέρος (α, β, γ), το έτος κατάρτισης της σ.σ.ε ή έκδοσης της δ.α., παρατηρήσεις κ.λπ. Έτσι δημιουργείται με τη βοήθεια του ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου ένα «ιστορικό» για την κάθε υπόθεση από το οποίο με την κατάλληλη επεξεργασία μπορούν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα.

Κατά το έτος 2012, ενημερώθηκε το αρχείο με τα στοιχεία που προέκυψαν από την πορεία και την εξέλιξη κάθε υπόθεσης που χειρίστηκαν οι Μεσολαβητές και οι Διαιτητές. Επιπλέον, με κριτήριο τη δυνατότητα άμεσης και ασφαλούς συλλογής περισσότερων στοιχείων για κάθε υπόθεση, ήδη από το έτος 2011 έχουν προστεθεί νέα στοιχεία στο ηλεκτρονικό πρόγραμμα που εφαρμόζεται στο ηλεκτρονικό αρχείο καθώς και σύνδεσμοι (links) για τον ευχερή συνδυασμό στοιχείων περισσότερων υποθέσεων.

Η ηλεκτρονική οργάνωση του αρχείου των αιτήσεων, σε συνάρτηση με τη σωρεία των στοιχείων που καταχωρούνται, έχει πολλαπλή χρησιμότητα. Διασφαλίζει τα δεδομένα κάθε υπόθεσης, επιτρέπει τη θεματική και ενάρριθμη ευρετηρίαση των υποθέσεων, προσφέρει ταχύτητα στην αναζήτηση των εγγράφων που συνθέτουν το φάκελο κάθε υπόθεσης, επιτρέπει εύκολα τον συσχετισμό φακέλων που αφορούν την ίδια υπόθεση σε διαφορετικό έτος, επιτρέπει την ταχεία εξαγωγή ποιοτικών, ποσοτικών και στατιστικών στοιχείων για ένα πλήθος παραμέτρων που αφορούν τις υποθέσεις, λειτουργεί ως ψηφιακό αποθετήριο των αρχείων και των δεδομένων του Ο.ΜΕ.Δ. που μπορεί να αξιοποιηθεί πολλαπλώς και ποικιλοτρόπως.

V. Οι εκδόσεις

Τον Απρίλιο του 2013 κυκλοφορεί η έκδοση του δεύτερου τόμου του έργου με τίτλο: «νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων επί θεμάτων συλλογικών συμβάσεων εργασίας και διαιτητικών αποφάσεων». Ο τόμος αυτός αποτελεί συνέχεια της πρώτης έκδοσης που αφορούσε στα έτη 1992 – 2007 και καλύπτει τα έτη 2008 –

2010 και περιλαμβάνει και το σύνολο της βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας από το έτος 1992 και εφεξής για τα θέματα των συλλογικών διαπραγματεύσεων στην Ελλάδα.

Το έτος 2012 και προς εξυπηρέτηση των Μεσολαβητών και Διαιτητών, ο Ο.ΜΕ.Δ. επεξεργάστηκε και συμπλήρωσε το φυλλάδιο με το ισχύον νομοθετικό καθεστώς για τις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

VI. Η βιβλιογραφική και αρθρογραφική υποστήριξη - Η βιβλιοθήκη

Ο Ο.ΜΕ.Δ. διατηρεί Βιβλιοθήκη που ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Μάιο 2000. Σκοπός της δημιουργίας της είναι η παροχή εξειδικευμένων πληροφοριών προς τους Μεσολαβητές και Διαιτητές του Ο.ΜΕ.Δ., το Διοικητικό του Συμβούλιο, την υπηρεσία και ευρύτερα στους κοινωνικούς εταίρους αλλά και σε φοιτητές, εργαζόμενους, επιχειρήσεις κλπ.

Σήμερα, η Βιβλιοθήκη αριθμεί περί τους 3.500 χιλιάδες τίτλους βιβλίων, 120 περιοδικά, ελληνικά και ξενόγλωσσα, συλλογή από οπτικούς δίσκους κ.α.

Ειδικότερα, το βιβλιακό υλικό αναπτύσσεται σε θέματα εργατικού δικαίου, εργασιακών σχέσεων και ευρύτερα θέματα που αφορούν στην εργασία, όπως την ανεργία, απασχόληση, νέες τεχνολογίες, συνδικαλισμός, επαγγελματική κατάρτιση, ισότητα κ.α..

Η συλλογή περιοδικών καλύπτει σχεδόν εξολοκλήρου την ελληνική παραγωγή και αντιπροσωπευτικούς τίτλους από την ευρωπαϊκή και παγκόσμια παραγωγή. Επιπλέον διατίθενται εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ιδρυμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρακτικά συνεδρίων και διεθνών συναντήσεων κλπ.

Ο κατάλογος της βιβλιοθήκης είναι προσβάσιμος από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ..

Η βιβλιοθήκη μετέχει στο εθνικό δίκτυο ακαδημαϊκών και ειδικών βιβλιοθηκών και είναι συνδεδεμένη με βάσεις δεδομένων.

Επιπρόσθετα, η βιβλιοθήκη παρακολουθεί στο διαδίκτυο την ροή των πληροφοριών που σχετίζεται με τα θέματα που άπτονται της συλλογής της. Έτσι έχει δημιουργήσει έναν κατάλογο με ηλεκτρονικές διευθύνσεις (URL addresses) από σχετικούς διαδικτυακούς τόπους του παγκόσμιου ιστού. Ο κατάλογος αυτός είναι προσβάσιμος από την ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ..

Επίσης, στην Βιβλιοθήκη υπάρχει σε έγχαρτο αρχείο το σύνολο των συλλογικών ρυθμίσεων (σ.σ.ε. ή δ.α.) της χώρας από το 1992 και εφεξής. Από το συγκεκριμένο υλικό παράγονται τα διάφορα πληροφοριακά εργαλεία.

Τέλος στη Βιβλιοθήκη διατηρείται συμβατικό αρχείο αποκομμάτων εφημερίδων και περιοδικού τύπου σε συναφή θέματα και από το 2007 διατηρείται το

αρχείο αυτό σε ηλεκτρονική μορφή. Ειδικά για ό,τι αφορά στον Ο.ΜΕ.Δ., διατηρείται και σε έντυπη μορφή ένα αντίγραφο.

Η Βιβλιοθήκη έχει το ρόλο του διαχειριστή της πληροφορίας που διακινείται εντός του Ο.ΜΕ.Δ., συμμετέχοντας στην διαχείριση του περιεχομένου της ιστοσελίδας του, στον εμπλουτισμό της με όλες τις συλλογικές ρυθμίσεις που υπογράφονται στην χώρα, στην ανάπτυξη του εργαλείου του «θησαυρού» όρων των συλλογικών ρυθμίσεων, στην σύνταξη μελετών Μεσολαβητών και Διαιτητών και μελών του Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ.. Ο κυριότερος σκοπός της όμως είναι η παροχή πληροφοριών για την υποβοήθηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων και του ρόλου των Μεσολαβητών και Διαιτητών. Αναπτύσσει έτσι υπηρεσίες για πληροφόρηση σε θέματα που θα ζητηθούν, στη διάδοση πληροφοριών, στην υποστήριξη έρευνας και τεκμηρίωσης επί διαφόρων θεμάτων κ.λπ.

VII. Η ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ.

Από το έτος 2000 λειτουργεί στο διαδίκτυο ιστοσελίδα του Ο.ΜΕ.Δ. (www.omed.gr) με συνεχώς αυξανόμενη επισκεψιμότητα.

Με στόχο την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των επισκεπτών της ιστοσελίδας παρίσταται αναγκαία η προσαρμογή της ιστοσελίδας στα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται στην ηλεκτρονική επικοινωνία και σ' αυτά που συνεχώς παρέχει η ηλεκτρονική τεχνολογία.

Γ. Οικονομικά

Οι οικονομικοί πόροι του Ο.ΜΕ.Δ. προβλέπονται στο άρθρο 18 παρ.1 ν.1876/1990, σε συνδυασμό με το άρθρο 22 ν.2639/1998.

Στην πράξη, όμως, ο μοναδικός οικονομικός πόρος, που διαθέτει και διέθετε σε όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του, είναι το ποσοστό επί των ετήσιων από εισφορές εσόδων του Οργανισμού Εργατικής Εστίας (Ο.Ε.Ε.), το οποίο ανερχόταν σε 3% μέχρι 31.12.1997 και μειώθηκε σε 2% από 1.1.1998²⁹, μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Ο.ΜΕ.Δ. ως εκδήλωση της αντίληψης ότι ο Ο.ΜΕ.Δ. λειτουργεί με κριτήριο τη συμβολή του στο κοινωνικό συμφέρον. Ήδη, λόγω της γενικώς δυσχερούς οικονομικής κατάστασης ο Ο.Ε.Ε. οφείλει στον Ο.ΜΕ.Δ. τα ποσά που του αναλογούν από το τελευταίο τρίμηνο του 2009 μέχρι σήμερα. Μετά την οριστική διακοπή της λειτουργίας του Ο.Ε.Ε., όπως προβλέπεται στο ν.4046/2012, η υποχρέωση καταβολής των ποσών αυτών επιβαρύνει πλέον, με βάση την Π.Υ.Σ. 7 της 28.2.2012³⁰, τον ειδικό λογαριασμό που συστήθηκε στον Ο.Α.Ε.Δ.

Όλες οι υπηρεσίες που παρέχει ο Ο.ΜΕ.Δ., πρωτίστως οι υπηρεσίες μεσολάβησης και διαιτησίας, αλλά και όλες οι άλλες, παρέχονται, από την αρχή της λειτουργίας του, δωρεάν, κατ' εφαρμογή της αρχής της ανταποδοτικότητας, δεδομένου ότι η χρηματοδότηση του εγίνετο αποκλειστικά, όπως αναφέρθηκε, από ποσοστό των ετήσιων εσόδων του Οργανισμού Εργατικής Εστίας, δηλαδή, από εισφορές των ίδιων των εργαζομένων και εργοδοτών.

Από την ίδρυσή του και μέχρι σήμερα ο Ο.ΜΕ.Δ. υπόκειται κάθε χρόνο σε οικονομικό - διαχειριστικό έλεγχο από Ορκωτούς Λογιστές οι οποίοι υποβάλλουν Έκθεση Ελέγχου προς το Διοικητικό Συμβούλιο και ουδέποτε επισημάνθηκε πρόβλημα είτε στη διαχείριση των οικονομικών, είτε στη νομιμότητα των δαπανών που διενεργήθηκαν.

Ήδη ενόψει τόσο της γενικώς δυσχερούς οικονομικής συγκυρίας όσο και ειδικότερα ενόψει της εισέτι έλλειψης εκροής προς τον Οργανισμό, οποιουδήποτε ποσού προερχομένου από τον νομοθετημένο πόρο, ως προαναφέρθηκε, ο Οργανισμός με αποφάσεις του Διοικητικού του Συμβουλίου προέβη σε περικοπές όλων των ελαστικών δαπανών, όσο και σε μειώσεις, στο μέτρο του δυνατού, κάποιων ανελαστικών δαπανών, όπως αυτές αποτυπώνονται στον Προϋπολογισμό του έτους 2012, ο οποίος σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία του 2012 στη σχέση μεταξύ προϋπολογισθεισών πιστώσεων του και εκτελεσθεισών δαπανών παρουσίασε μείωση των τελευταίων σε ποσοστό 7,59% για το 2012, στην οποία προστίθεται η μείωση 10,76% που έγινε το 2011 ήτοι 18,35% τη διετία. Τα αποτελέσματα της παρελθούσης οικονομικής χρήσης, επιβεβαιώνουν την επίτευξη του στόχου που από την ανάληψη

²⁹ Άρθρο 22 ν.2639/1998.

³⁰ ΕτΚ τεύχος πρώτο, φύλλο 39 της 29.2.2012.

των καθηκόντων του έθεσε το Δ.Σ. του Οργανισμού, για μείωση του κόστους λειτουργίας του Ο.ΜΕ.Δ., λόγω της οικονομικής συγκυρίας, εξαντλώντας όμως κάθε δυνατότητα να μην υποβαθμισθούν η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών, που χωρίς οικονομική επιβάρυνσή τους παρέχει στους χρήστες των υπηρεσιών του ο Οργανισμός, σε υλοποίηση των θεσμοθετημένων σκοπών του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πίνακες και διαγράμματα σχετικά με τις υποθέσεις που χειρίστηκε ο Ο.ΜΕ.Δ. κατά τα έτη 1992-2012

Στους Πίνακες και τα Διαγράμματα που ακολουθούν, τα στοιχεία που παρατίθενται:

(α) Υπολογίσθηκαν με βάση τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν στον Ο.ΜΕ.Δ. κάθε έτος και ανεξάρτητα από το εάν η σ.σ.ε. καταρτίστηκε ή η δ.α. εκδόθηκε το ίδιο ή επόμενο έτος..

(β) Δεν συνυπολογίσθηκαν οι αιτήσεις που τέθηκαν στο αρχείο πριν γίνει ανάδειξη Μεσολαβητή ή Διαιτητή.

Κατάλογος Πινάκων:

Πίνακας Ι

Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν.1876/1990 και ν.2224/1994 αρ. 2, 3 των ετών 1992-2012

Πίνακας ΙΙ

Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν.1876/1990 των ετών 1992-2012: Κατανομή ανά είδος συλλογικής ρύθμισης

Πίνακας ΙΙΙ Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν.1876/1990 των ετών 1992-2012: Κατανομή ανά τομέα

Κατάλογος Διαγραμμάτων:

Διάγραμμα Ι Απεικόνιση υποθέσεων ν.1876/1990, μεσολάβησης και διαιτησίας των ετών 1992-2012

Διάγραμμα ΙΙ Απεικόνιση υποθέσεων μεσολάβησης ν.1876/1990 και σ.σ.ε. (στο στάδιο της μεσολάβησης) των ετών 1992-2012

Διάγραμμα ΙΙΙ Απεικόνιση σ.σ.ε. που υπογράφηκαν μετά ή χωρίς την υποβολή πρότασης από το Μεσολαβητή κατά τα έτη 1992-2012

Διάγραμμα ΙV Απεικόνιση υποθέσεων διαιτησίας, δ.α. και σ.σ.ε. (στο στάδιο της διαιτησίας) των ετών 1992-2012

Διάγραμμα V Απεικόνιση υποθέσεων δημοσίου διαλόγου και των επιτυχών καταλήξεων τους των ετών 1992-2012

Διάγραμμα VI Απεικόνιση υποθέσεων προσωπικού ασφαλείας και της επιτυχούς κατάληξης τους των ετών 1992-2012

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Στατιστικά στοιχεία για την παροχή υπηρεσιών Μεσολάβησης και Διαιτησίας κατά τα έτη 1992 - 2012

Γενικά Στοιχεία

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Σύνολο
A. Υποθέσεις με βάση το ν. 1876/90																						
α) Μεσολάβηση																						
Υποθέσεις Μεσολάβησης	87	109	110	102	115	121	133	123	146	105	133	116	147	147	137	106	169	127	133	41	19	2.426
Υπογραφείσες Σ.Σ.Ε.	32	52	57	47	46	52	62	50	87	50	56	49	60	69	56	46	71	39	62	11	8	1.062
Υποβολή προτάσεων Μεσολάβησης	45	58	44	54	68	70	93	91	78	59	76	73	82	69	72	63	85	91	80	25	1	1.377
Σ.Σ.Ε. που υπογράφηκαν μετά την υποβολή πρότασης Μεσολάβησης	6	19	14	12	17	21	30	22	29	15	17	21	17	32	16	21	22	20	28	3	1	383
Σ.Σ.Ε. που υπογράφηκαν χωρίς την υποβολή πρότασης Μεσολάβησης	26	33	43	35	29	31	32	28	58	35	39	28	43	37	40	25	49	19	34	8	7	679
β) Διαιτησία																						
Υποθέσεις Διαιτησίας	36	41	42	48	56	72	70	65	64	52	67	69	74	67	79	54	83	73	61	29	5	1.207
Διαιτητικές Αποφάσεις	32	31	39	39	51	62	60	58	54	47	59	63	60	59	67	45	63	63	57	25	5	1.039
Σ.Σ.Ε. κατά το στάδιο της Διαιτησίας	3	8	3	8	4	9	7	7	10	5	6	5	13	5	11	7	12	7	4	3		137
Σ.Σ.Ε. και Διαιτητική Απόφαση κατά το στάδιο της Διαιτησίας				1	1	1	2				1			2	1	1	1					11
Έκθεση διαιτητή																	7	3		1		11
Σύνολο υποθέσεων (ν. 1876/90)																						3.633
B. Υποθέσεις με βάση το ν. 2224/94																						
α) Προσωπικό Ασφαλείας																						
Υποθέσεις Προσωπικού Ασφαλείας	13	18	15	8	20	10	9	9	7	8	5	8	10	7	10	5	1	3	3			169
Επιτυχής Κατάληξη	5	9	7	5	8	3	4	6	1	2	2	0	5	2	4	0	0	1	1			65
β) Δημόσιος Διάλογος																						
Υποθέσεις Δημοσίου Διαλόγου	4	9	9	10	7	14	9	20	22	23	10	11	8	11	23	14	25	13	84			326
Επιτυχής Κατάληξη	4	3	6	8	3	6	4	3	3	5	3	1	3	2	2	1	2	2	3			64
Σύνολο υποθέσεων (ν. 2224/94)																						495
Γενικό σύνολο υποθέσεων Ο.ΜΕ.Δ.																						4.128

ΠΙΝΑΚΑΣ II

*Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν. 1876/1990 των ετών 1992-2012
κατανομή ανά είδος συλλογικής ρυθμισης*

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Σύνολο	
<i>Κλαδικές</i>																							
Εθνικό Επίπεδο.	37	49	46	50	51	55	57	46	65	38	54	45	56	37	55	41	62	52	44	18	7	965	
Τοπικό Επίπεδο	10	18	16	14	15	28	22	18	18	20	19	22	15	14	19	12	16	15	13	10	5	339	
<i>Ομοιοπαγγελματικές</i>																							
Εθνικό Επίπεδο	33	44	55	42	58	52	57	56	60	41	60	54	67	54	58	39	53	51	45	14	4	997	
Τοπικό Επίπεδο .	20	17	16	21	20	25	33	27	25	19	23	20	21	25	20	19	32	19	35	1	1	439	
<i>Επιχειρησιακές</i>																							
Σύνολο	123	150	152	150	171	193	203	188	166	138	200	185	221	214	216	160	252	200	194	70	24	3.633	

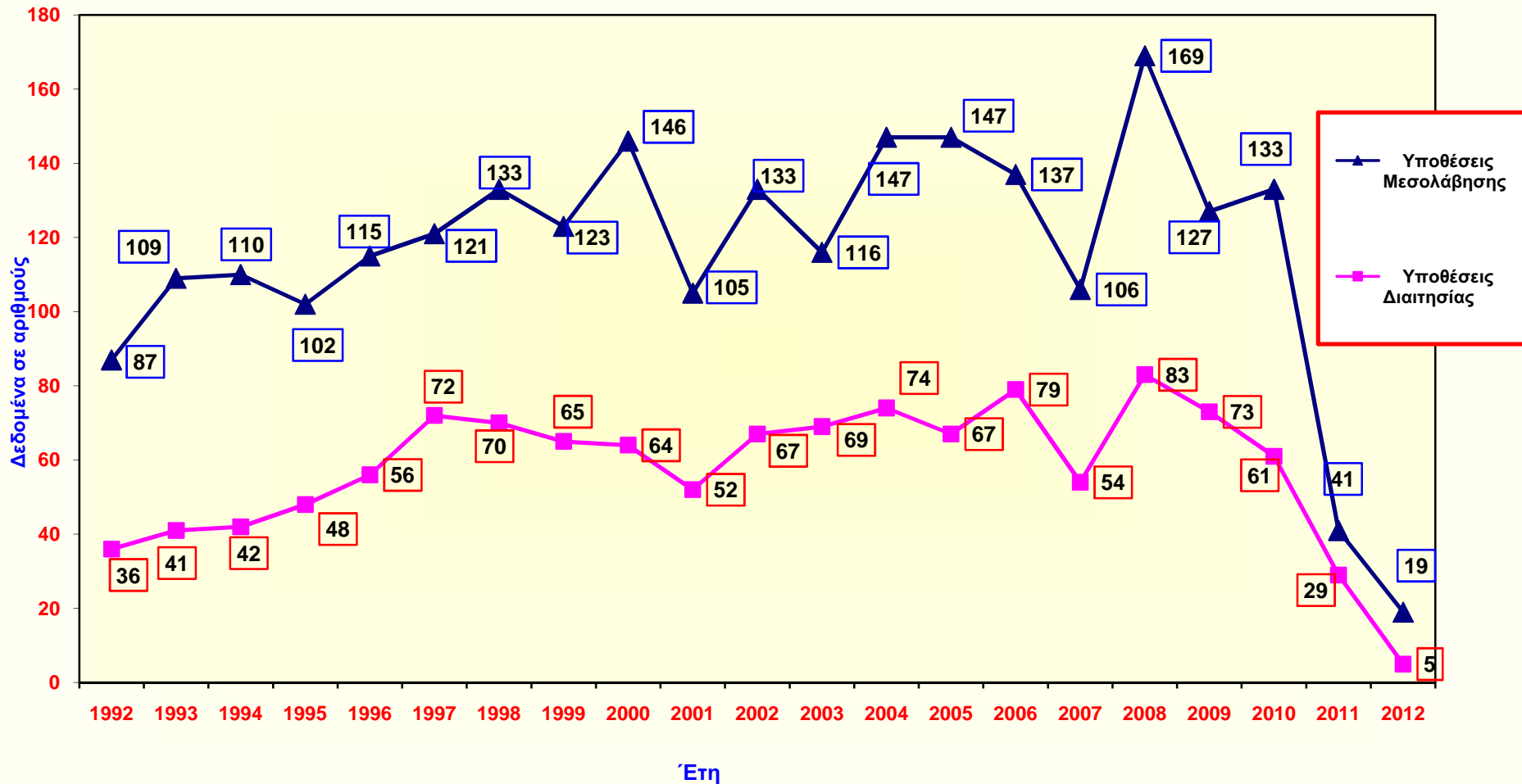
ΠΙΝΑΚΑΣ III

*Υποθέσεις Ο.ΜΕ.Δ. ν. 1876/1990 των ετών 1992-2012
ανά τομέα*

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Σύνολο
<i>Ιδιωτικός</i>	102	104	114	115	123	131	139	127	169	114	156	137	184	166	172	126	191	155	160	67	22	2.774
<i>Δημόσιος</i>	15	36	30	27	40	47	50	43	28	30	35	37	26	22	26	23	37	35	19	1	0	607
<i>Ευρύτερος Δημόσιος</i>	6	10	8	8	8	15	14	18	13	13	9	11	11	26	18	11	24	10	15	2	2	252
Σύνολο	123	150	152	150	171	193	203	188	210	157	200	185	221	214	216	160	252	200	194	70	24	3.633

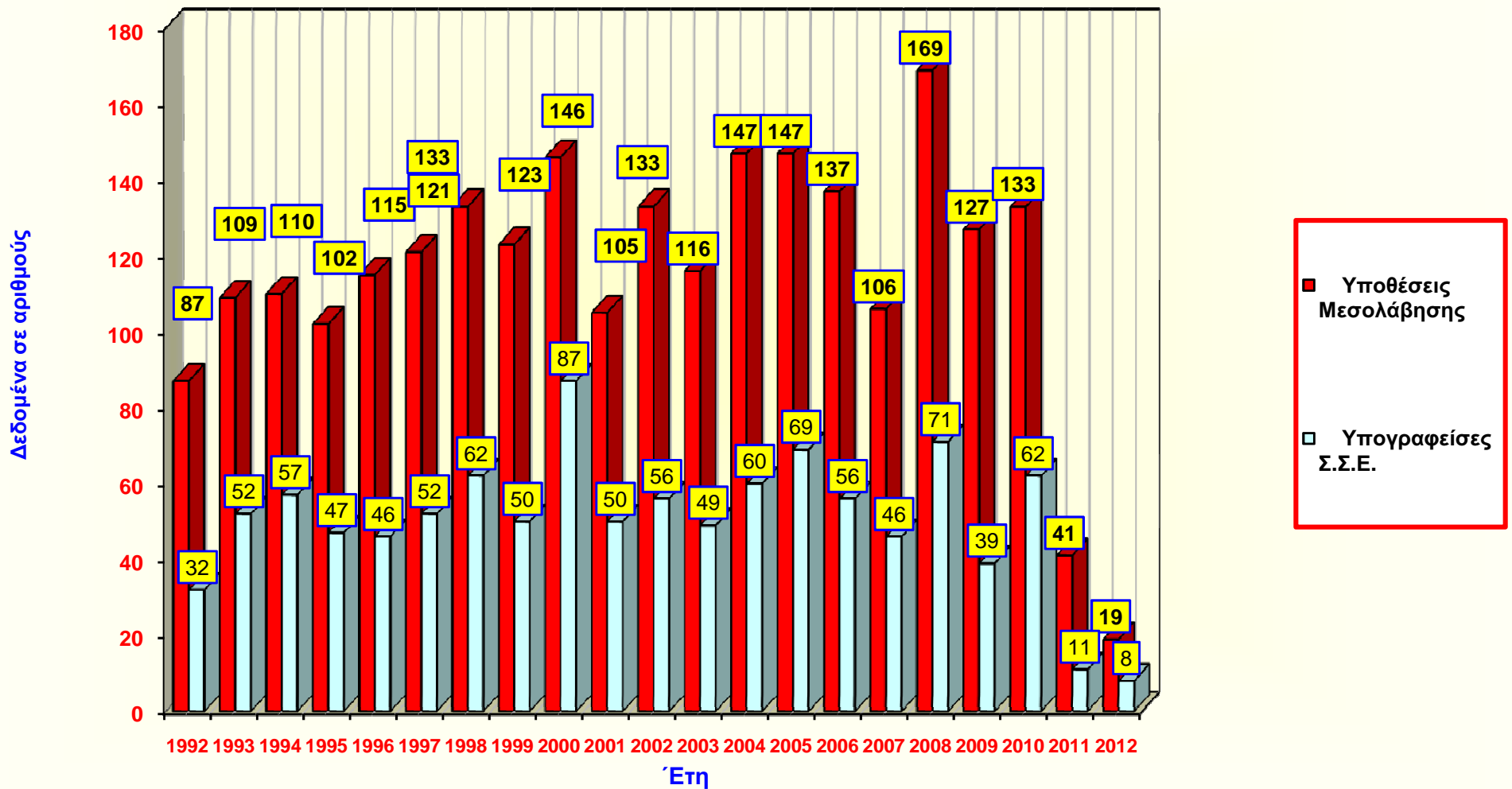
Διάγραμμα Ι

Απεικόνιση υποθέσεων ν. 1876/90, μεσολάβησης και διαιτησίας των ετών 1992-2012

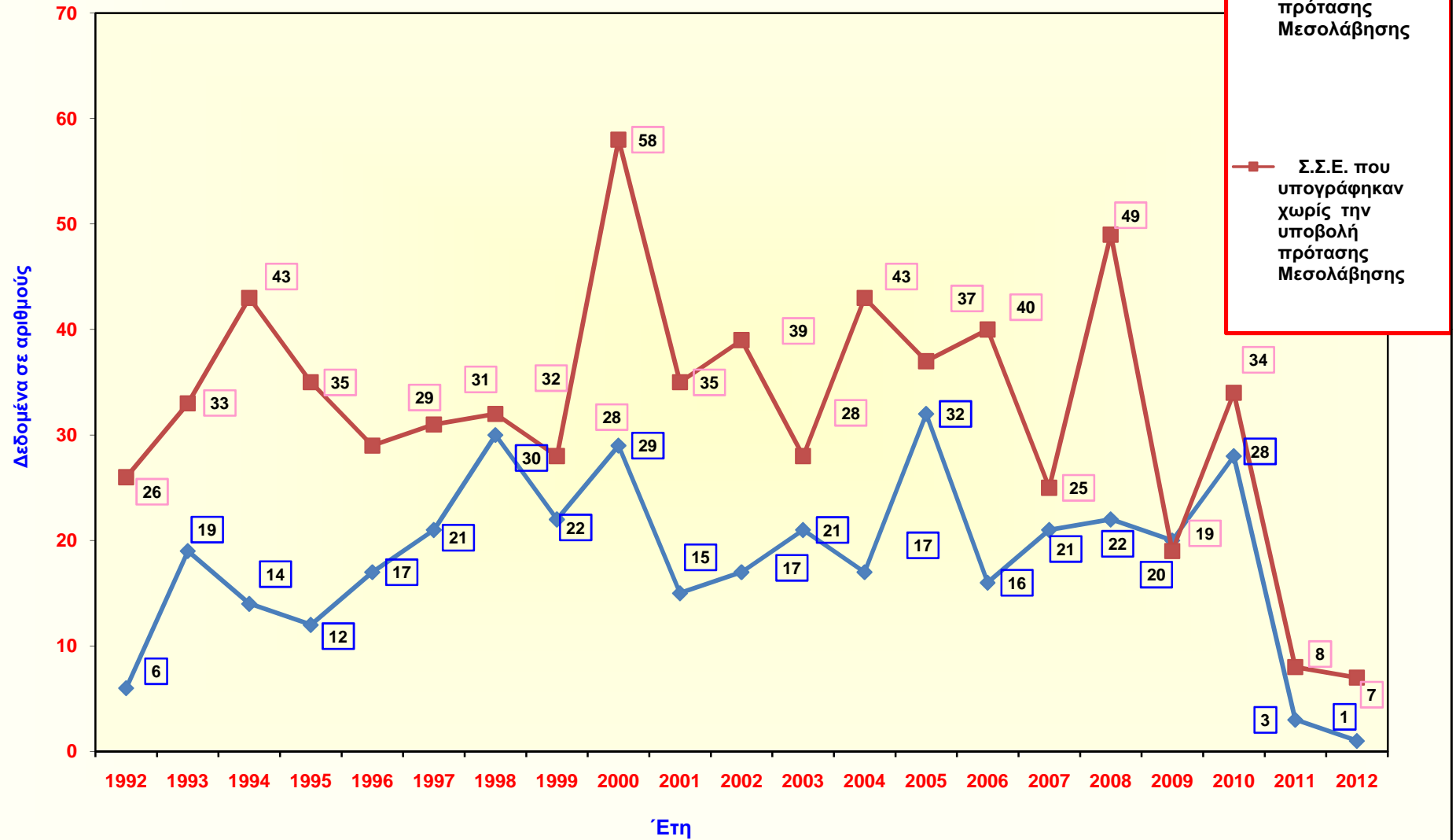
Διάγραμμα II

Απεικόνιση υποθέσεων μεσολάβησης ν.1876/1990 και σ.σ.ε. (στο στάδιο της μεσολάβησης) ετών 1992-2012

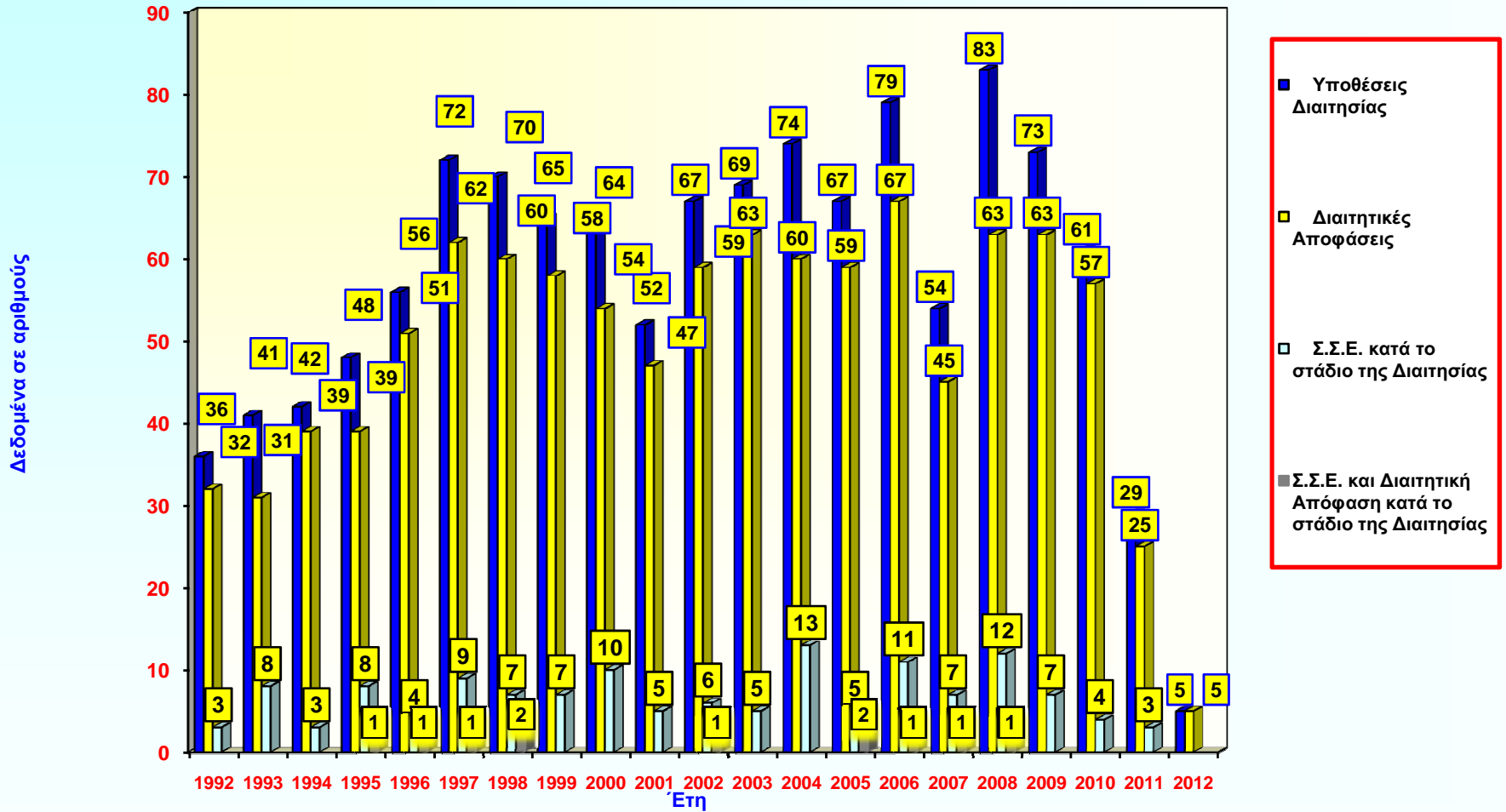
Διάγραμμα III

Απεικόνιση σ.σ.ε που υπογράφηκαν μετά ή χωρίς την υποβολή πρότασης από το Μεσολαβητή κατά τα έτη 1992-2012

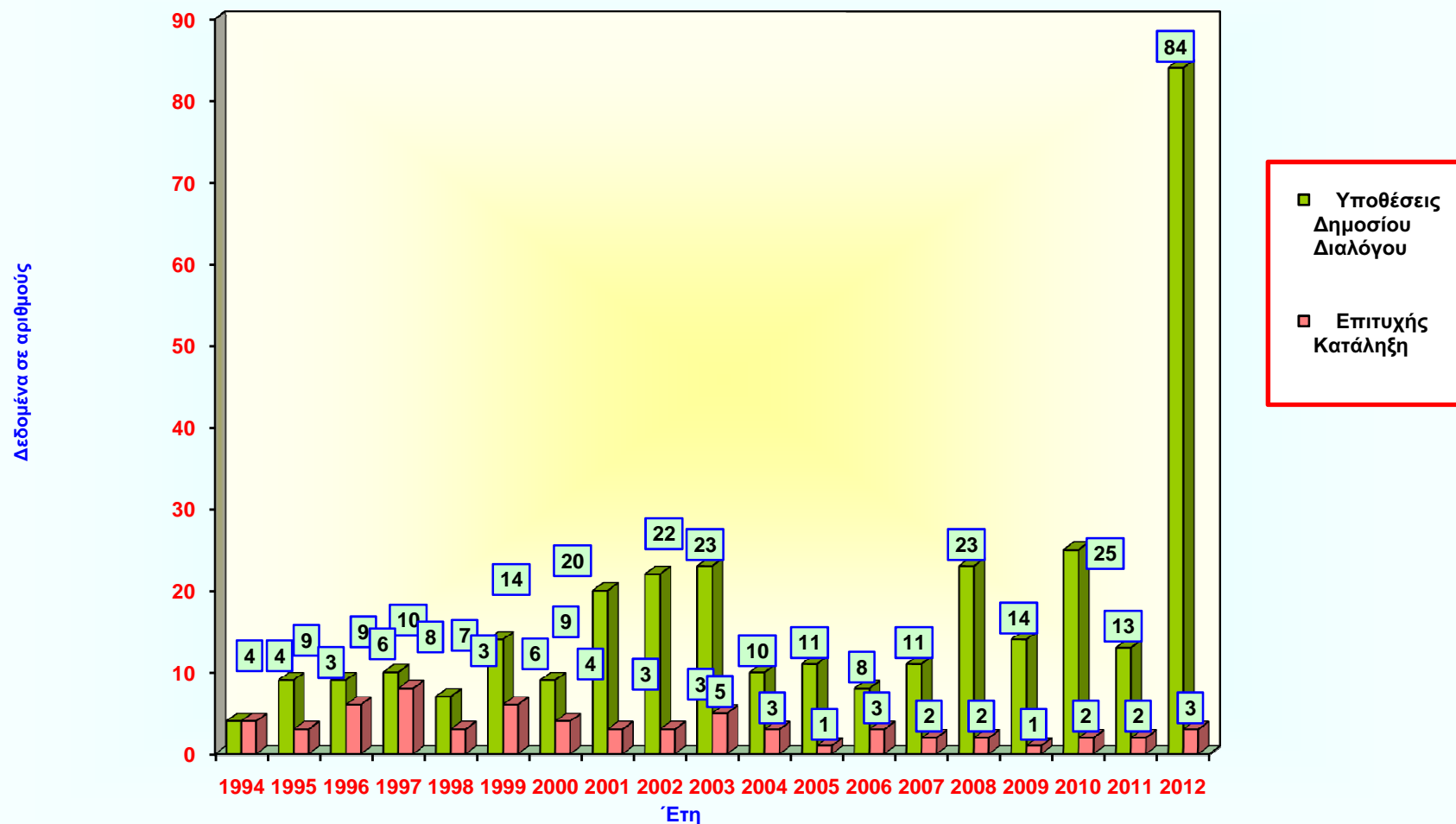
Διάγραμμα IV

Απεικόνιση υποθέσεων διαιτησίας, δ.α. και σ.σ.ε. (στο στάδιο της διαιτησίας) των ετών 1992-2012

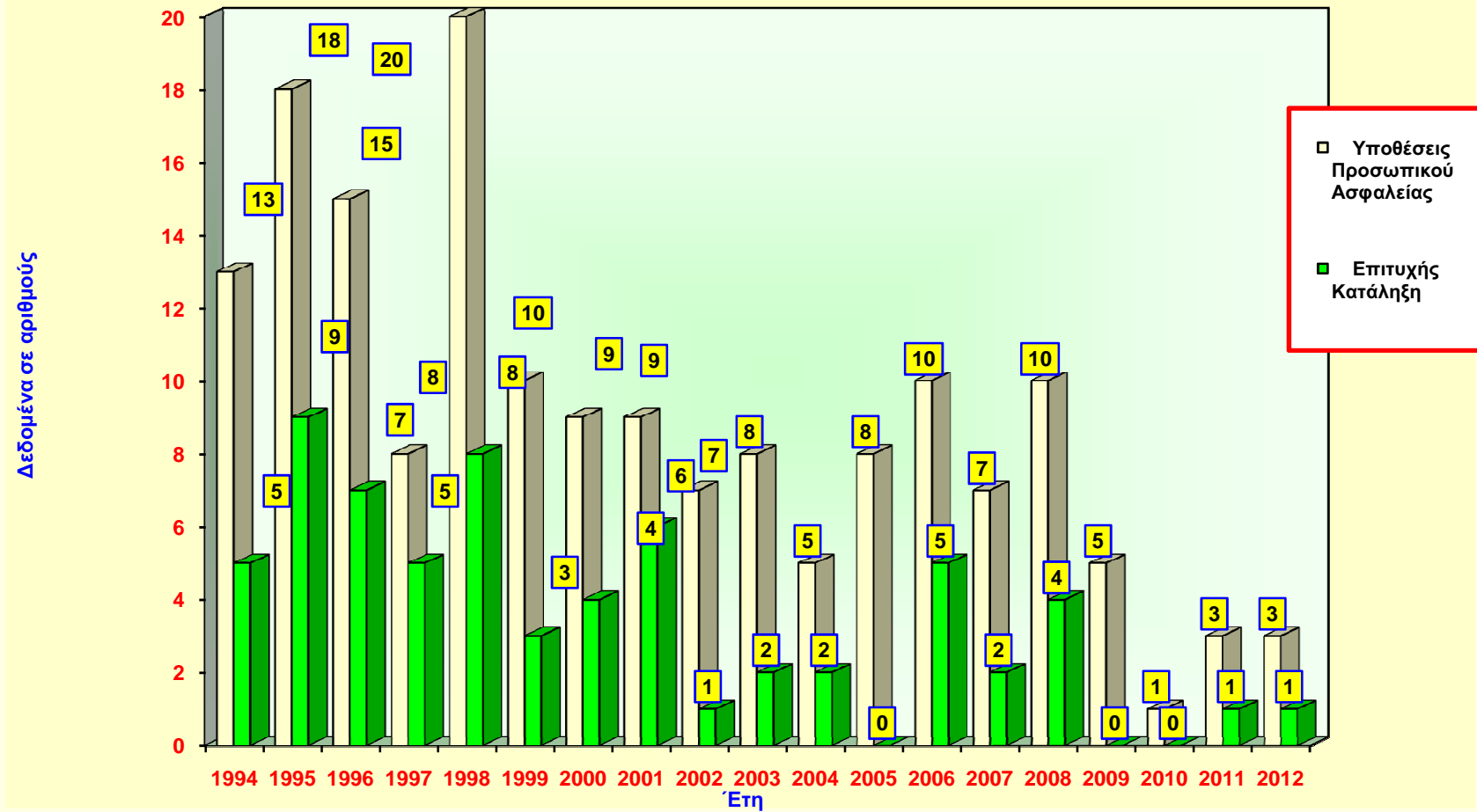
Διάγραμμα V

Απεικόνιση υποθέσεων δημοσίου διαλόγου και των επιτυχών καταλήξεων τους των ετών 1992-2012

Διάγραμμα VI

Απεικόνιση υποθέσεων προσωπικού ασφαλείας και της επιτυχούς κατάληξής τους των ετών 1992-2012

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Πίνακες με τα συγκεντρωτικά στοιχεία των συλλογικών ρυθμίσεων της χώρας κατά τα έτη 1961 έως 2012.

Στους Πίνακες IV, V, VI & VII, που ακολουθούν, αποτυπώνονται ανά έτος και ανά είδος οι συλλογικές ρυθμίσεις της χώρας των ετών 1961 – 2012. Τα στοιχεία έχουν ληφθεί από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Πρόνοιας.

Για το έτος 2012 καταχωρούνται τα στοιχεία που ήταν διαθέσιμα στο Υπουργείο στις 31.12.2012.

Η κατανομή στους τέσσερις Πίνακες γίνεται με κριτήριο το νομοθετικό καθεστώς που ίσχυε τα αντίστοιχα έτη.

Πίνακας IV													
Περίοδος ισχύος του ν. 3239/1955													
	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Ειδικές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
	ΣΣΕ	ΔΑ	Εθνικές		Τοπικές		ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
			ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ							
1961	1		12	21	36		14	19	63	40	103	61,2	38,8
1962	2		14	12	19		35	18	70	30	100	70	30
1963			10	24	31		20	24	61	48	109	56	44
1964		1	27	27	21		29	32	77	60	137	56,2	43,8
1965	1		21	30	59		40	29	121	69	190	63,7	36,3
1966			28	29	40		37	39	105	68	173	60,7	39,3
1967	1		10	24	26		26	15	63	39	102	61,8	38,2
1968	2	1	14	38	24		23	32	63	71	134	47	53
1969			13	33	16		21	17	50	50	100	50	50
1970		1	20	22	3		30	20	53	43	96	55,2	44,8
1971			17	33	7		22	19	46	52	98	46,9	53,1
1972			44	19	11		33	18	88	37	125	70,4	29,6
1973			47	25	18		93	28	158	53	211	74,9	25,1
1974			21	44	15		34	29	70	73	143	49	51,1
1975	3		30	59	13		85	48	131	107	238	55	45
1976		1	30	52	24		90	40	144	93	237	60,8	39,2
1977	1	1	29	80	15		101	70	146	151	297	49,2	50,8
1978			37	65	14		115	131	166	196	362	45,9	54,1
1979		2	42	94	15		116	126	173	222	395	43,8	56,2
1980		1	56	112	25		140	159	221	272	493	44,8	55,2
1981			54	130	26		153	170	233	300	533	43,7	56,3
1982		1	70	141	42		188	52	300	194	494	60,7	39,3
1983			9	46	8		40	25	57	71	128	44,5	55,5
1984	1		47	170	22		182	79	252	249	501	50,3	49,7
1985	1		51	103	29		194	45	275	148	423	65	35
1986	1		18	43	7		18	16	44	59	103	42,7	57,3
1987		1	21	41	11		44	19	76	61	137	55,5	44,5
1988	1		83	43	28		98	18	210	61	271	77,5	22,5
1989	1		90	63	24		161	33	276	96	372	74,2	25,8

Πίνακας V
Περίοδος ισχύος του ν. 1876/1990

	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχει- ρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
			Εθνικές		Τοπικές										
	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
1990	1		65	41	20	18	46	34	53	9	185	102	287	64,5	35,5
1991	1		37	30	35	20	89	25	125	12	287	87	374	76,7	23,3
1992			28	12	14	5	66	8	63	7	171	32	203	84,2	15,8
1993	1		50	11	26	2	98	15	105	2	280	30	310	90,3	9,7
1994	1		44	14	26	2	99	17	117	4	287	37	324	88,6	11,4
1995	1		41	14	25	4	64	13	108	2	239	33	272	87,9	12,1
1996	1		46	16	20	6	76	18	242	3	385	43	428	90	10,1
1997			44	14	25	8	69	96	143	4	281	52	333	84,4	15,6
1998	1		51	13	16	10	87	28	137	7	292	58	350	83,4	16,6
1999			23	20	18	9	70	19	115	3	228	51	279	81,7	18,3
2000	1		54	15	22	4	98	17	122	6	297	42	339	87,6	12,4
2001			34	12	24	1	60	22	146	5	263	40	303	86,8	13,2
2002	2		43	19	32	6	96	20	175	11	348	56	404	86,1	13,8
2003			28	25	26	8	52	26	168	5	274	64	338	81,1	18,9
2004	1		37	16	43	4	101	22	216	10	398	52	450	88,4	11,6
2005			37	18	24	8	84	15	234	20	379	61	440	86,2	13,8
2006	1		42	17	34	6	100	24	224	7	401	54	455	88,1	11,9
2007			23	14	20	3	73	19	202	7	318	43	361	88,1	11,9
2008	1		43	17	27	2	117	25	215	15	403	59	462	87,2	12,8
2009			15	11	12	5	47	30	215	12	289	58	347	83,3	16,7
2010	1		33	8	14	6	31	21	227	11	306	46	352	86,9	13,1

Πίνακας VI
Περίοδος ισχύος του ν. 1876/1990 μετά την τροποποίηση του από το ν.3899/2010

	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχει- ρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
			Εθνικές		Τοπικές										
	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
2011			15	5	7	1	23	12	170	9	215	27	242	88,84	11,1

Πίνακας VII
**Περίοδος ισχύος του ν. 1876/1990, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά και την
υπ. αριθ. 6/2012 Π.Υ.Σ.**

	ΕΓΣΣΕ		Ομοιοεπαγγελματικές				Κλαδικές Εθνικές Τοπικές		Επιχει- ρησιακές		ΣΥΝΟΛΟ			%	
			Εθνικές		Τοπικές										
	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ	ΔΑ	ΣΣΕ+ΔΑ	ΣΣΕ	Δ.Α.
2012			4	1	6		19	7	975		1004	8	1012	99,2	0,8

* * * * *

